

Obliž na hrvaške rane

Teden, ki ga živimo na ruševinah Jugoslavije, poteka v znamenju treh ključnih dogodkov: sporočila, da ZDA ne bodo več gospodarsko in finančno pomagale Jugoslaviji, posledic nepriznanja Stipe Mesića za predsednika Predsedstva Jugoslavije s strani trodine Srbije in njenega črnogorskega sateliteta, tretja nova, čeprav ne neprizakovana figura na šahovnici pa je hrvaški referendum.

Vsi trije vozli so seveda prepleteli tudi med seboj, gre za stopanje jugoslovanske krize, ki je dobila take razsežnosti, da se je tujina odločila za neposreden poseg. Prvi korak so naredile ZDA, z uradno potrditvijo, da začenja veljati tako imenovan Nickelsonovo dopolnilo. Z njim ZDA naši državi ukinjajo gospodarsko pomoč, še hujše posledice pa bo imela odločitev, da morajo njihovi predstavniki v mednarodnih denarnih ustanovah glasovati proti podpori Jugoslaviji. Vzrok za tako drastičen ukrep je po besedah tiskovne predstavnice Bele hiše »obnašanje vodstva Srbije«. Washington ima v mislih hudo represijo na

Kosovu, samo delno izpeljavo svobodnih in poštenih volitev ter srbsko rušenje jugoslovanskega predsedstva. Čeprav je ameriška odločitev na prvi pogled martsikom všeč, saj urbi et orbis pove, kdo je jugoslovenski zli duh, pa moti globalnost. Zaradi enega delikventa-povratnika bodo kaznovani vsi otroci v jugoslovenski družini. Mačehovska metoda čezmorske veselje jugoslovenskih republiških posebežev gotovo ne bo discipliniralo, kvečemu na sprotno. Vsak (zlasti Slovenija) bo še pospešil korake k izbrani opociji. Na tem krutem svetu veljajo le izvršena dejstva.

Zvezna vlada z Antejem Markovićem na čelu se je vse do ponedeljka obnasa, kot da ji ameriški veto ne visi nad glavo in kot da bi Jugoslavija imela predsednika predsedstva. Česa takega je res sposbeno samo Marković, ki zdaj, ko je ameriški ultimat razgrnjen, plenetiči o nekakšni rezervni varianti nadaljevanja gospodarske reforme, Mesic in pripadajoče težave pa se mu še niso prikazali oziroma jih noči videti.

M. BAUER

Slovenija se mora prilagoditi

Dolenjski seminar o Sloveniji naprej — Neizbežno nadaljnje odpiranje v svet, ki vendar spreminja svoje poglede na razplet naše krize in slovensko osamosvojanje

OTOČEC — V organizaciji Društva ekonomistov Dolenjske in Bele krajine ter društva poslovodnih delavcev Manager za Dolenjsko je bil pretekel četrtek in petek na Otočcu — v dolenjskem okolju, k s 5 odst. prebivalstva ustvarja 15 odst. slovenske zunanjotrgovinske menjave — že tretji seminar o poslovnom napovedovanju in učinkovitem odločjanju v zaostrenih gospodarskih pogojih.

Tokratna tema seminarja je bila Slovenija naprej, saj po uvodnih besedah predsednika dolenjskih ekonomistov Janeza Bajuka slovenski položaj še nikoli ni bil postavljen tako na konico med Evropo in Balkanom, kar zahteva čim bolj jasne orientacije, kaj želimo in kako to doseči.

Položaj je tudi preprečil sicer obljudeno sodelovanje slovenskega predsednika Milana Kučana. Zamenjal ga je član predsedstva dr. Dušan Plut. Poleg njega so na otokom seminarju sodelovali tudi: dr. Lojze Sočan, slovenski predstavnik v Bruslju, dr. Marko Kra-

nec, domedavni slovenski finančni minister, mag. Neven Borak, svetovalec za ekonomika vprašanja v slovenskem predsedstvu, in še vrsta znanih strokovnjakov.

Dr. Plut je opozoril na večkrat pozabljeno resnico, da je Slovenija, ki se želi vključiti v svetovno dogajanje, majhna država, ki na svetovnem prizorišču ne more pričakovati prijaznosti. Zato se mora prilagoditi in podrediti tokovom, pri tem pa ohraniti identitet in iskati za svojo uveljavitev še obstoječe ekonomske nše. Za Slovenijo je velikega pomena vključitev v sistem evropskih

Z. L.-D.

regij, teh pa po Plutovem mnenju nikakor ne bi smeli zanikati tudi znotraj Slovenije. Tveganje slovenskega osamosvojitevnega projekta pa je predvsem v nepredvidljivosti, v prvi vrsti jugoslovenskih reakcij, tako ekonomske kot vojaških. Kako se bo jugoslovenska kriza razpletela, je seveda precej odvisno tudi od tega, ali bo tujina vendar do umela in priznala, da je Jugoslavijo enostavno ni več rešitve.

Dr. Sočan je poudaril, da Evropa hodi celotno in demokratično Jugoslavijo, da pa se je v zadnjem mesecu njen odnos do Jugoslavije in Slovenije že občutno spremenil in da ne predvideva več povračilnih sankcij v primeru slovenske osamosvojitev. Kljub temu je edina priložnost Slovenije njeni se močnejše odpiranje navzven in se ostrešje informacijske ofenzive o naših potencialih, doseganje zgornjega vrha kvalitete, stalno zmanjševanje stroškov itd. Poudaril je tudi, da Slovenija potrebuje premostitev, da se ne bo znašlo na cesti preveč ljudi, kljub težkim pogojem pa je poudaril nujnost pogajanja z Beogradom. Dejal je tudi, da raznih osamosvojitevnih datumov ne kaže obesati na veliki zvon, v čemur mu je pritrdir dr. Marko Kranjec, ki je udeležencem seminarja razložil, kaj vse je slovenski izvršni svet že naredil za približanje slovenskega finančnega trga Evropi, intenzivnega dela pa je po njegovem še vsaj za tri leta.

T. J.

• Res je, da nas ni veliko, se pa zato med seboj ne maramo. (Slovenski graf)

Turistična zveza bo tržna

Skupščina Dolenjske turistične zveze — Priznanja

NOVO MESTO — Dolenjska turistična zveza, ki je bila ustanovljena 1956. leta in danes povezuje 18 turističnih društev v štirih dolenjskih občinah, je zadnja leta največ pozornosti posvečala ustanavljanju novih društev. Vsako leto so člani zvezе pripravili tekmovanje za najlepše urejeno okolje, sodelovali pa so tudi na številnih prireditvah, ki jih že od nekdaj pripravljajo po Dolenjski in Beli krajini. Pomebno poslanstvo je bilo tudi sodelovanje Dolenjskih turističnih delavcev na sejnih in drugih. »Dosežki naše zvezе so vsako leto bolj skromni. Vzroke je potrebno poiskati tudi v tem, da že nekaj časa nismo svojega tajnika, da smo brez prostorov, finančna sredstva pa zadoščajo le za golo poslovanje in nič drugega. Ena pomembnih nalog v bodočem delu zveze bo vključevanje v tržnogospodarske odnose in pridobivanje lastnega dohodka. Ustanoviti je potrebno občinske zveze in organizirati Center za ekonomiko in turistično promocijo Dolenjske in Beli krajine, je v svojem poročilu povedal dosedanji predsednik Alojz Serini.

Skupščina je bila tudi priložnost, da so delegati izvolili nov izvršni odbor. Na čelu bosta poslej: znana turistična delavka iz Straže Marjeta Petković in Janez Pavlin iz Novega mesta, tajnica bo Janja Požar, v odboru pa še Anica Bobič, Emil Glavič, Anton Vizjak, Niko Veselič in Alojz Serini.

Na koncu so podelili priznanja za lepo urejeno okolje. Prejeli so ga: Angela

Priprave na Srečanje v moji deželi 91

Srečanje 6. julija v Dolenjskih Toplicah, 7. julij — maša na Rogu

DOLENJSKE TOPLICE — Srečanje v moji deželi, prireditev za Slovence z vseh koncov sveta, ki jo sedaj že tretji skupaj s Slovensko izseljenško matico prireja Zdravilišče Dolenjske Toplice, bo letos v soboto, 6. julija, na znani gozdni jasi v bližini zdravilišča.

Če ne stejemo slikarski kolonje za naše umetnike iz inozemstva, ki jo bodo tudi gostili v Dolenjskih Toplicah, je le-tošnji program prireditev v tem kraju skrčen na en, zato pa zelo bogat dan. Slovenci v vseh koncov sveta, ki se bodo tisti čas mudili v domovini, tako vseeno ne bodo prikrjščani. Slavje v Dolenjskih Toplicah bo namreč po zaključku Slovenskega svetovnega kongresa, ki bo potekal v Ljubljani in v Celju, dan za tem, 7. julija, pa bo v Rogu zopet maša za vse žrtve druge svetovne vojne na kraju, kjer je bila lani spravna slovenska.

Pogled na predvideni potek dogajanj nam pove, da bo po tradicionalnem sprejemu gostov ob 11. uri na jasi maša, ki jo bo daroval ljubljanski naščkin in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar. Po maši bo navzoče pozdravljal novomeški župan Marjan Dvornik, nato pa jim bo spregovoril še predsednik Slovenske izseljenške maticice dr. Mirk Jurak. Slavnostni govornik dneva bo predsednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan.

Kot zatrjuje direktor zdravilišča Jože Plut bo dobro poskrbljeno tudi da družabni popoldanski in večerni del srečanja. Natopalo bo več zborov, folklornih skupin in ansamblov iz domovine in zamejstva. Doslej znani nastopajoči so Slovenski oktet, folklorna skupina Emona iz Ljubljane, narodnozabavni ansambel Vikis iz Švedske, trio Leona Croucha iz Združenih držav, pevka Marija Ahačič-Polak, ansambel Zvoki Slovenije iz Kanade, ki ga vodi suhokranjski rojak g. Kocjančič. Plutov ansambel iz Semčic in še mnogi drugi. Na srečanju bo tudi letos precej stojnic z izdelki slovenske narodne umetnosti in spominki, vendar bodo lahko razstavljeni in prodajali le posebej izbrani in povabljeni izdelovalci.

Naj k temu dodamo še, da je v sklopu Srečanja vendarle še nekaj prireditev po vsej Sloveniji. Tako sodi v ta okvir slavnostni otvoritev Poletne šole slovenskega jezika v Ljubljani; razstava likovnih del slikarjev in kiparjev Jožeta Stražarja, rojaka, ki živi na Švedskem, v Dolenjski galeriji v Novem mestu; spominska razstava v Argentini premiurne rojakinje Bare Remec v ljubljanski Mestni galeriji ter literarni večer slovenskih pesnikov in pisateljev iz tujine.

T. J.

OKROGLA MIZA O POLOŽAJU DELAVCEV

ČRNOVELJ — Zaradi vse slabšega gospodarskega in socialnega položaja so člani sindikatov iz Bele krajine na ustanovnem zboru območne organizacije aprila letos dal poobraz za organiziranje protestnega shoda belokranjskih delavcev ob prazniku dela. Vendar pa je svet območne organizacije poznje ocenil, da je protestni shod kot groba oblika izražanja nezadovoljstva opravičljiva le, če so člani prej izkoristili vse oblike sindikalnega boja. Zato so se odločili, da najprej sklicejo okroglo mizo,

Naša anketa

Zadah balkanskega kotla

Nihče, ki verjamem v zdrav razum in politično modrost, ne bi pričakoval, da bo šla srbska in črnogorska aragonca tako daleč, je v ponedeljkovem Delu zapisal dr. Ivan Kristan, priznan strokovnjak za (ustavno) pravna vprašanja. In še: po ustavi so volitve predsednika in podpredsednika SFRJ simbolične, zamenjava je dejansko avtomatična, rutinska vrstni red znan leta vnaprej; edini, ki ima zdaj pravico sklicati predsedstvo, je Stipe Mesic. V poštev ne pride noben koordinator. Da je bil ta koordinator, ki so si ga trije predstavniki Srbije (ta je s tem pravzaprav že uveljavila svoje, in večnacionalni državi nesprejemljive zahteve, da ima vsaka glava en glas) in predstavnik Črne Gore, edinih suverenih republik v Jugoslaviji oz. v njenem ostanku, izvolili to da določiti, izvoljen v srbski skupščini nelegalno, je le poslaidek cele zadeve. Da se zna z ustolicijem Stipe Mesicev v stolčku predsednika predstva SFRJ ne glede na to, da bi se moral stvar zgoditi avtomatično, kaj zaplesti, so pravzaprav verjetno mnogi pričakovali. Od Srbov je pač mogoče pričakovati tudi nemogoče. To so nas dolgo učili, da nepopolnopravljive optimiste pa so v zadnjih mesecih priredili celo intenzivni tečaj. Stvar je po svoje celo dobra, tujina si zdaj pa ne more več zatiskati oči pred tem, kdo je kdo v tem smrdljivem balkanskem kotlu. A ker se to dogaja v državi, kjer so ljudje in življena že dolgo in še vedno manj kot številke, lahko le upamo, da se stvar ne bo razpletla tako, kot so si srbski scenaristi očitno zamisili.

VEKOSLAV MATJAŠ, vodja priprave dela v metliški Kolpi: »Mislim, da so vsi zapieti z izvolitvijo Stipe Mesice za novega predsednika preračunani, in to s ciljem, da se prepreči osamosvojanje republik in da se obrne pozornost od velikih problemov v Srbiji. Vojska pa ima v takih situacijah večji vpliv, kot bi ga imela v urejeni demokratični državi. Tudi če bi bil Mesic izvoljen, ne bi mogel kaj prida narediti, dokler ima Srbija v predstevu 3 glasov in še dodatnega črnogorskega. Vedno bolj se kaže, da te republike res ne sodijo skupaj.«

ANA BRULEC, računovodkinja v OS Žužemberk: »Zame je legalni predsednik predstva njegov hrvaški član Stipe Mesic. Prozorni manevri srbskega vodstva so sedaj tudi najbolj navadnim ljudem v Jugoslaviji in vsem svetu pokazali, kdo je na kakšen način razbijajo državo. Sicer pa je Jugoslavija že razpadla in Mesic potrebuje mo le zato, da bo razvod opravljen civilizirano, čimmanji boleči in brez vojne, ki si jo nekateri tako vroče želijo.«

JOŽE SMRKE, železničar iz Velike Gabre, Trebnje: »Prav bi bilo, da bi bil predsednik tisti, ki mu to pripada po dogovorenem vrstnem redu. Mislim, da bi Mesic vodil državo tako, da bi bil bolj prav za vse. Jovič delata samo za Srbijo. Težave pri teh izvolitvah pomenijo, da bi Srbija še naprej hotela imeti zase funkcijo predsednika in večino glasov v predstevu. Zaplet bo spodbudil Slovenijo k osamosvojitvi.«

MIJA ŠEBEK, knjižničarka iz Krškega: »Do zdaj je veljal pri izvolitvi predsednika avtomatičen, zato bi moral biti tako tudi v primeru Mesice. Po njegovih načrtih in umirjenem nastopu sodim, da bi moral vztrajati pri njegovih izvolitvah, čeprav ne vem, koliko nas bo ta funkcija še zanimala, če bomo samostojni. V vsakem primeru bi bilo nujno ohladiti jugoslovanske glave in kot nam kaže primer Joviča, lahko predsednik na to precej vpliva.«

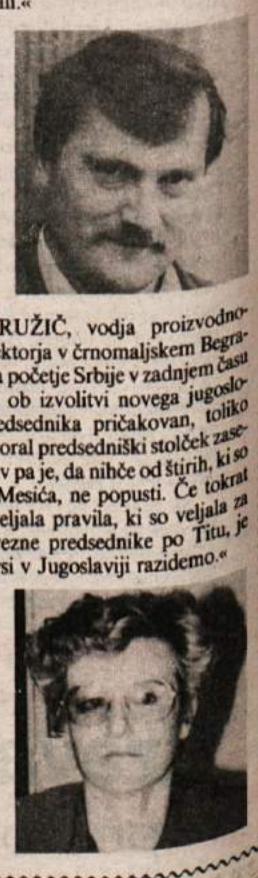
ALOJZ RUS, poslovodja v Blagovnici Ribnica: »Seveda ni prav, da Stipe Mesic niso razglasili ali izvolili za novega predsednika, in to le zato, ker Jovič in njegovi z njim niso zadovoljni. Saj tudi Mesic in če marsik, tudi cele republike, niso bile zadovoljne z Jovičem, pa je vendar predsednikoval in marsik zakuhal. Kaj se bo zdaj iz vsega izčimilo, ne vem. Najslabše bi bilo, če bi se državljanška vojna ali vojaška oblast.«

ŠTEFAN KOLENC, upokojenec iz Koperja: »Predsednika v vsem povojnem obdobju niso nikoli volili, ampak le razglasili. Zato menim, da je Jovič postopal v nasprotju s poslovnikom in ustavo. Sem vendar optimist, da bo Mesic predsednik, in sicer zradi pritiskov zahodnih držav. Njegova izvolitev je tudi edina pot, da bi prislil do prave demokracije. Doslej so Jovič in pobogni na njeg veliko govorili, dejansko pa je niso spoštovali.«

RAJKO NOVŠAK, prodajalec v severnem Mercatorju: »Če bi bili normalna država, bi moral biti Stipe Mesic zdaj že predsednik Predsedstva SFRJ, organa, ki je med enoletnim predsednikovanjem srbskega predstavnika Joviča, poslušnega uredničevalca Miloševičevih scenarijev, izgubil ves ugled doma in na tujem. Dokler bodo imeli Srbi tri glasove v predstevu in ob članu predsedstva iz Črne gore, ki se ima za Srbia, bo to stalna grožnja Srboslavije. A ta prevlada jim ne bo uspel!«

KAREL RUŽIČ, vodja proizvodno-tehničnega sektorja v črnomaljskem Begradu: »Glede na početje Srbije v zadnjem času je bil razplet ob izvolitvi novega jugoslovenskega predsednika pričakovani, toliko bolj, ker bi moral predsedniški stolček zasesti Hrvat. Prav pa je, da nihče od štirih, ki so glasovali za Mesic, ne popusti. Če tokrat ne bodo obveljala pravila, ki so veljala za dosedanje zvezne predsednike po Titu, je bolje, da se vsi v Jugoslaviji razidemo.«

ANA KUPINA, ravnateljica brežiškega vrtca: »Menim, da predstevu samo in tudi njegov predsednik ni pomemben za odnose v Jugoslaviji, saj je v zadnjem času vloga predstevov posamezni republike dosti bolj izrazita. Predsednik je pomemben predvsem pri predstavljanju v svetu, kar je uspešno pokazal dr. Drnovšek. Sicer pa je vse odvisno od tega, koliko bo bodoči predsednik znal izkoristiti svoj položaj. Jovič je bil v tem kar spremten.«

Pri Mariboru begunsko taborišče?

Strah pred azilanti

MARIBOR — Kaj imajo skupnega begunskega taborišča in odlagališča jedrskih odpadkov? Ne,

Kmetje (ni)so diskriminirani!

Odgovor z republike na pobudo poslanca dr. Gradiščarja za spremembo

SEVNICA — Strokovne službe sevnische kmečke zadruge so izoblikovalne zahtevo za spremembo pokojninske osnove, 24. in 25. člena zakona o temeljnih pravicah iz pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki so diskriminacijski in prizadenejo pokojninsko zavarovanje kmetov tako materialno kot moralno. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju iz leta 1972 je urejal to vprašanje tako, da je bilo kmetovanje spodbujano, po letu 1984 pa so se pravice kmetov diferencirale. Osnovne pravice kmetov pa so po zadnjem zakonu nevzdržne ter trajajo novo spremembo in dopolnitve za izenačevanje zavarovanja kmetov, je bilo rečeno v pobudi za spremembo, ki jo je posredoval sevniki poslane v zboru občin slovenske skupščine dr. Cvetlo Gradišar.

Stališče so opredelitev republike vlade do omenjene pobude je pripravil republiški sekretariat za delo, ki je po-

jasnil, da je v določbah zakona o pokojninsko-invalidskem zavarovanju, posebej v 24. in 25. členu, opredeljeno

temeljno načelo tega zavarovanja, to pa je, da je višina pravic odvisna od višine osebnih dohodkov oz. osnov, od katerih so bili obračunani prispevki. Skratka, kdor je plačeval višje prispevke, ima pravico do višje pokojnine. In od leta 1984, ko so bili vključeni v enoten sistem pokojninskog in invalidskog zavarovanja, se tudi kmetom odmerajo pokojnine po omenjenih določbah. Zato so bile kmetom, ki so plačevali prispevke od najnižjih možnih zavarovalnih osnov, odmerjene zelo nizke pokojnine.

V Ljubljani tudi menijo, da ne drži trditev, da je bilo zavarovanje kmetov do konca leta 1983, ko so še uporabljali zakon o starostnem zavarovanju kmetov, bolje urejeno kot po sedanjih predpisih in da je ta zakon bolj spodbujal kmetovanje. Pravice na podlagi starostnega zavarovanja kmetov niso bile odvisne od vplačanih prispevkov. Primerjava starostnega zavarovanja kmetov s sedanjim sistemom, v katerem pridobi pravico do pokojnine vsak zavarovanec-kmet na posamezni kmetiji, ko moski dopolni 60 in ženska 55 let in jima ni treba deliti enega zneska kmečke starostne pokojnine, ki bi jo po prejšnjih predpisih pridobili šele pri starosti 65 let, pokaže, da imajo kmetje po sedanjem sistemu večje pravice. Ob dejstvu, da plačujejo le prispevki zavarovanca v višini 14,4 odstotka od brutne osnove za zavarovanje, medtem ko se za vse preostale zavarovance obračunava prispevki delodajalca v enaki višini, in da ne glede na višino zavarovalne osnove pokojnika ne more znašati manj kot pokojnika delavca s 15 leti zavarovalne dobe, po mnenju republiškega sekretariata za delo in možno trdit, da so kmetje v pokojninskem in invalidskem zavarovanju diskriminirani.

J. P.

temeljno načelo tega zavarovanja, to pa je, da je višina pravic odvisna od višine osebnih dohodkov oz. osnov, od katerih so bili obračunani prispevki. Skratka, kdor je plačeval višje prispevke, ima pravico do višje pokojnine. In od leta 1984, ko so bili vključeni v enoten sistem pokojninskog in invalidskog zavarovanja, se tudi kmetom odmerajo pokojnine po omenjenih določbah. Zato so bile kmetom, ki so plačevali prispevke od najnižjih možnih zavarovalnih osnov, odmerjene zelo nizke pokojnine.

V Ljubljani tudi menijo, da ne drži trditev, da je bilo zavarovanje kmetov do konca leta 1983, ko so še uporabljali zakon o starostnem zavarovanju kmetov, bolje urejeno kot po sedanjih predpisih in da je ta zakon bolj spodbujal kmetovanje. Pravice na podlagi starostnega zavarovanja kmetov niso bile odvisne od vplačanih prispevkov. Primerjava starostnega zavarovanja kmetov s sedanjim sistemom, v katerem pridobi pravico do pokojnine vsak zavarovanec-kmet na posamezni kmetiji, ko moski dopolni 60 in ženska 55 let in jima ni treba deliti enega zneska kmečke starostne pokojnine, ki bi jo po prejšnjih predpisih pridobili šele pri starosti 65 let, pokaže, da imajo kmetje po sedanjem sistemu večje pravice. Ob dejstvu, da plačujejo le prispevki zavarovanca v višini 14,4 odstotka od brutne osnove za zavarovanje, medtem ko se za vse preostale zavarovance obračunava prispevki delodajalca v enaki višini, in da ne glede na višino zavarovalne osnove pokojnika ne more znašati manj kot pokojnika delavca s 15 leti zavarovalne dobe, po mnenju republiškega sekretariata za delo in možno trdit, da so kmetje v pokojninskem in invalidskem zavarovanju diskriminirani.

P. P.

DAN VINOGRADNIKOV V BOŠTANJU

BOŠTANJ — Društvo vinogradnikov Dolenske, podružnica Sevnica — Boštanj, vabi vse svoje člane in ljubitelje vinogradništva na dan vinogradnikov, ki bo v soboto, 25. maja, s pričetkom ob 19. uri v TVD Boštanj. Na prireditvi bodo podeljene diplome in medalje za ocenjena vina lanskega letnika in diplome kletarjem, ki so opravili kletarski izpit. Za zabavo in ples bo poskrbel prijatelj ansambel Srce Slovenije. Vabljeni!

Orešek postaja vse bolj dragocen sadež. Na novomeški tržnici na primer je njegova cena že presegla 150 din za kilogram in po nedavni pozobi (orehova sovetanja propagado že pri $-0,5^{\circ}\text{C}$) lahko pričakujemo, da bodo orehova jedrca postala dobesedno draga kot žafra.

Sadarska stroka si že dolgo pričadeva, da bi vzgojila boljše in proti mrazu odpornijske sorte. V ta namen je Biotehniška fakulteta iz Ljubljane razpisala zbiranje orehov samosevcev, to je plodov s tistih dreves, ki so se sama zasejala, in pa dreses, ki jih je posadil človek, ter so zrasla iz semena. Zbrane plodove so ocenjevali po posebnih merilih in pri tem upoštevali višino, širino in debelino ter težo plodov, izplen jedrca, debelino luščine, ločljivost jedrca od luščine, barvo kože jedrca, okus ter prikladnost za transport in skladitvenje.

Za na je posebej zanimivo, da so med 30 prejetimi vzorci orehi z Dolenskega dosegli največjo vrednost. Vzorec orehov, last Antona Kuhija iz Žužemberka, je dosegel drugo mesto, vzorec Jožef Grm iz Novega mesta tretje, vzorec Franc Erjavca iz Ivančne Gorice pa četrto. Le zmagoviti plodovi so zrasli drugie — pri Stefanu Golhebu v Žalcu.

Seveda je to še začetek dolgotrajne vzroge nove slovenske sorte, ki lahko nastane s krizanjem zbranih različnih vrst orehov. Pri selekciji bo treba upoštevati še bistveno — odpornost proti pomladanski pozobi oz. čim poznejši začetek vegetacije, vse pomembnejše pa postaja tudi vprašanja, kako je z odpornostjo proti najbolj nevarnim orehom boleznim, rjavim pegasom in bakteriozam orehov.

Za vse je posebej zanimivo, da so med 30 prejetimi vzorci orehi z Dolenskega dosegli največjo vrednost. Vzorec orehov, last Antona Kuhija iz Žužemberka, je dosegel drugo mesto, vzorec Jožef Grm iz Novega mesta tretje, vzorec Franc Erjavca iz Ivančne Gorice pa četrto. Le zmagoviti plodovi so zrasli drugie — pri Stefanu Golhebu v Žalcu.

Seveda je to še začetek dolgotrajne vzroge nove slovenske sorte, ki lahko nastane s krizanjem zbranih različnih vrst orehov. Pri selekciji bo treba upoštevati še bistveno — odpornost proti pomladanski pozobi oz. čim poznejši začetek vegetacije, vse pomembnejše pa postaja tudi vprašanja, kako je z odpornostjo proti najbolj nevarnim orehom boleznim, rjavim pegasom in bakteriozam orehov.

(Sad) — n

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Tudi ta ponedeljek je bilo na tržnici največ sadik paradižnika in paprike po 5 din, veliko stojnic pa je zasedenih tudi s sadikami rož in drugega okrasnega cvetja. Ljudje kupujejo lončnice in lahko pričakujemo, da bodo okenske police, balkoni in vrtovi kmalu polni dišečega cvetja. Sicer pa je bilo ta ponedeljek kar precej jajc po 2,5 din, orehi so bili po 150 din, suhe slive po 60 din, sirček 100 din, smetana 60 din, kilogram domačega sira po 80 din. Ustavili smo se tudi ob kiosku Kmetijske zadruge Krka in Deladinju. Cene (pri Deladinju so zapisane v oklepaju): ohrvti 42,60 din, paradižnik 60 din (58), grozdje 147 din (100), česen 170 din (150), pomaranče 31,40 din (35), limone 38 din (40), banane 49,50 din (50), cvetača 66,90 din (60), jabolka 35 din, kumare 49 din (60). Pri Deladinju imajo tudi uvožene sokove po 30 din liter, češnje po 2,6 odstotka. Pokritje uvoza sevniskega gospodarstva z izvozom je bilo v letu 1990 pozitivno.

Alojz Kastelic in Vida Smole iz semenne Tika

PRETEŽNO IZVOZ ZA ZELENE DOLARJE

SEVNICA — Sevnisko gospodarstvo je lani izvozilo za 24.129.446 dolarjev blaga in storitev, od tega na tržišča s trdnimi valutami za 23.544.735 dolarjev. Glede na leto 1989 je bila rast skupnega izvoza 32,4 odstotna, izvoza na konveribilno področje pa 30,4 odstotna. Sevnisko gospodarstvo je lani izvozilo za 9.914.018 dolarjev blaga in storitev, od tega s konvertibilnega področja 9.851.222 dolarjev. Uvoz je v primerjavi z letom 1989 narastel za 1,9 odstotka, od tega s konvertibilnimi trgov za 2,6 odstotka. Pokritje uvoza sevniskega gospodarstva z izvozom je bilo v letu 1990 pozitivno.

Pogosto se postavlja vprašanje, kako se pripravi instantno živilo?

To so industrijsko obdelana živila.

V tekomanjem stanju jih razpršijo v poseljnih komorah, tako da se spremane v prah, ki vsebuje največ 2% vode.

V prodaji so hermetično pakirana živila, za katere velja, da so

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemančič

Kaj ukreniti po dolgotrajnem dežju in hladu

Če pri pregledu najdemo pajke na vsakem drugem pregledanem listu (ne glede na njihovo število), vztem pri osnovi mladike, moramo škropiti. Pajke zatiramemo s pinoronom ali neoronom 0,1%. Na pajke deluje tudi metasitoks.

Vinogradnikom, ki so ugotovili večjo okužbo s črno pegavostjo (fomopsis), priporočam uporabo mikala v konc. 0,6%. Mikal moramo redno uporabljati vsaj do konca cvetenja. Lahko uporabljamo tudi antracol 0,2% ali fojet 0,25% ipd. Zaradi velike količine padavin je velika verjetnost močnejših okužb.

Najpogostejsi pojavi so zakrneli poganjki. Prvi lističi ostajajo majhni, veliki kot noht, in ponekod že odpadajo. Višje izrastli lističi so značilne žičaste oblike, malo nakrani, žile so sive oz. dlakave in neustrene dolžine. Na poganjkih so vidne drobne črne rane, ki se včasih združujejo in prekrivajo površino nekaj kvadratnih milimetrov. Nad višjimi listi imajo poganjki ozke kraste (zastale rane). Med členki so bistveno krajni kot pri normalno razvitih poganjkih. Poganek daje videz napada pršice, vendar se pršica letos ne pojavlja.

Po mojih izkušnjah omenjeno škodo povzročajo tripsi. Zatiramem jih v primeru manjšega napada v malotonem E 50 v koncentraciji 0,3% ali radotonem E 50 v koncentraciji 0,3%. V primeru večjega napada oz. močnejših poškodb uporabimo sisteme: ekatin v konc. 0,15% ali metasitoks 0,10% ali rogor 0,10% (v primeru mešanja z drugimi pripravki lahko poškoduje liste), folimat 0,15% (nima dovoljenja za uporabo na vinski trti), antio 33 0,15%.

Ce spodnji lističi delno rjavijo in se ne razvijajo več, niso pa močnejši izmaličeni, moramo pogledati na spodnjo stran, kjer najdemo pajke (rdečega ali koprivnega).

Inž. JOŽE MALJEVIČ

Vsem, ki imajo vinograd star 3 leta, priporočam, naj ne obirajo mladike po steblu, temveč jih pustijo 8 do 12, in v primeru preveč puščenih očes naj skrajšajo locjen.

Po pozebi lahko požene premalo poganjkov, zato so premočni (predebeli). Da bi pri rezi v prihodnjem letu imeli bolj uporaben les, predlagam, da premočne poganjke kmalu, ko razvijejo pet listov, vršičkate, tako da pustite samo 3 — 4 členke oz.

list. Ce spodnji lističi delno rjavijo in se ne razvijajo več, niso pa močnejši izmaličeni, moramo pogledati na spodnjo stran, kjer najdemo pajke (rdečega ali koprivnega).

Inž. JOŽE MALJEVIČ

Vrtičkarski način življenja?

Semenarna Tika v Trebnjem nudi nizozemska semena in pripomočke Gardene

TREBNJE — »Človek se nenehno uči. In tudi če hoče dobro trgovati je treba marsik znati, predvsem pa dobro otipati pulz tržišča, se pravi spoznati želje možnih kupcev oz. strank. To sploh ni takoj preprosto, kot si nekateri predstavljajo,« pravi Alojz Kastelic, ki je pred kratkim v Trebnjem na Starem trgu odpril semenarno Tika.

Kastelic po poklicu elektromehanik in ima že kakšne 4 leta servis za popravilo gospodinjskih strojev, seveda ne more biti strokovnjak niti za kmetijstvo niti za vrtičkarstvo. Oboje, zlasti slednje, pa želi Tika s svojo ponudbo zadovoljiti v čim večji meri. Za

torej je Kastelic zaposil diplomirano inž. agronomijo Vido Smole, ki obiskovalcem Tike svetuje bodisi pri nabavi semen, gnajil, zaščitnih sredstev ali ustreznih pripomočkov za lažje in učinkovitejše urejanje okolice domačija.

Kastelic in Smoletova sta prepričana, da bo postal vrtičkarstvo stil življenja, tako, kot so bili to doleski vikend in zidanice. Marsikdo bo skušal za svojo sprostitev izbrati med t.i. rekreacijo kar delo na vrtu pri hiši, da bi pridelal zdravno hrano, vsaj najnajnejsje povrtnine. In ni večjega razloga za kmetja ali pa vrtičkarja, ako je pridelek lep, obilen, saj to največkrat pomeni, da sta se vloženo znanje in znoj obrestovalo.

V semenarni Tika ponujajo široko paletto semen, predvsem iz kmetijsko najrazvajnejših Nizozemske in Gardeninh pripomočkov za vrtičkarje. Pod streho hiše Hučevih, ki jo je Kastelic temeljito prenovil, naj bi nastalo tudi vrtičkarsko društvo, katerega člani bi nabavljali blago v Tiki pod ugodnejšimi pogoji

P. P.

METLIŠKI CHARDONNAY V PRODAJI

METLIKA — Te dni so v vinotoku Vinske kleti v Metliki začeli prodlati chardonnay lanskega letnika lastne proizvodnje. Gre za prvi steklenični chardonnay v Beli krajini. To sortno vino je na ocenjevanju v Mariboru dobilo 18,5 točke in je tako vrhunske kakovosti. Razen v metliškem vinotoku je naprodaj le še v slovenskih vinotekah, naročiti ti ga bo moč tudi v nekaterih boljših gostinskih lokalih.

METLIŠKI CHARDONNAY V PRODAJI

METLIKA — Te dni so v vinotoku Vinske kleti v Metliki začeli prodlati chardonnay lanskega letnika lastne proizvodnje. Gre za prvi steklenični chardonnay v Beli krajini. To sortno vino je na ocenjevanju v Mariboru dobilo 18,5 točke in je tako vrhunske kakovosti. Razen v metliškem vinotoku je naprodaj le še v slovenskih vinotekah, naročiti ti ga bo moč tudi v nekaterih boljših gostinskih lokalih.

METLIŠKI CHARDONNAY V PRODAJI

METLIKA — Te dni so v vinotoku Vinske kleti v Metliki začeli prodlati chardonnay lanskega letnika lastne proizvodnje. Gre za prvi steklenični chardonnay v Beli krajini. To sortno vino je na ocenjevanju v Mariboru dobilo 18,5 točke in je tako vrhunske kakovosti. Razen v metliškem vinotoku je naprodaj le še v slovenskih vinotekah, naročiti ti ga bo moč tudi v nekaterih boljših gostinskih lokalih.

METLIŠKI CHARD

Poseg nezakonit

Novomeški IS zahteva pospešitev priprave zakona o denacionalizaciji

NOVO MESTO — Na seji sredi maja se novomeški izvršni svet seveda ni mogel izogniti obravnava dogodkov na Draškovcu pri Šentjerneju, kjer so kmetje konec aprila preorali arodirana zemljišča, ki so zdaj v lasti ali upravljanju KZ Krka. Ocenil je, da konkretnih ukrepov ne more sprejeti, saj problematika presegajo občinske okvire. Ponovno pa je predlagal republišku izvršnemu svetu, naj bi izbrana strokovna skupina vendar bolj pohitela s pripravo zakona o denacionalizaciji.

Novomeška vlada, ki sicer razume nezadovoljstvo kmetov, pa hkrati tudi ocenjuje, da samovoljni poseg kmetov na Draškovcu pač ni zakonit. Mnenja je, da bi bilo potrebno poiskati zakonit prehodni način rešitve problema, dokler ne bo sprejeta ustrezna zakonodaja. Kot možnost omenja sklenitev najemnih pogodb med Kmetijskim zadrugo in prizadetimi kmeti. Vsekakor naj bi pri reševanju zadeve sodelovali pristojni republiški upravni organi, občinska vlada pa pričakuje tudi opredelitev občinske skupštine do zadeve. Ta na svojem zasedanju pred tednom o Draškovcu ni rekla nobene, naslednjti pa kani zasedati še konec junija.

PRISILNA PORAVNAVNA SEPTEMBERA?

NOVO MESTO — Včeraj naj bi bila na Temeljnem sodišču v Novem mestu obravnavana predloga Novotekove Tkanine za prisilno poravnavo, na kateri naj bi bil izvedeno mnenje podal novomeški finančni ekspert Tone Golobič. Ker je bila redakcija našega časopisa zaključena že v tork, o rezultatih obravnavne ne moremo poročati. Povemo lahko le to, da je predlagana višina dolga za poravnavo 97 milijonov dinarjev, največji upnik, od katerih je odvisen uspeh poravnavne, pa so Ljubljanska banka (kar 43 milijonov din), Elektro, Petrol in občina. Ker primer Tkanine ni tako zapleten, znano pa je tudi, da jo bremenijo starci dolgov, sedanje poslovanje pa je pozitivno, je skoraj verjetno, da je bil predlog za prisilno poravnavo sprejet, da je bil določen poravnalni upravitelj in da je bil razpisani narok za izvedbo poravnavne, predviden za sredino septembra.

OBRAVNAVNA PRELOŽENA

NOVO MESTO — Po informaciji, ki smo jo dobili od predsednika sodnega senata sodnika Antona Panjana v stečajnem postopku Novolesovega podjetja Drobno pohištvo, je bila razprava na željo Novolesa in s soglasjem SDK preložena na petek, 31. maja, ob 8. uri.

V Beti že 40-urni teden

Večina delavcev je v Svobodnih sindikatih Slovenije

METLIKA — Od okoli 1800 zapošlenih v Beti jih je članov sindikata 1380; v Beti za sedaj delujejo le Svobodni sindikati Slovenije, tako imenovani Ravnikov sindikat. Ta sindikat deluje v celiem podjetju Beti, ki presega občinske in celo republiške meje, saj ima Beti, kot je znano, svoje tovarne razen v Metlikah v Črnomlju, Mirmi Peči, Dobovi v brežiški občini, na Hrvaskači pa v Žakanju v sosednji občini Ozalj in v Krščini v občini Vojnič. V vseh programih oziroma v vseh Betinih tovarnah je večina zaposlenih včlanjena v sindikat, še najmanj jih je v skupnih službah.

Članarina znaša 0,6 odst. od plače; od tega gre nekaj več kot polovica za financiranje profesionalnega dela sindikata, od območnega do republiškega, in za program, ki naj bi ga izvajali, ostalo pa ostane sindikat v podjetju.« je po-

Bo Profit prinašal profit?**Rodil se je nov dolenski časopis**

NOVO MESTO — Izid Profita, časopisa za ugode priložnosti, kot piše v podnaslovu, je za Dolensko posebnost, kajti časopisova revjevanja so do sedaj nekako zaoblila in Dolenski list je, če odstojemo osrednji slovenski časopise, krmari po pokrajini tako rekoč brez pravega tekmecka. Sedaj se mu je konkurenca izvila tako rekoč iz lastnih plenic, saj je lastnik novega časopisa v njegov redaktor novinar Dolenskega lista Jože Simčič. Glavni in odgovoren urednik časopisa je Danijel Brezovar, v uredništvu pa so še Joža Miklič (finance), Frane Smerdu (borza dela) in Peter Simčič (oblikovalec in tehnični urednik).

Jože Simčič

No, za neposredno konkurenco pri informirjanju pravzaprav ne gre, mora bolj gleda objav reklamnih in še zlasti malih oglašev, ki jih novi izdajatelj obeta celo zaston. Gleda vsebine tega osemnajstega (prva številka) obsegajočega novorojenca pa lastnik Jože Simčič pravi takole: »Potreba po posodarskem časopisu je vsekakor, saj se mi zdi, da bo moral veliki del Slovencev bolj podjetniško misliti in se tako tudi ravnati, zato naj bi ta časopis opravil tudi vlogo budžetnika podjetniškega duha. O tej tematiki se je do sedaj v medijih napačno ali nestrokovno pisalo. Težnja je, da se ta časopis odpre strokovnjakom, pravnikom, ekonomistom, managerjem in moran reči, da je večina strokovnih sodelavcev takih in da jih še več kaže zanimanje za sodelovanje. Vendar to ni časopis le za podjetnike, temveč za vse ljudi, ki poslovno misijo, saj je eno od mojih vidov, da se moraš vedno poslovno obnašati!«

Prva številka časopisa je izšla v nakladi 7 tisoč izvodov, izhaja pa za sedaj štirinajstnovečno, vendar so ambicije lastnika časopisa precej večje, saj se ozira po vsem slovenskem prostoru, kamor naj bi postopoma zakoračil vsak teden.

T. J.

Delo najboljši socialni program

Tako so menili poslanci v novomeški skupščini — Ukrepi za zaščito družine v stiski in za več dela — Zdravstveni center Dolenske se bo preoblikoval

NOVO MESTO — Novomeška občinska skupščina je pred tednom — potem ko je zaradi problemov s sklepnočnostjo začela z delom s polurno zamudo — potrebovala le dobre dve ure, da je sprejela odlok o ureditvenem načrtu kamnoloma Cerovi Log, občinski socialni program in predlog reorganizacije in ustanovitve zavodov na področju zdravstva.

Pobudo za izdelavo občinskega socialnega programa so dali novomeški socialisti že lani ob obravnavi občinskega vladnega programa. Bil naj bi sinteza vsega, kar je treba storiti, da bodo ljudje, družine preživele v času, ko ne bodo imele dela. Ker je delo najboljši socialni program, naj bi izvršni svet z ukrepi tudi priporočil temu, da bi bilo brez dela čim manj ljudi, usklajevali vseh ukrepanja za zaščito družine, ki zadeva v stisko, pa naj bi bil Center za socialno delo. Socialni program, ki ga je prav z osnovno usmeritvijo skrbi za družino in stiski izdelava posebna projektna skupina, so socialisti in svobodni sindikati ocenili, da je bolj lepljenka razmišljaj različnih služb kot pa generalna usmeritev izvršnega sveta. Menili so, da redna dejavnost raznih ustanov v socialnem programu nima mesta in da so se razmere že toliko poslabšale, da bi bilo treba pripraviti celo »črno« varianto socialnega programa, kar so poslanci podpri. Poslanski klub SDP pa je enako kot odbor za družbene dejavnosti menil, da predvidenih sredstev za so-

cjalni program ne bo dovolj. Predlagal je, naj bi se poslanci odrekli sejnimam v dnevno spremembo, da je preoblikovalo v samostojne javne zavode, njihove ustanoviteljice so občine. Sami zavodi se bodo dogovorili o morebitini ustanovitvi skupnosti zavodov. Novomeška skupščina je predlog takšne organizacije zdravstva podprla, zdaj jih morajo za dokončno oblikovanje zavodov pokrajinskega pomena še druge skupščine dolenskih občin. Novomeški poslanci so za vršnike direktorjev zavodov imenovali dosedanje direktorjev tozodov.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Od 4. do 13. maja so v naši porodnišnici rodile: Vladka Roginčič iz Črnomlja — Benjamin, Nataša Jamnik iz Leskovca — Alenka, Mojca Kralj iz Boršta — Petro, Marija Brkopeč iz Velikih Brusnic — Primož, Nevenka Filak iz Talčega Vrh — Mancu, Ana Hribljan iz Bubnjarškega Broda Tomislava, Nada Matusak iz Police — Hrvoja, Stanka Grgošič iz Dol. Starcev Tajo, Marija Kovačič iz Kamnega Potoka — Anjo, Marica Šoštar iz Slapnega — Roka, Mojca Gruber iz Dol. Vrhpolja — Miha, Janja Škoda iz Ledeče vasi — Klemenka, Marinka Kresal iz Trebnjega Vesna, Lidija Bučar iz Rumanje vasi — Alena, Andreja Cvelbar iz Sevnice — Gorazda, Marta Pajk iz Gorenje vasi — Boštiana, Irena Golob iz Šentjerneja — Domna, Marija Cvirkovič iz Velike Lahinje — Sandija, Slavka Čeh z Malega Cirkma — Melito, Alenka Ravbar iz Dol. Kamena — Marka, Bernarda Pirc iz Straže — Nejca, Maja Martinšek iz Kanižarice — Irm-Samantha, Mateja Kastelic iz Prečne — Sabino, Marija Grčar iz Otočca — Daša, Marta Erjavčevič iz Dol. Nemške vasi — Dejana, Danica Hudoklin iz Šentjerneja — Katja, Jožica Veselčič iz Drežnika — Barbaro, Marija Ivanetič iz Kašča — Petro, Ana Lenart iz Dol. Krovne — Gregorja, Milena Simončič iz Semiča — Ino, Janja Kurent iz Trstenika — Dejana, Margareta Pintarič iz Črnomlja — Gregorja, Majda Matoh iz Grma — Matica, Tončka Fabjančič iz Gornje Reke — Ivana Metoda Okoren iz Velikega Cirnika — Majo, Martina Železnik iz Malih Brusnic — Andreja, Antonija Primc s Sel Šumberka — Tomaža, Polonca Kos iz Šentjerneja — Petro, Justi Škoporc iz Tržiča — deklico, Anica Simčič iz Železnika — deklico.

Zdravstveni center Dolenske, ki je od leta 1979 naprej združeval vso zdravstveno dejavnost štirih dolenskih občin, je s prvim aprilom letos po novem zakonu o zavodih postal enovit zavod. Ker so bila v preteklosti stalna trajnja med tozod in DSSS in so posamezni tozod že lani predlagali spremembe v

Hud lov za izgubljenimi dnevi

Pionir pospešuje pri gradnji nove šole v Žužemberku — Pouk v starih prostorih tako rekoč na gradbišču — Bo stavba pravočasno nared? — Denar je zagotovljen

ŽUŽEMBERK — Gradnja žužemberške osnovne šole, ki se je zaradi počasnega odstranjevanja barak nekdanjega brigadirskega naselja med zimskimi počitnicami že pričela z zamudo, tudi sedaj, ko je gradnja v polnem teku, še vedno krepko zamuo. Zamuda se je zaradi slabega vremena in stavk same še povečala in znaša sedaj že dvajset dni. Klub temu izvajalec, novomeški Pionir, zagotavlja, da boda delo v roku dokončana. Delo poteka sedaj v dveh izmenah, stroj pa ne potihnejo niti ob sobotah in nedeljah.

»Če bo šlo tako naprej, je res možno, da se bo pouk jeseni tudi za naše učence začel pravočasno,« pravi ravnatelj Tone Virant, »že sedaj pa je pouk občasno zelo moten in zgodil se celo, da se morajo zaradi hrupa nekateri učenci občasno preseliti kar na hodnik. Zaradi stiske praktični pouk že sedaj opravljam v prostorih izven šole. Bolj ko se bomo bližali koncu šolskega leta, težje bo. Tako bomo morali zaradi adaptacijskih del v starem delu preseliti nekaj učilnic, pa tudi kuhinje bo moralo prenehati delati. Pouk bomo končali prej kot ostale šole, manjkajoče dnevi pa nadomestili s sobotami. Teh prijemanj se bomo poslužili tudi jeseni, če bi se zaradi nepredvidenih težav gradnja zavlekla in bi morali začeti pouka prestaviti. Moram reči, da učitelji in učenci potrebujejo prenašajo včasih že kar delovne nevzdržne pogoje, upajoč seveda, da bo jeseni bistveno bolje.«

gotovljen s prodajo telovadnice zadruži. Preostanek od izkupička treh milijonov dinarjev bo namenjen zunanjemu urejanju, kar v sedanji finančni konstrukciji ni bilo predvideno, ter notranji opremi.

»Za opremo učilnic, telovadnice in ostalih prostorov bi potrebovali 7 milijonov dinarjev,« pravi ravnatelj Virant, »zagotovljenih pa imamo le tri, torej se bomo morali tudi še naprej prilagajati in skrbeti za to, da pouk ne bo trpel. Preostalo opremo bomo morali pač sproti dopolnjevati.«

T. JAKŠE

Za manj revne vrtec dražji

Najvišji prispevki staršev za varovance so se z majem podražili približno bolj od najnižjih

NOVO MESTO — Ker so se novomeški vrtci zadnjici podražili pred dobrega pol leta in ker bi daljše odlaganje spremembe cen povzročilo izgubo v njihovem tekočem poslovanju, je novomeški izvršni svet pretekli teden dovolil podražitev novomeških vrtcev od 1. maja naprej. Podražitev je različna po starostnih skupinah, različno se bo zvišal tudi najnižji in najvišji prispevki

staršev, ki naj bi načeloma znašal polovico ekonomske cene, polovico pa kot vzgojni prispevki dobi vrtec za vse izitra do proračuna.

Slabe gospodarske razmere, slabe plače, vse več čakanja na delo doma in brezposelnost se v zadnjem letu sicer ne boj izrazito odražajo tudi v poslovanju vrtcev oz. v deležu potrebnega denarja za poslovanje, ki ga vrtci dobijo neposredno od staršev. Polno oskrbo za otroka v vrtec plačuje trenutno vsega 7 odstotkov staršev v novomeški občini. Kar dobra tretjina plačuje manj kot polovico oskrbnih stroškov, saj s svojimi dohodki ne zagotavljajo svojim družinam 70-odstotne ravni socialne varnosti, ki znaša v maju 1991 1.940 dinarjev na družinskega člena.

Z majem se je cena vrtca za otroke do dveh let zvišala za 6,3 odst., za otroke od dveh do treh let za 5, za otroke od treh do sedmih let pa za 13 odst. Največ, za 13,5 odst., so zvišali cene za malčke, ki so v družinskem varstvu. Kot rečeno, so različno podražili tudi prispevke staršev, najvišje v povprečju skoraj za petkrat več kot najnižje.

Najnižji prispevki staršev za otroke do dveh let znašajo pa novem 752 din (5,6 odst. več), najvišji pa 1.998 din ali 24 odst. več. Za otroka od dveh do treh let bodo starši prispevali najmanj 730 din (4,6 odst. podražitev), največ pa 1.780 din ali 22 odst. več. Bivanje otroka od treh do sedmih let bo starše sedaj stalno najmanj 701 din (2,5 odst. več), največ pa 1.494 din, kar je za 13 odst. več. Za otroka v družinskem varstvu bodo starši prispevali najmanj 774 din (8,7 odst. več), največ pa 2.224 din, kar pomeni 39-odstotno podražitev. Izvršni svet tudi zahteva od vrtcev, naj izračun prispevke staršev dosledno temelji na realnem stroškovem izračunu, ponovno pa naj bi uveli plačevanje oskrbnim za nazaj. Zdaj jih starši plačujejo sproti, kar so vrtci zaradi velike inflacije uveli pred približno dvema letoma.

Z. L.-D.

DAN METLIŠKE SOLE

METLIKA — V soboto, 25. maja, bodo na metliški osnovni šoli proslavili dan sole. Ob tej priložnosti bodo ob 8. uri učenci v bližnjem kulturnem domu uprizorili igrico Salon eksponov; v prostorijah šole bodo predstavili interesne dejavnosti in delo pri pouku, ob 10. uri pa bo na športnem dvorišču pri šoli kulturni program. Vodstvo sole in učenci vabijo občane, naj se v čim večjem številu udeležijo prireditve ob dnevu sole.

A. B.

Novomeška kronika

PIJAČA — V okviru pridobitev, ki jih je prinesla nova novomeška avtobusna postaja, delujeta tudi dva bifeja. Poznavalci trdijo, da točita alkohol že pred 6. uro zjutraj, čeprav občinski odklop o teh zadevah izrecno predpisuje, da je dovojeno šele ob 8. ure naprej. Promet v občiničnicih je precej, saj meščanov in okoličanov, ki iščajo državice zoper justranjo državico, ni malo. Morda bo na ta tako prometen kraj kdaj (službeno) začel taksi kakovosten stanov, ki ji načeljuje gospod Andrej Tir.

GIMNAZIJA — V petek je bila na Otočcu slovesnost ob 245-letnici novomeške gimnazije, ki sta se med drugim udeležila tudi predsednik slovenske vlade Lojze Peterle in minister za šolstvo dr. Peter Vencelj. Oba sta tudi govorila, pri čemer se je takoj videlo, da je Peterle končal novomeško gimnazijo, Vencelj pa ne. Verjamemo, da je imel šolski minister ves temen opravak s stavkočimi srednješolci, vendar to ne bi smel biti razlog za tako piškovo podcenjajoč govorček, še posebej, ker je vsak govor ogledal govorca, in tisti, ki ga poslušajo.

KRIVICE — Te dni se je v delikatesi Dolenjke na Glavnem trgu pričkal mazak — v našem mestu živi že kakšnih 20 let — in v srbohrvaščini zahteval, naj mu prodajajo kralj, ki je grobo tikal, menjca 500 din v drobi. Revicija je rekla, da ji drobia primanjkuje, mu svetovala, naj stopi v bližnjo banko

SEJE — Predlog predstavstva črnomaljske skupčine občine, naj bi imela skupčinska seje v popoldanskem času, bodo sicer stranke še premelje, vendar se že sedaj poraja zanimiv zaključek, če bodo podobno sprejete. Ker so dosedanje seje s pričetkom ob 8. uri trajale 6 do 8 ur in so torej delegati preselili na njih tako rekoč po ves dan, se v prihodnjem kaj lahko zgodi, da bodo prebili v skupčinski stavbi celo noč. Kakašna bi bila v tem primeru učin krovitost, ne bomo razglabljali.

KRUH — Nekaj dobrega pa bi v teh nočnih zasedanjih prav gotovo bilo. Deležati bi drugi dan potegnili s spanjem in tako niti opazili ne bi, da pripeljejo v Dolnjekine prodajalne mleko šele sred dopoldneve in ne v jutranjih urah, kot je bila nekaj navada. Tako bi bilo vsaj nekaj nergačev manj, tiste, na katerih Dolnjekine preizkušajo potrebitnost, spomnimo le, da je v mestu tudi konkurenca.

SMETIŠČE — Črnomalci si bili do nedavnega sicer razumevajoči do Vranovčanov, ki so negodovali zaradi bližnjega odlagališča odpadkov. Ko pa so vaščani dosegli zaprtje deponije, so se Črnomalci raztugotili. Med drugim je bilo slišati, da bodo tudi oni Vranovčanom kaj zaprli v Črnomlju, pa bodo že videli, kako je to. Kaj so imeli v mislih, niso povedali. Morakino gostilno, ki jo v Vranovčih ne premorejo?

Drobne iz Kočevja

OVRAN TURIZEM — Ponekod ovirajo turizem streljanje, ovire na cestah itd., v Kočevju pa vreme. Zgodovinsko-turistični vlak, ki naj bi vozil iz Ljubljane v Kočevje vsako soboto, vozi zdaj zaradi slabega vremena le občasno, saj v dejstvu izletnikom ni mogoč pokazati lepot in zanimivosti Kočevske. Redno bo vlak vozil vsako soboto, ko bo lepo vreme.

ARBORETUM IN SPREHAJALIŠČE — Gozdno gospodarstvo namerava na območju od njene upravne zgradbe na Marofu pa do Rožnega studenca urediti sprehajalno pot, ki je tu nekdaj že bila, in zasaditi razno drevje.

NIBIL PRESEŽEK — Minil teden je bilo ves dan brez vode 53 družin v rudnem stolpiku in v sosednjem stanovanjskem bloku Tomšičeva 19 in 21. Vzrok je bil, ker so delavci v bližini zamenjivali dočajne vodovodne cevi in nameščali nove. Pa se je zgodilo — kot pravijo stanovci — da so delavci ugotovili, da je ena izmed cevi preveč, in so jo kar odrezali... Potem pa so stanovci omenjenih stavb okoli prosili za kangleko vode. Tista cev nameč ne bila presežek.

Ribniški zobotrebci

BISTRO AMADEUS — Pri Foto Mohar v Šeškovi ulici sredi Ribnice so odprli gostišče Amadeus. Tako se poročenci s pričami, starši, sorodniki in drugi sveti tu lahko ne le slikajo, ampak tudi poveselijo.

TUDI DISKONTNA PRODAJA — V prostorih nekdanjega Spominkarstva so pred kratkim odprli trgovino s sadjem, zelenjavjo, pijačami, prehrambnimi izdelki pa tudi s spominki, suho robo, lončarski izdelki, pleteninami iz šiba itd. Še posebno privlačno pa je, da nova trgovina, katere lastnica je Marja Gril, prodaja tudi s popustom.

DANES OTVORITEV — V galeriji Miklove hiše bodo danes odprli didaktično razstavo likovnih del, ki so last Ribnice. Prikazanih bo 40 del različnih avtorjev. Predverjetajnjim pa je bil v tej galeriji koncert, na katerem so najboljši učenci ribniške glasbene šole izvajali Mozartove skladbe.

V FARO PO LEPOTO

FARA — Na Hribu pri Fari v KS Kostel je te dni začel delati »Studio za zdravje in lepoto«, zasebno podjetje dr. Stanka Nikolića.

Trebanjske iveri

MALICA — Pri Velikem Gabru sta kmetica in mož delata na njivi. Po dobrini doljeni navadi sta se namenila nekaj pomaličat in sta sedla v senco. Gospodinja je hotela razpostaviti po prtu, kar se ob takih priložnostih postavi »na mizo«. Toda v košari z jedalo sta našla le še nekaj slanine in čebule. Skrivenostno izginotje malice bi lahko povzročilo preprič o tem, kateri od njiju je šel na skrivanje. Toda kmalu sta dobesedno zagledala zelo verjetno izginotja. Vzroka sta bila dva, Rom in Romkinja.

INFORMIRANJE — V Tesnilih Trebnje so odustopili snažilko, ker je narobe obveščala javnost. Menda je pripovedovala naokoli, da bo Tesnila doletel stečaj. Usodno je bilo mendo to, da je operirala s točnim datumom tega dogodka, drugače bi ji moglo še pogledati skozi prste. Kot je pokazalo, se preroča še ni uresničila, o čemer pa je govorila zato, ker je bila beseda kot taka zapisana na nekem papirju v košar za smeti. Ni kar tako šala, da so v neki afriški firmi opazili prisotnost ljudskega telesa takrat, ko je pomalical snažilko.

UGIBANJA — Po Trebnjem napovedujejo, da bo občinska skupčina kmalu prezrednika, če da bo šel Ciril Pungartnik nazaj v Akropol. Res je, da bo direktor v tej tovarni nov, ker sedanji odhaja v drugo firmo, vendar župan trebanjskih gospodarov zaenkrat ni potrdil. Če bo predsednik res odšel, bodo v vrstah liberalnih demokratov verjetno namenili Gabru rabljeno, saj so se tako menda pogovarjali ves čas.

IZ NAŠIH OBČIN

Vzdihljaji obubožanega zdravstva

Pacientov ne bo prizadela reorganizacija, pač pa kronično pomanjkanje denarja — Se bo zdravstvo v Sloveniji ob koncu leta dobesedno sesulo?

ČRНОМЕЛJ — Na zadnji seji črnomaljske občinske skupčine so delegati sprejeli sklep o izločitvi iz Zdravstvenega centra Dolenske, ki, kot je bilo slišati, ni odigral svoje vloge, odločbo o ustanovitvijo doma Črnomelj, sklep o imenovanju v.d. direktorja omenjenega doma ter odločbo o ustanovitvijo regijskih zdravstvenih zavodov.

Kot je pojasnil v.d. direktorja črnomaljskega zdravstvenega doma Anton Marenčič, za paciente s tem ne bo nikarščini sprememb. Pač pa bo reorganizacija za zdravstveni dom v letosnjem letu pomenuši nekoliko večji strošek zaradi izplačila odpravnin oz. 6-mesečnih plačil za ekonomski presežišča za tiste delavce, ki jih je dodatno dobil ob reorganizaciji.

Sicer pa so, ne glede na reorganizacijo, v črnomaljskem zdravstvu veliki problemi in proti koncu letosnjega leta je moč pričakovati, kot je dejal Marenčič, da se bo zdravstvo ne v Črnomlju, ampak v vsej Sloveniji, sesulo. Po pravljivosti stopnji, ki jo plačujemo od plačil, bi se nameč v letosnjem letu moralno zbrati v Sloveniji za zdravstvo 11,8 milijarde dinarjev. Vendar so v republiškem proračunu zagotovili za zdravstvo le

10,6 milijarde. Razlika denarja, ki ga ljudje sicer namenjajo za zdravstvo, gre drugam, kam, lahko le ubigamo. Vendar bi za normalno delo slovensko zdravstvo tako in tako potrebovalo 13 milijard.

Za letosnje leto v črnomaljskem zdravstvenem domu tudi še niso podpisali pogodb o financiranju in poslujejo pač z denarjem, ki ga dobijo z republike. Ocenjujejo, da so v neenakopravnem položaju, ker se ne morejo pogajati, kot je normalno, ko gre za podpis pogodb, ampak so postavljeni pred dejstvo. V zdravstvenem domu imajo vse storitve preračunane v točke. Lani so opravili za 610 tisoč točk storitev, letos pa jih ponujajo plačilo le za 580 tisoč točk. Ce bodo morebiti naredili več točk, in v črnomaljskem zdravstvenem domu so prepričani, da jih bodo, jim jih ne bo nihče plačal. Drugi problem pa so plačila za delavec iz črnomaljske občine, ki iščejo zdravniško pomoč drugod, predvsem v novomeškem dispanzerju za medicino dela. Teh dolgov je samo iz Črnomlja že sedaj za 1,2 milijona dinarjev.

Dodatni problem v črnomaljskem zdravstvu je tudi zastarela oprema. Do

lani jim je uspelo vsako leto zamenjati po eno vozilo, sedaj pa to ni več mogoče. Medtem ko bodo sanitetska vozila nekaj let še lahko vozila, pa se bodo patronačnim, starim že osem let, najbrž morali kmalu odpovedati. Tudi druga oprema je že 90-odst. odpisana. Prav tako že tri meseca ne plačujejo računov, denar so si sposodili celo za plače, a ga še niso vrnili, ker ga nimajo.

M. BEZEK-JAKŠE

POHVALE IN GRAJE ZA VAROVANJE OKOLJA

ČRНОМЕЛJ — Na pobudo delegatov liberalno-demokratske stranke so na skupščini občine pripravili odlok o povabilu in grajalu v pri urejanju in varovanju okolja. S povabilami bi pokazali na primere, ki bogatijo zavest za urejanje in varovanje okolja in pomagajo odpravljati pomanjkljivosti ter preprečujejo negativne pojave na tem področju. Hkrati bi javno grajali tiste posege v okolje, ki so škodljivi in jih je potreben odpraviti. Pohvale bi podeljevali v obliku listine, na katerih bi bila odtisnjena breza ali pisanica, na listinah za grajo pa bi bila kopina ali klopotek. Predloge za pohvale in graje bi zbirala komisija za varstvo okolja pri skupščini občine, listine pa bi podelili na slovesnosti ob praznovanju občinskega praznika.

ODPRTA ŠOLA

KOČEVJE, RIBNICA, LJUBLJANA — Poročali smo že o protestu občin Kočevje in Ribnica ter njuna lesne industrije zaradi nameravane ukinitive dislociranja oddelka lesne šole v Kočevju. Te dni sta bila na razgovoru na sekretariatu za izobraževanje v Ljubljani predsednika občin občinskih skupščin. Zvedela sta, da dislocirani oddelki republiški sekretariat ne bo več dovoljeval.

Hkrati je bila nakazana možnost, da v Kočevju lahko ustanovijo lastno matično lesno šolo ali pa da se v okviru bodoče poklicne šole v Kočevju (po osamosvojitvi gimnazije) izvaja naprej tudi program lesarstva. Pogoj za to pa sta: najmanj dva oddelka 1. letnika in tak kadrovskega sestavu učiteljev, kot ga predpisuje zakon. Ugotovili so tudi, da je tretjemu pogoju — ustrezna matična opremljenošč šolskih delavnic — že zadočeno.

O teh pogojih so na sestanku 15. maja v Kočevju razpravljali predstavniki šolstva, občinskih skupščin in lesne industrije. Povedano je bilo, da sta oba predsednika občin na sestanku v Ljubljani oporekala pogoju o najmanj dveh oddelkih lesne šole v prvem letniku, ker so se zaradi zapletov v zvezi s to šolo učenci že vpisali na druge šole lesne ali druge stroke. Dolgoročni cilj pa bo, da bi ta šola v Kočevju pridobil tradicijo in ugled, nakar bi gotovo imela najmanj 2 oddelka prvega letnika vsako leto, če ne celo več. Sklenjeno je bilo tudi, da je treba takoj ugotoviti, kolikšen interes mladih je za to šolo, kako je s kadri in kako je s šolskimi prostori in opremljenoščjo.

RAZVELJAVLJENA ODLOČBA

KOČEVJE — Vrhovno sodišče republike Slovenije je pred kratkim razveljilo odločbo občinske skupščine Kočevje, s katero je občina razglasila, da je urejanje območja Rudniškega jezera v splošnem interesu, in sicer za razvoj turizma. Zoper to odločbo se je pritožil lastnik zemljišča podjetje Itas. Sodišče je torej ugodilo Itasu, ki je to zemljišče dobil po zdržitvi z Rudnikom rjevja predmoga Kočevja. V utemeljiti sudišča je med drugim zapisano, da je bila občinska odločba izdana celo brez obrazložitve, kar je bistvena kršitev predpisov. Na vprašanje, kaj meni o odločitvi sudišča, je predsednik občinske skupščine dr. Mihael Petrovič odgovril, da je bila odločba res izdana brez obrazložitve, ker pač za to območje ni izdelan prostorskozvezdeni načrt. Tak načrt naj bi izdelal lastnik zemljišča. Občina nima denarja za nakup zemlje. Edina rešitev je torej, da Itas najde kupca, ki pa bo prevzel tudi vse težave v zvezi s tem zemljiščem. Na njem nameč pogosto gori, zaradi česar krajanji posredujejo pri občinski skupščini. Kajpa je, da je torej tudi za te probleme prisoten Itas.

Pripravljeni na prihod zobozdravnika

Gabrsko nadomestilo za neuspele dogovore

VELIKI GABER — Pred slabim letom so tu še upali, da bo začel delati v kraju zobozdravnik. Toda slovensko zdravstvo si očitno ni hotelo naložiti še dodatnega bremena z odpiranjem zobozdravstvene ambulante v Velikem Gabru in vse obljuboje o dobavi opreme in o zaposlitvi zdravnika v gabrski zobozdravstveni ambulanti so še po zлу. Ker pa je v urejanje ambulante krajevna skupnost vložila že veliko denarja, zbranega s samoprispevkom in drugače, se ji je zdelo škoda odnehati. Za ambulanto predvidene prostote je dala v najem trebanjski zasebni firmi Medeka. Ta pa je opremila zobozdravstvene prostote in tudi že ve za ime zobozdravnika, ki bo delal v Velikem Gabru.

Potem, ko so propadli vsi poskusi, da bi Veliki Gaber dobil zobozdravnika po enkrat edino veljavni poti, je zdaj v obdobju sproščanja zasebnega zdravstva celo na boljšem. Vsaj glede opreme prostora to velja. Zasebni je kupil novo, medtem ko bi zdravstveni domovi po verjetnosti namenili Gabru rabljeno, saj so se tako menda pogovarjali ves čas.

KAKŠNA BODO IMENA? — Ob ustanavljanju šolskih zavodov se bodo odločali tudi za imena sol. Kratka šolska imena so primernejša, ker se lažje uporabljajo v administrativnih postopkih. Toda daljši nazivi, ki vključujejo imena določenih ljudi, so se morda že vložili v spomin, da se takih sestavljenih poimenovanj ljudje ne bodo marali »rešiti. Verjetno bodo pomagala rešiti zadrage, ki je na vidiku, tudi imenja krajevnih skupnosti, kjer so šole. (Foto: L. M.)

IZ NAŠIH OBČIN

Izredne razmere na cestah

Ljudje protestirajo

ČRНОМЕЛJ — V črnomaljskih občinah dobivajo denar za vzdrževanje lokalnih cest z republike uprave za ceste, in sicer vsak mesec dvanajstino denarja, ki ga so za ta dela porabili v preteklem letu. To pa je občutno premalo, kar se pokazalo že v začetku leta, saj so morali Cestnemu podjetju za redno vzdrževanje cest v prvih treh mesecih plačati že 60 odst. vsega denarja, ki naj bi ga namenili za te namene v vsem letu.

Povrh tega ceste, zlasti makadamske, niso vzdrževane tako, kot bi morale biti. Cestno podjetje je celo sporocilo, da bo omejilo obseg vzdrževanja lokalnih cest na najmanjšo možno mero zagotovljeno prevoznosti. Da bo s tem zmanjšana prometna in tudi sicerjava vsestranska varnost na cestah, ni potrebno posebej poučljati. A ne le to, iz Cestnega podjetja je celo slišati, da bo ob bistveno zmanjšani varnosti predlagalo ustreznim organom preprostvo prometa na kritičnih cestah in da razmere na cestah zaradi neurejenega finančiranja kljub zankom obveznost zavrača vsakrno odgovornost.

Lahko je »obljubljati« zapore cest, toda kako bodo to pojasnili istim, ki se morajo vsak dan voziti po makadamskih cestah, teh pa v črnomaljskih občinah ni malo! In prav ti ljudje so iz dneva in bolj ogorenji, kaj po nekaterih cestah se zares ne more več voziti. Ob tem sprašujejo, kaj so zagrešili, da so jih poleg tega, da so že takoj odmaknjeni od centrov, sedaj kaznovati še z neprevoznimi cestami. Opozorjajo, da ni več časa, da se bodo v Črnomlju še dogovarjali, kaj storiti, kaj miti, mnogi potem, zlasti na semškem koncu, že bje plat zvona. Če ne bo drugače, opozarjajo, bo potrebno vzpostaviti izredno stanje, v katerem je pač dovoljeno tudi uporaba izrednih sredstev, kakršnihkoli pač.

M. BEZEK-JAKŠE

Novo iz Obkolpja

Kaj je in kaj ni bilo narejeno v dolini Kolpe

KOČEVJE, DELNICE, ČABAR — Poročali smo že, da so občine Kočevje, Delnice in Čabar sprejeli dogovor o poenotjenju načrtov in dela za razvoj zgornje dela Kolpske in Čabarske doline. Za koordinatorja (uskajevalca) dela pri razvoju so vse tri občine izvolili dr. Stanka Nikolića, predsednika KS Osilnica. V razgovoru z njim smo o bližnjih nalogah zvezeli:

ASFALT DO OSILNICE — Občinska skupščina Delnice in sabor Hrvatske sta se dne dogovorila o nadaljevanju posodabljanja ceste od Kuzlja do Mirtovec. Ta cestni odsek je v minih dveh letih razširil in pripravil za asfaltiranje JLA, letos poleti, ko se bosta cesta v zemljišču osušila, pa bodo to 5 km dolgi odsek tudi asfaltirali. Tako bo končno možno po asfaltu od Kočevja do Osilnice.

PRIPRAVA ZA ASFALT — Na območju občine Delnice bodo pripravili za asfalt

Kaj počnejo posavski poslanci?

Zaradi strankarstva nemogoče skupno nastopanje — Poslanec kot poklic?

KRŠKO — Posavje ima kar precej skelečih tem, ki narekujejo odločen skupen nastop, vendar zaradi strankarskih razlik kaj takega marmidaj ni mogoče. Kljub temu so posavski poslanci, izmed katerih je na razgovoru z novinarji manjkal le sevniški poslanec v zboru občin dr. Cvetko Gradišar, tokrat tudi javnosti odprli pogled v svoje delo v klope republike skupščine.

Brežički poslanec v zboru občin in demokrat Niko Rainer je priznal, kar so za njim ponovili tudi drugi, namreč, da se ob redni službi ne more prebiti skozi vse gradivo. Aktivno sodeluje le v zadevah, ki jih tudi sicer bolje poznata: zakon o gozdovih, kmetijstvu in zdravstvu. Če

poslanci vbodoče ne bodo profesionalni, se bo kandidaturi na naslednjih volitvah odpovedalo.

Delo Franca Pipana je najbolj vidno v poslanskem klubu SDP ter v komisijah in odborih za obrt in podjetništvo, za delo in socialno politiko, za varstvo

>Ne damo svojih šol!«

Pišečani in Globočani se bojijo, da bodo kmalu ostali brez svojih osnovnih šol

GLOBOKOM — Pred tednom dni so se v Globokem spet zbrali predstavniki krajevnih skupnosti Pišece in Globoko, da bi izrazili trdno željo po ohranitvi osnovnih šol v svojem kraju ter seznanili občinski sekretariat z družbenimi dejavnosti s svojim predlogom rešitve. Po več letih brezuspešnih poskusov je namreč vsem že jasno, da je treba nekaj narediti z organizacijo osnovnega šolstva v občini, kjer bo čez sedem let kar 11 odst. učencev manj kot letos. V številkah to pomeni 275 otrok ali eno celo osnovno šolo.

Krajani vidijo v obeh sedanjih predlogih (po prvem se združita OS Pišece in OS Globoko v eno šolo z enotnim Šolskim okolišem, po drugem pa na enak način OP Pišece in OS Bizejško ter OS Globoko in OS Artiče) resno grožnjo za obstoj njihovih šol v prihodnjih letih. Čeprav sta ravno njihova kralja najbolj prizadeta zaradi zmanjšanja števila otrok, zahtevajo, naj breme stanja občine nosijo vse osnovne šole. V ta namen naj sekretariat podrobno prouči tudi možnost združitve vseh osnovnih šol v občini v en zavod z enotnim Šolskim okolišem, znotraj katerega bi se razporejali učenci ene generacije. Tak ukrep bi zagotovil obstoj tudi pišečki in

globoški šoli in hkrati v sedmih letih prihranil stroške za 14 oddelkov.

Predstavnika sekretariata za družbene dejavnosti Anton Podgoršek in Florijan Bergant sta pojasnila, da bi en sam Šolski okoliš po trenutno veljavni zakonodaji prinesel občini bistveno manj oddelkov in s tem manj denarja.

Vse otroke ene generacije bi namreč morali razdeliti z 32 (najvišje št. učencev za en oddelok). En zavod tudi ne bi omogočal ravnateljem, da s svojo ustvarjalnostjo tako poceni in kako-vostno vodijo šole, kot jih sedaj. Krajani so klub temu zahtevali, naj sekretariat pripravi tudi njihov predlog ter ga da v obravnavo izvršnemu svetu in nato kot variante še občinski skupščini. O

• Za sprejem novih ukrepov je zelo malo časa. OS Pišece že jeseni ne bo mogla več normalno delovati, saj se bodo učenci njihovega kombiniranega oddelka vpisali v 4. in 5. razred, kjer skupno delo ne bo več mogoče. Kljub temu pa bodo Brežičani novo rešitev le težko sprejeli že v juniju. Komisija, ki obravnava nepravilnosti pri poslovanju občinske uprave, namreč ne more in ne more dokončati svojega dela. Datum izredne ali tudi »pralne« seje občinske skupščine tako še ni znani, zato v občinskih predpisih zastajajo tudi vse redne zadeve. Na račun občanov, seveda.

njem bodo razpravljali na zborih krajanov in svoje zahteve podkrepili še s podpisovanjem peticije.

B. D.-G.

potrošnikov in za raziskovanje okoliščin izgradnje NEK. Sam se čuti bolj zavzemanega regiji kot svoji stranki: »V skupščini sem se med drugim ob zakonu o denacionalizaciji zavzemal, da se v njegovem okviru rešuje tudi problem vojne odškodnine, ki je zelo aktualna za Posavce. Postavljam sem vprašanje ekološke rente, se zavzemal, da bi v krogu 10 km okrog NEK sistematicno spremjali zdravstveno stanje prebivalcev, in

• Ciril Kolešnik meni, da zaradi strankarskih razlik tudi v bodočnosti ni mogoče pričakovati, da bi se posavski poslanci združili v posebnem klubu. Medtem ko poslanci v zboru občin še kar dobro dohaja, da dogovor pri Kmetiču, Kopaču, Pipanu, Tomšetu in Kolešniku večinoma odpove. Posle naj bi delo poslancev večkrat razgrnil posavski javnosti, čeprav so se za to bolj zavzemali novinarji kot poslanci. Ti očitno nimajo dovolj političnih ambicij za prihodnost ali pa se premalo zavedajo, da je pred volivce potrebno sproti polagati racune.

po pobudi sevniške občine razpravljaj tudi o verigi savskih elektrarn.«

Socialdemokrat Metod Šonc, krški poslanec v zboru občin, je menil, da bi se posavski poslanci morali sestati že veliko prej. Tudi on in prvi vrsti zastopa interes občine, zato se je v skupščini izrazito angažiral v zvezi s problematiko jedrske elektrarne. Ocenil je, da v zboru občin ni takega strankarskega prekrajanja kot v družbenopolitičnem zboru, zato so njihove razprave odrinjene od javnosti, še bolj pa je pri tem prikrajšan zbor združenega dela.

Poslanec v družbenopolitičnem zboru Ivan Tomš je zelo aktiven v projektu samostojne Slovenije, pri uresničevanju programa svoje stranke zelenih in pri prizadevanju, da bi Posavje postalo skupno občin. Ciril Kolešnik, ki je bil v družbenopolitični zbor izbran kot poslanec krščanskih demokratov, je zapolen z delom v ustavni komisiji, v odboru za šport in šport ter v odboru za prostor, okolje in stanovanjsko gospodarstvo. Na gospodarskem področju je posebej aktivен v demografsko ogroženih območjih.

B. D.-G.

Ob devetih dopoldne, se pravi dve uri pred pričetkom zborovanja, se bo v prostorih muzeja začela ustanovna skupščina Društva slovenskih izgnancev nadstrankarskega naroda niso uresničili.

Zborovanje izgnancev v Brestanici

Bo 9. junija — Govoril bo Milan Kučan — Ustanovna skupščina

Svet posavskih občin (Brežice, Krško, Sevnica) priredi v nedeljo, 9. junija, ob 11. uri na brestanškem gradu ljudsko zborovanje pod gesлом »Dan izgnancev«, posvečeno tudi 50-letnici praznovanja ustanovitve OF slovenskega naroda. Na njem bo govoril Milan Kučan, predsednik predstava Republike Slovenije.

Pozivamo nekdanje izgnance ter njihove vnukne in druge sorodnike iz Spodnjega Posavja, Obsotelja, Litije, Radč in drugih slovenskih krajev, da se množično udeleže tega zborovanja. Na njem bomo obudili spomin na tiste stranske dni pred 50 leti, ko so nas Slovenci začeli izgnati na tuje. Nacionalne in socialne izkušnje, nastale v izgnanstvu in v odporu proti njemu, so lahko še vedno močna in živa pravna zavest in ravnanja pripadnikov slovenskega naroda v sedanosti in prihodnosti. Izgnanstvo kot spomin in opomin v zavesti slovenskega naroda kaj krepi naš sposobnost spoprijemanja z novimi izzivami, navdaja naj nas s samozaupanjem in s pripravljenostjo, da z drugimi narodi sooblikujemo svet, ki ne bo pozanal ne vojne ne izgnanstva, temveč bo na podlagi enakopravnosti malih in velikih narodov gradil in utrijeval mostove sodelovanja med narodi in ljudmi.

Vabljeni so tudi nekdanji borci NOV in aktivisti OF, da skupaj z nami počastijo spomin na ustanovitev Osvobodilne fronte slovenskega naroda in začetek množične vstaje proti okupatorju. Ne smemo pozabiti, da gre preves našemu narodnoosvobodilnemu boju, vključenemu v svetovno protihitlerjevske koalicijo, zasluga, da se nacistični peklenški načrti o uničenju slovenskega naroda niso uresničili.

Ob devetih dopoldne, se pravi dve uri pred pričetkom zborovanja, se bo v prostorih muzeja začela ustanovna skupščina Društva slovenskih izgnancev nadstrankarskega značaja.

Zdaj še občasno, popoldansko ali peturno varstvo

Vpis do srede junija

BREŽICE — V brežiškem vrtcu zamenkat na beležijo upada v številu otrok, vendar klub uradno zaključenemu vpišu še vedno vabijo starše, naj do sredine junija izrazijo svoje želje. Razen male šole in razvojnega oddelka so namreč vsi ostali programi neobvezni, zato so se, kot pravi ravnateljica Ana Kupina, prisiljeni obnašati tržno.

Razpoložljive kadre in prostore bodo v bodoči čim bolj izkoristili, saj želijo prehiteti zasebnike, med katerimi se že pojavlja interes po organizirjanju otroškega varstva. Program svojih uslug bodo s tem namenom v bodoči precej razširili. Po novem njihovem vrtcu ne bo odprt samo od 5.30 do 16.30 (ob sredah do 17.30), saj bodo organizirali tudi popoldansko varstvo. Otroci, katerih starši delajo popoldanski izmeni, bodo lahko v varstvu do 20., po potrebi pa tudi do 22. ure.

V vrtcu imajo tudi dobre možnosti za občasno varstvo, v katero so se doslej vključevali predvsem otroci iz meseških družin, da bi se pred obvezno šolo boje naučili slovenskega jezika. Zdaj občasno varstvo odpirajo tudi drugim staršem. Morda bodo na ta način pomagali staršem, ki potrebujejo varstvo samo za dva ali tri mesece, ali pa tistim, ki želijo, da se njihov otrok vključi vsaj za nekaj časa v vzgojni program in da se primerno pripravi na šolo. Predsolski otrok ima namreč zelo veliko potrebo po družbi sovračnikov in že dolgo je znano, da tistega, kar zamudi v tej dobi, ne nadoknadi nikoli več. Za starše, ki ne želijo, da bi bil njihov otrok osamljen, morda celo zaklenjen v prazno stanovanje, a mu kaj boljšega zaradi tankih denarnih težko omogocijo, so v brežiškem vrtcu pripravili peturni dopoldanski program, v katerega ni vključena prehrana.

R. D.-G.

MINISTER REJC BO ODPRIL POLNILNICO

SENTLENART PRI BREŽICAH — V ponedeljek, 27. maja, ob 12. uri bodo v prostorih podjetja Vino Bizejško — Brežice v Sentlenartu svečano odprli novo polnilnico za polnjenje brezalkoholnih pijač v posebno plastično embalažo. Po krajem umetniškem programu bo otvoritev nove polnilne linije poskrbel slovenski minister za industrijo Izidor Rejc.

USPEŠNA KRVODAJALSKA AKCIJA

SEVNICA — Dvodnevne krvodajalske akcije se je v sevniški občini udeležilo 562 krvodajalcev. Občinski odbor Rdečega križa Sevnica se iskreno zahvaljuje krvodajalcem za darovanje, ki je bilo celo zaklenjen v prazno stanovanje, a mu kaj boljšega zaradi tankih denarnih težko omogocijo, so v brežiškem vrtcu pripravili peturni dopoldanski program, v katerega ni vključena prehrana.

NATEČAJ ZA POSOJILA

SEVNICA — Občinski izvršni svet in obrtno združenje Sevnica razpisuje natečaj za dodelitev posojil za razvoj obrtništva in podjetništva v sevniški občini. V občinskem proračunu so za ta posojilo zagotovili 4 milijone din, najvišji posamezni znesek za posojilo pa ne sme presegati 400.000 din. Prošnje za dodelitev posojila bo do 10. junija zbiralo sevniško obrtno združenje.

DOBRO VE — Gospod Niko Žibert, poslanec v krški občinski skupščini, se je na zadnji seji spotkal ob splošno porabo. Njegova priporaba se je nanašala na program te porabe, ki da je izredno slab obrazložen. Ob tem je še primaknil, da ne gre za nobeno izjemo, saj je tako površno predstavil splošne porabe že tradicionalna. Od kod mu taka ugotovitev? Haja, gospodje iz krške vlade, ne boste ga ugnezli! Tudi sam je bil namreč nekoč član izvršne svete, pa dobro ve, da so tudi takrat tako delali!

MOTEČA SRŽ — Skoraj ga ni človeka v Posavju, ki bi ga motil nov regijski štirinajstnovek z imenom Srž. Že površni opazovalec pa je na zadnji seji skupščine lahko opazil, da ta posavski novoravnec močno ovira del skupščine. Vsekodnevno poslanec je pod klopo na tiho prebral, kaj pišejo o njem in o drugih. Nekateri navdušeni bralci — poslanci ocitno misljijo, da je občinski parlament bralni krožek. Resda se zaradi njegovih odločitev ne zmanjša svet, vendar bi bilo vsekakor dobro, če bi vedeli, zakaj so vsake toliko časne vrnile.

STROKOVNO — Kot se za vsako skupščino spodobi, tudi krška na predlog dokumenta sprejema amandmajne. In kolikor tudi tokrat neki delegat prebral svoj amandma, so seveda o njem glasovali trije zbori. A glej ga, zlomka! Zgodilo se, da je, da v dveh zborih amandma ni bil sprejet, v tretjem pa so ga potrdili. Kaj zdaj? Predsedjujoči župan je zaprosil sekretarje skupščine za pravno obrazložitev nastale situacije. Ta se je nemudoma steklo vodilno odrezal: »To pomeni, da amandma v dveh zborih ni sprejet, v enem pa je!«

Sevniški paberki

VODA — Odbornik Miro Gačnik iz sevniške Lisce se je na petkovi seji sevniške občinske skupščine nekoliko spomladi po prejšnje Sevniške paberke rekel, da bi lahko Dolenski list z imenom in priimki objavil, kdo ne plačuje vodarine in drugih komunalnih storitev. Gačnik je v svojem stilu izstrelil brez milosti še nekaj rafailov in druge smeri. Tako ga je zanimalo, da je dovolil tveganje prodajati plina na sevniškem Petrolu in zakaj so si omisili evropski delovni čles na nekaterih podjetjih. Če zdaj, zaradi neuskajenosti delovnega česa, obilo nepotrebne jeze med ljudmi. Gačnik je zabil pripoved o evropskem delovnem času v Lisci, če da je ta uveljavljen pač zaradi nekoga, ki rad zjutraj daje.

MOST — Vsekakor kaže omeniti tudi protest odbornika Jožeta Maureja glede pojasnila direktorja krškega sektorja pri novomeškem cestnem podjetju Franca Povšeta, da je republiška uprava za ceste in mostove nadaljevala solanje, in sicer 57 odst. na posavskih srednjih šolah, 17 odst. na novomeških in 12 odst. na celjskih srednjih šolah. V dvehletnih programih je bilo največ zanimanja za usmeritev obdelovalcev krovov in pomočnih šivilja, v triletnih je na prvem mestu pradajalec, sledijo pa šivilja, avtomehanik, elektrikar in kuhanj, v štiriletnih programih pa prednjači zanimanje učencev za staro dobro gimnazijo (194 prijavljeni), sledi program ekonomsko komercialni tehnik, elektrotehnik, elektronik in zdravstveni tehnik. Letos je bil prvič razpis tudi za program trgovska akademija v Ljubljani in Celju, iz Posavja pa se je za celjsko šolo odločil le en učenec.

prijavilo povsod, kjer so po razpisih še prosta mesta; o teh šolah pa učenci lahko dobijo informacije na zavodu za za-

• Od 944 učencev, ki končujejo osnovne šole v Posavju, se jih je 906 odločilo nadaljevati solanje, in sicer 57 odst. na posavskih srednjih šolah, 17 odst. na novomeških in 12 odst. na celjskih srednjih šolah. V prihodnjem šolskem letu izobraževali en oddelek dveletnega programa (pomočna šivilja) in najverjetneje dva oddelka triletnega programa (šivilja). Za slednjega je bil predimensioniran razpis (90 mest) in se v vodstvu te šole kar malce bojijo, kako ukrepati, če se bo ob zdajšnjih 59 učencih, kar zadošča za 2 oddelka, prijavljeno še toliko učencev, da ne bi mogli odpreti novega oddelka, niti prijavljeni priključiti k predvidenima oddelkom. Vsekakor ta možnost obstaja, kajti po 10. maju se lahko učenci

poslovane ter na osnovnih in srednjih šolah.

P. PERC

Dobra polovica v domaćih šolah

V posavske srednje šole vpisanih le 57 odst. učencev iz regije — Bosta v Brežicah dodatna oddelka ali sprejemni izpit? — Kmalu dokončne odločitve

SEVNICA — Do 10. maja se je v S

Samostanska knjižnica zdaj odprta

Knjižnico v novomeškem franciškanskem samostanu odprl Lojze Peterle

NOVO MESTO — Praznovanje 245-letnice novomeške gimnazije se je pridružil novomeški franciškanski samostan z otvoritvijo samostanske knjižnice, ki je bila v obdobju, ko so gimnazijo vodili in na njej poučevali franciškanji, in sicer več kot sto let, tudi knjižnica za profesorje in dijake.

Samostansko knjižnico, preurejeno in v prenovljenih prostorih v prvem nadstropju franciškanskog samostana, je minuli petek, potem ko ji je dal franciškanski provincial p. Mihael St. dr. Vovk svoj blagoslov, slovesno odprl predsednik slovenske vlade Lojze Peterle. »Takšna srečanja,« je ob tem dejal z zadovoljnim obrazom, »spadajo med moja najprijetnejša opravila.

I. Z.

MED KONCERTOM V CERKVI — Pred otvoritvijo samostanske knjižnice minuli petek zvečer je bil v novomeški franciškanski cerkvi orgelski koncert Primoža Ramova, mešani pevski zbor domače župnine pa je pel sakralne pesmi. Obiskovalci, ki se jih je zbral lepo število, so pozorno sledili izvajalcem. Na posnetku (s prireditve) so povsem spredaj (od leve): slovenski šolski minister dr. Peter Vencelj, novomeški župan Marjan Dvornik in predsednik republike vlade Lojze Peterle. (Foto: J. Pavlin)

Še tretji, ki mu muzej pravi naš

Izidor Mole se bo v Novem mestu prvič po letu 1953 predstavljal s samostojno razstavo — Otvoritev jutri ob 19. uri v Dolenjski galeriji — Milena Režun in Lado Jakša bosta z recitacijo in glasbo predstavila pesmi Franceta Režuna

NOVO MESTO — Izidor Mole je eden tistih slovenskih likovnih umetnikov, ki jim parke niso prizanesle z nemilo, celo zelo trpko usodo. Kot sin malega kmeta, ki je moral skrbeti za devet otrok, je imel težko mladost. Kljub ponemanjanju, s katerim se je otepal v dijaških in študentskih letih, je uspešno zaključil študije in postal akademski slikar. Želja, da bi po diplomi študiral še na specialki za slikarstvo, se mu ni uresničila, ker ni dobil stipendije. Dobil je službo na novomeškem učiteljišču, kjer je poučeval risanje in ročna dela. V Novem mestu je živel in delal od 1951. do 1954. leta. Nato je v Ljubljani končal šolski začetniški razred na akademiji za likovno umetnost. Leta 1975 je doživel hudo prometno nesrečo, ki mu je otežila delo v naravi. Živi v Brezovici pri Ljubljani. Aprila je dopolnil 64 let.

Mole je v novomeških letih veliko ustvarjal in veliko obeta. Dolenjska mu je prirastila k srcu in se je v stiku z njo izoblikoval v občutljivega ustvarjalca, slikskega lirika, dolenske pokrajine. Javnost je opozoril nas s svojim delom na razstavi februarja 1953 v Krščiji, na kateri sta sodelovala še Vladimir Lamut in Bogdan Borčič, tedaj tudi v dolenjski metropoli delujoča umetnika. Stefan Eržen je v takrat izdanu brošuri med drugimi zapisal, da sta Mole in Borčič novinaca, ki »šeles nastopata tvegan pot umetnikov«. Po tem dogodku, ki pomeni začetek razstavne dejavnosti

v okviru Dolenjskega muzeja, je Izidor Mole za Novo mesto takoj rekoč utonil v pozavo. V Dolenjski galeriji, zgrajeni ob 600-letnici mesta, so ljubitelji likovne umetnosti lahko videli več Lamutovih razstav in dve Borčičevi, toda nobene Moletove. Ta prihaja na vrsto šele zdaj, ko so se v Dolenjskem muzeju iz-

• Ob jutrišnji otvoritvi Moletove razstave bo v Dolenjski galeriji ob 19. uri zanimiv kulturni program. Recitatorka Milena Režun in glasbenik Lado Jakša bosta predstavila poezijo Franceta Režuna iz Trebnjega, tudi nekatere pesmi iz njegove druge pesniške zbirke Občutja in videnja, ki je nedavno izšla v Sigi pri Dolenjski založbi.

recno zavzeli za to, da prikažejo v galeriji tudi ustvarjalnost Izidorja Moleta — ob Lamutu in Borčiču — začetnika razstavne dejavnosti muzeja pred skoraj štirimi desetletji.

Pregledna razstava del akademskoga slikarja Izidorja Moleta, ki so jo postavili v obeh dvoranah Dolenjske galerije in bo slovensko odprta jutri, v petek, 24. maja, ob 19. uri, obsegata izbor iz štiri-setletne ustvarjalnosti, iz opusa, ki ni majhen, je pa težje dostopen, kot je to pri drugih umetnikih. Kajti slikar sam ima pri sebi le malo tistega, kar je ustvaril, veliko njegovih del je pri zasebnikih, za mnoga pa se niti ne ve, kje so. Za pričajočo razstavo se jih vseeno, čeprav nemalo tudi po večkratnih prošnjah Dolenjskega muzeja, pri lastnikih, zlasti na novomeškem območju in drugod, pa seveda pri slikarju le zbrali toliko, da bo to res prikaz Moletove celotne ustvarjalnosti, ne samo torzo. V izboru je okoli 45 del, in sicer poleg slik tudi grafike in risbe ter freske. Mole se je nameč kar dolgo posvečal ustvarjanju fresk, ki so mu postale bliži zlasti potem, ko je kot restavrator proučeval srednjeveške freske. V veliki dvorani Dolenjske galerije bo na ogled »cikel« Moletovega novomeškega obdobja, v mali dvorani pa njegova zgodnjina in druga dela.

OTVORITEV SEZONE Z MILANOM RIJAVCEM

KOSTANJEVICA — Galerija Božidar Jakac v četrtni letnji razstavni sezoni v Lamutovem likovnem salonu jutri, v petek, 24. maja. Ob 19. uri bodo odprtli pregledno razstavo del akademškega slikarja Milan Rijavca, predstavnika prve povoje generacije slovenskih likovnih umetnikov. O umetniškem delu bo govoril umetnostni zgodovinar in kritik Janez Meselšek. Glasbeni program bosta izvajala znana Ravniki-Kosi in oboist Božo Rogelj.

JUTRI SREČANJE LITERATOV ZAČETNIKOV

NOVO MESTO — Kot smo že pisali, je za kraj letnega območnega srečanja pesnikov in pisateljev začetnikov za Dolenjsko izbrano Novo mesto. Srečanje, za katerega je postal prispevke 15 avtorjev, bo jutri, v petek, 24. maja, v Glazbeni šoli Marijana Kozine v Jenčki ulici. Popoldne ob 16. uri bo v šolski zbornici okrogla miza o literarnem ustvarjanju, pri čemer bo govor tudi o besedilih, poslanih za to srečanje. Ob 19. uri pa bo v Kozinovi dvorani literarni večer literatov začetnikov. Z glasbenim programom bodo sodelovali učenci novomeške glasbene šole.

Spet kulturno bogat knjižni sejem

Gost otvoritvenega večera 14. Dolenjskega knjižnega sejma bo pesnik Severin Šali — 29. maja okrogla miza o Kocbeku, 30. maja nastop literatov s slovenske zahodne meje, 31. maja predstavitev mladih literatov iz Novega mesta

NOVO MESTO — V razstavni avli Krkine upravne stavbe v Ločni bodo v pondeljek, 27. maja, ob 19. uri slovensko odprli 14. Dolenjski knjižni sejem. Tradicionalno prireditve, ki ne bo samo kulturno reklamna manifestacija za knjige, torej ne zgolj paša za oči, temveč se bo na njej in okoli nje tudi marsikaj dogajalo, tudi tokrat družno pripravljajo novomeška Mladinska knjiga, mladinci in kulturno-umetniško društvo Krke ter Studijska knjižnica Mirana Jarca.

Na sejmu, ki bo potem odprt ves teden, do sobote, 1. junija, bo prodajna razstava vseh knjig, ki so jih v zadnjem letu, od lanskega maja, izdale slovenske založbe, družbene in zasebne, kar pomenu, da imajo priložnost, predstaviti se s svojimi edicijami, tudi dolenški založniki. To razstavo, ki bo prav gotovo obsegala blizu 1.000 naslovov knjižnih novitetov, bo pripravila knjigarna novomeške Mladinske knjige in izdala slovenski knjižni katalog. Kot vsakrat, bodo knjige tudi tokrat naprodaj z

• V okviru 14. Dolenjskega knjižnega sejma bo v avli upravne stavbe Krke tudi posebna, avtorska razstava, posvečena pesniku, prevajalcu in uredniku Severin Šaliju ob njegovih 80-letincih. Razstavo jubilantovih knjig bo pripravila Studijska knjižnica Mirana Jarca.

običajnim sejmskim popustom pričen.

Osrednji gost 14. Dolenjskega knjižnega sejma in obenem otvoritvenega večera te za slovensko knjigo in slovensko besedo praznične in zelo pomembne prireditve bo pesnik, prevajalec in urednik Severin Šali iz Novega mesta, letošnji jubilant, saj bo jeseni praznoval 80-letnico življenja. Pesnika, ki pravkar izdaja pri domači Dolenjski založbi svojo novo pesniško zbirko, že sedmo (upoštevaje tudi zbirčico pesmi za otroke), na naslovu *Pesnik na večerni poti*, njegovo življenje in delo, bo v pondeljek zvečer predstavljal prof. Janez Mežan, direktor Študijske knjižnice Mirana Jarca. Šalijeve pesmi bo recital igralec Boris Kralj, z glasbo pa bo

večer poprestil glasbenik Silvester Mihelčič.

X. GRAFIČNI BIENALE JUGOSLOVANSKIH OTROK

Galerija Božidar Jakac podaljšuje razpisni rok za udeležbo osnovnih šol in posameznikov na X. grafičnem bienalu jugoslovenskih otrok v Kostanjevici na Krki do 15. junija. Doslej smo proti pričakovanju prejeli grafike s 141 šol iz vseh jugoslovenskih republik. Strokovna žirija bo izbrala dela za razstavo še pred koncem šolskega leta, razstavo pa bomo predvidoma odprli v soboto, 21. septembra.

Pozivamo vsa vodstva šol, likovne pedagoge in posameznike, na svoje prispevke pošljemo do 15. junija na naslov: Galerija Božidar Jakac, Grajska 45, 68311 Kostanjevica na Krki.

GODALNI KVARTET ZA UČENCE DVEH ŠOL

ČRНОМЕЛЈ — Danes, v četrtek, 23. maja, se na krajši turneji po Beli krajini mudi Godalni kvartet Lipa iz Ljubljane. Nastopil bo v OŠ Podzemelj in Srednji šoli v Črnomelju. Koncert bosta v počastitev Mozartovega leta. Godalni kvartet prihaja v Belo krajino na povabilo tukajšnje Glasbene mladine.

I. ZORAN

Ni ni zaledlo, ne živi zid okrog stavbe republike skupščine v Ljubljani ne pogovori s predstavniki parlamenta, vlade in še posebej s šolskim ministrom in tudi ne grožnje dijakov, da bodo šli z bojkotom pouka do konca. Vsi si ostali vsak na svojem bregu, vsak pri svojih odločnih zahtevah: na eni strani oblast (skupaj s šolsko stroko), ki ne popusti niti za las pri odločitvi, da četrtoski, preprosto, morajo na zaključne izpite, če hočejo končati srednjo šolo in se vpisati na fakultete, na drugi strani pa dijaki, četrtoski skupaj s tretješolci, ki tudi ne odstopijo za sed in so se odločili bojkotirati pouk in demonstrirati na ulicah vse dotlej, dokler ne bo sprejet moratorij za zaključne izpite.

Čeprav sta si oba strani v glavnem že povedali, kar sta si imeli, in kaže, da ena drugi bolj mimo ušes kot v ušesa, se igrata nadaljnje, in to z istimi potezami. Minister izrablja vsako priložnost, da prikaže zahteve dijakov kot nesmiselne, češ da za zaključne izpite vsi vedo že štiri leta, od kar je bila sprejeta odločitev, in da se zdaj vse li se prenevadijo. Dijaki pa kar naprej hodijo na ulice, zasedajo trge (npr. v pondeljek v Novem mestu, v torek v Ljubljani) in demonstrirajo, pričemer jih ministrica aragona do njihovih argumentov le še spodbuja. Vprašajmo pa, ali je tizake igre, ki je zašla v pat, sploh še možnost za izhod, še posebej, ker imajo igralci na obeh straneh svoj prav. A ker pri tem ne gre za lesene figure, ampak za ljudi, na eni strani za mlade in še posebej občutljive, bi se morela pat pozicija dogovorno le razplesti.

Trenutno je več argumentov za moratorij kot proti njemu. Nikakor ne gre prezreti, da je nastalo stanje vse prej kot normalno, da je napeto in nabito s psihozo, v kateri je že neznačna iskrka videti kot požar, in da to se posebej čutijo dijaki, ki sicer največ izgubljajo, pa ne samo ure pouka. Zdaj, ko je vse skupaj zaredbo že tako globoko, je malo verjetno, da še kdo bo demonstrirajoč trezno misli na zaključni izpit, v glavnem so ga, prepricani, da jim ga ne bo treba delati, že odmisili. Ne nazadnje tudi ne gre pozabiti, da je letosinja generacija maturantov prva, na kateri naj bi se preizkusilo nekaj novega. Kot da morajo biti dijaki kar naprej nekakšni preizkusni zajci, s katerimi lahko vsakdo počne, kar mu zljubi! Mladi se zdaj upirajo tudi zato, ker nečo biti več ubogljive živalce v inkubatorjih v krovu kaj, pa četudi v samo Evropo, zagledajoči se v šolski eksperimentatorje.

I. ZORAN

Slavje združilo rodove gimnazijev

Na zaključni slovesnosti ob 245-letnici novomeške gimnazije v petek na Otočcu govorila tudi predsednik slovenske vlade Lojze Peterle in šolski minister dr. Peter Vencelj — Jože Škufca predstavil Stezice

NOVO MESTO, OTOČEC — Novomeška gimnazija je minuli teden končala praznovanje svojega visokega jubileja — 245. obletnice ustanovitve. Zunanje obeležje tega praznovanja so bile številne prireditve, ki so se vrstile več tednov, zavetni v dnebi pred pravomajskimi počitnicami, in se je z njimi manifestirala v najrazličnejših oblikah kulturna dejavnost zdajšnjih in deloma tudi nekdanjih gimnazijev. Vse, kar se je zadnje dni dogajalo v znamenju omenjene obeležnice, je tudi simboliziralo vrnitev novomeške gimnazije v vzgojno-izobraževalni sistem in dolenjsko okolje kot stare, dobre gimnazije.

Osnadnja in obenem zaključna slovesnost ob praznovanju 245. obletnice ustanovitve novomeške gimnazije je potekala v petek, 17. maja, zvečer v Garni hotelu na Otočcu, in sicer pod naslovom Srečanje gimnazijev. Nanj je prišlo nad 150 ljudi, posebej vabljene nekdanje dijakev, od katerih so neredki znane osebnosti v zdajšnjem političnem, gospodarskem, znanstvenem, raziskovalnem in kulturnem življenju, nekdanjih in sedanjih počitnicami, in se je z njimi manifestirala v najrazličnejših oblikah kulturna dejavnost zdajšnjih in deloma tudi nekdanjih gimnazijev. Vse, kar se je zadnje dni dogajalo v znamenju omenjene obeležnice, je tudi simboliziralo vrnitev novomeške gimnazije v vzgojno-izobraževalni sistem in dolenjsko okolje kot stare, dobre gimnazije.

Vasja Fuis, ki je predstavila novomeško gimnazijo v času njenega ponovnega oživljanja in vživljivanja v okolje. Ob tem so dobili »besedo« tudi zdajšnji gimnazijci in predstavili nekaj besedil ustvarjalnih ter pevskih in glasbenih utrinkov iz sicer pesniške kulturne dejavnosti.

Lojze Peterle je reklo, da je ponosen, da je bil novomeški gimnazijec, in vesel, da ta šola ni nikoli izgubila duha gimnazije, čeprav je bil v neki posebni razsvetljivi dobi naše družbe, cilj prav to, da bi ta duh izgubil. »Na Dolenjskem je veliko krajev in kulturnih centrov, ki pomenijo identiteto te pokrajine. Tu so starodavna srednja duha — Stična, Pleterje, Kostanjevica in še katero bi lahko omenil, vendar si te identitete ne morem predstavljati brez novomeške gimnazije,« je poudaril. Pri tem je imel Peterle prav gotovo v mislih tudi to, da se z znanjem, pridobljenim na tej šoli, daleč pride, tudi po svetu. V zvezi s tem je namreč povedal: »Vse, česar sem se naučil na tej šoli, pa nisem bil najboljši učenec, mi zdaj prav pride in profesorju Jožetu Severju bi rad povedal, da sem dva, »dnja gavaril pa ruski«. (Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle je bil prejšnji teden na uradnem obisku v SZ oz. Ruski federaciji.) Nekaj mi je torej ostalo, in ko so me sogovorniki spraševali, kdo me je učil, sem z veseljem povedal, da profesor Sever iz Novega mesta. Pa tudi drugega tujega jezika sem se naučil, nemščine, in to po zaslugu profesorce Fuisove, seda-

je ravnateljice.«

Na koncu svojega, sicer zelo osebrega nagovora je Lojze Peterle reklo, da bi rad dodal še nekaj političnega, omenil pa je maturo, češ da si ne zna predstavljati, kako naj bi hodil v Evropo brez mature, kar pa bi ne tako redkino zelo ustrezalo. Nato je namignil ministru dr. Petru Venciju, naj kaj več pove. Ta pa je že imel pravljeno govor o tem, čeprav, kot je reklo, nima navade govoriti z listjem papirja. Vendar se je minister najprej dotaknil gimnazije. Dejal je: »V zadnjih desetih letih smo izgubili gimnazijo, a se mnogi nismo nikoli mogli s tem sprizgnati. Pa ne iz nekega hrepnenja po starih časih ali iz golge nasprotovanja političnim in ideološkim fosiom za šolstvo. Mnogo je razlogov, ki govorijo za gimnazijo, a jih ne bi navajal, močno prisotno pa je tudi prepricanje, da ni dobrega srednjega šolstva brez vzgojno-izobraževalnih šol gimnazijskoga tipa. Gimnazija se je v tem šolskem letu spet vrnila, vendar samo ime še ne primaš sprememb. Od nje pričakujemo, da bo v pomoč pri zorenju svobodne in odgovorne osebnosti, kar seveda velja tudi za druge srednje šole. Ponovno se vrača matura. Sedanj zaključni izpit« (proti katerim pa je med srednješolci hud odporn — op. p.) »so le prehodni čas k novim oblikam. Matura bo enota za vso Slovenijo in bo prvi konec šolskega leta 1994/95.« Dr. Vencelj je zatem posvetil nekaj misli tako imenovani novi šoli in vlogi učitelja v njej. »Preprisan sem, da

kultura in izobraževanje

Pošiljajo nas od Poncija do Pilata

Pomota po kočevsko

VAS-FARA — Parcelna številka 1723/2 v KO Pirče je bila pred vojno last inženirja Dukiča. Na njej je postavil parno žago, ki naj bi začela obrobiti tak pred začetkom vojne. Po vojni je nova oblast s pomočjo nemških ujetnikov stroj razrezača za staro železo. Nenamemu početju so se čudili domačini, še bolj pa nemški ujetniki.

V sedemdesetih letih je KPG Kočevje uredil prašično farmo. Junija 1980 je pršla ta parcela v last občine Kočevje. V najem jo je dobil rejec nutrit iz Ljubljane, ki pa je to dejavnost kmalu opustil.

Februarja 1984 je bila posestna pravica za to parcelo vknjižena na Krajevno skupnost Kostel. Januarja naslednjega leta je KS s pogodbo prenesla brezplačno pravico uporabljati občinski funkcionarji še danes, čeprav je minilo že 7 »zmotnih« let. Kdo se je prav zaprav zmotil in na čigav račun?

Klub mnogim teleskornim in osebnim pogovorom ter dopisom se Kostelci nismo mogli dokopati do dokumentov, ki bi nam omogočili popravo »pomote«. V labirintih kočevske občine nas pač pošiljajo od Poncija do Pilata. Ob tem imamo Kostelci že dva resna kandidata, ki sta pripravljena to parcelo načrti in objekti vidno propadajo.

Mag. STANISLAV JUŽNIČ, dipl. inž. in predsednik sveta KS Kostel

O pravici do vrnitve premoženja

Izjava predstavnikov Katoliške cerkve

Ob osnutku zakona o denacionalizaciji sporočamo javnost naslednja nujna pojasnila:

Katoliška cerkev v Sloveniji ni en lastnik — veleposetenik, marče se vanjo vključuje prek tri tisoč cerkvenih javnopravnih lastnikov.

Večina teh lastnikov oskrbuje in vzdržuje vsaj po en pomemben kulturnozgodovinski spomenik, del naše kulturne dediščine. Tudi v časih, ko je Cerkev razpolagala z vsem premoženjem, ki je bilo v povojnih letih odvetno, ni mogač z lastnimi sredstvi vzdrževati vse te kulturne dediščine in še posebej ne ljudi, ki so sanjo skrbeli. Tako je vsaka bojazen, da bi Cerkev z vrtnitvijo odvetega premoženja obogatela, res prazen strah.

Cerkev je skozi stoletja opravljala poleg oznanjevalne tudi vzgojno in izobraževalno poslanstvo, kar dela še danes. Za to delo upravičeno pričakuje pomoč demokratične družbe, če ji gre za resnični blagorod.

Katolitna dejavnost Cerkve poleg duhovne razsežnosti obsega tudi materialno pomoč ogroženim. Nepravno zaupanje ljudi dokazuje, da Cerkev ima posluh za človeško stisko.

Slovenske redovnice, redovniki in duhovniki imajo možnost le za minimalno socialno varnost z najnižjo republiko neto osnovno 2.830 din, pa se večinoma nesebično razdajajo v različnih službah ljudem, ki žive v naši deželi.

Cerkev upravičeno pričakuje in zahteva, da se načelno popravijo vse krivice, ki so bile storjene z odzemom premoženja in clovečanskih pravic po drugi svetovni vojni. Predlagamo naslednje besedilo za 12. člen osnutka zakona o denacionalizaciji:

»Pravica do vrniute premoženja gre cerkvam in drugim verskim skupnostim, njihovim ustanovam in redovom oziroma njihovim cerkvenopravnim naslednikom, ki ob uveljavitvi tega zakona delujejo na območju Republike Slovenije. Za posebna vprašanja vračanja je potrebno pripraviti splošen sporazum.«

Predstavniki Katoliške cerkve, ki dejajo ta pojasnila, prav tako podpirajo vse tovrstne upravičene zahteve drugih verskih skupnosti, ki delujejo v Sloveniji.

Koper, Ljubljana, Maribor, dne 13. maja 1991

Dr. STANKO OJNKI predsednik pravnega sveta pri SSK Dr. BORUT KOŠIR tajnik

Hidromelioracija ob Radulji stoji

Odgovor KZ Novo mesto na članek s tem naslovom — »Začuden smo, da ne moremo več sodelovati pri reševanju vprašanja nadaljevanja regulacijskih del«

Prosimo, da v zvezi s članom »Hidromelioracija ob Radulji stoji«, objavljenim v Dolenjskem listu 16. 5. 1991, objavite naslednjo izjavo zadruge:

Kmetijska zadruga Krka Novo mesto kot investitor detailno odvodnje na hidromelioracijskem območju Radulje ni bila vabljen na sestanek, ki je bil 10. 5. 1991 v občini Novo mesto, za dogovor o nadaljevanju melioracijskih del. Zadruga je za detajlno odvodnje pridobila lokacijsko in gradbeno dovoljenje in dela oddala. Opravljenih je približno 60% del.

Po sprejetem moratoriju za melioracije v Sloveniji so bila ustavljena investicijska dela primarne odvodnje, to je

regulacija potoka Radulje in Mlake. Investitor teh del je bila Območna vodna skupnost Novo mesto. Revizijska komisija Republiškega sekretariata za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je sklenila, da se pred nadaljevanjem regulacijskih del spremeni regulacija Mlake, tako da se izvede samo vzdrževalna dela. Kmetijski zadrugi Novo mesto pa je bilo naloženo, da pripravi kmetijsko-proizvodni elaborat, s katerim oceni vidik kmetijske proizvodnje, ker regulacija Mlake ne bo izvedena po prvotnem

začetih del.

Kmetijska zadruga do zdaj investicijskih poslov za HMO Radulje nikomur ni predala, zato smo začuden, da ne moremo več sodelovati pri reševanju vprašanja nadaljevanja regulacijskih del.

KZ Novo mesto

DOMAČE TRNJE

- Hočete do pravice. Izvolute v labirint.
- Svojega ne damo. Razen dolgov.
- Pohvalno govorite o delavcih. Zakaj pa ne zavzemate njihovega mesta?
- Ne morem trkati na vrata funkcionarjev. Tapecirana so.
- Vedno se čudim, da nihče ne dobi na jeziku — julja.

DUŠAN STARČEVIC

MET TRNKA V POLNO — Miran Zupančič iz Brusnic je na Otočcu pri gradu ujal kapitalnega krapa, težkega kar 14 kg in dolgega 79 cm. Na suho mu ga je pomagal potegniti Zvone Ban. (Foto: Zupančič)

Zahvala po počastitvi OF

Dostojna počastitev 50-letnice OF kaže, da izvirne vrednote in izročila NOB niso pozabljeni

Okrožni odbor OF nekdanjega novomeškega okrožja je imel dne 18. maja 1991 svoj zbor. Ob tej priložnosti je ugotovil, da je bila 50. obletnica ustanovitve OF na področju novomeškega okrožja, na katerem smo mi nekoč delovali, primočno obeleženi. S tem so prebivalci in vodstvo tega področja dozvali, da se zavedajo pomene ustanovitve OF, ki je nastala kot odgovor na načrt okupatorjev o izmenjenju slovenske narode. Ustanovitev OF je tudi za dolenjskega človeka pomenila začetek organiziranega odporja genocidnim namenom fašističnih okupatorjev, pa tudi nadaljevanje protifašističnega boja, ki so ga že prej bojevali primorski Slovenci. V boju za svojo svobodo je tudi dolenjski človek v okviru Slovenije dozval, kaj zmore, hkrati pa pomagal utemeljiti svojo državnost.

Upoštevaje vse omenjeno, sta se Okrožni odbor aktivistov OF nekdanjega novomeškega okrožja in Občinske skupnosti.

ski odbor ZZB NOV Novo mesto odločila, da izrečeta zahvalo vsem, ki ste sodelovali v vsebinskih in organizacijskih pripravah za zaznamovanje 50. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda in oboroženega odpora okupatorjem Slovenije. Posebno se zahvaljujemo občinski skupščini Novo mesto in njenemu izvršnemu svetu ter odboru, ki je vodil organizacijske priprave, kakor tudi vsem nastopajočim na prireditvah in številnim posameznikom in strankam, ki ste podprtli zaznamovanje jubilejne obletnice. Zahvaljujemo se tudi vsem udeležencem proslav, ki ste s svojo navzočnostjo zagotovili (kljub nasprotovanju posameznikov), da zgodovinska dogajanja pred 50 leti ne bodo šla v pozavo in da so za slovenski narod pomembna tudi za sedanji čas.

Dostojna počastitev dneva ustanovitve OF nas utrije v prepričanju, da izvirne vrednote in izročila NOB ostajajo sestavni del uveljavljanja slovenske državnosti.

LUDVIK GOLOB
Predsednik Obč. odbora
ZZB NOV Novo mesto
BOGDAN OSOLNIK
Predsednik Okrožnega odbora aktivistov OF

Ministra o oranju mihovške gmajne

Pismo ministrstva za kmetijstvo in pravosodje podružnici SKZ — LS v Šentjerneju: počakajte na zakonsko rešitev in se vzdržite vsakršnih posegov

Republiški sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Republiški sekretariat za pravosodje in upravo sta bila z vašim dopisom z dne 24. 4. 1991 obveščena, da boste oškodovanici in razlascenci z območja Šentjerneja tega dne preorali in posejali zemljišča v k.o. Gradišče, ki so vam bila po vojni odvezeta z zakonom o agrarnih skupnostih in v arondijskih postopkih in na katerih ima sedaj pravico uporabe Kmetijska zadružna Novo mesto. Kot vzrok za nadaljevanje navajate vašo bojazen, da boste izvezeti iz zakona o denacionalizaciji, ki se po vašem prepričanju pripravlja in sprejema, in pa nerazumevanja občinskega in republiškega vodstva ter predvsem vodstva Kmetijske zadruge Novo mesto do reševanja te probleme.

Na obeh sestankih — in to ponavljamo tudi sedaj — pa je bilo poudarjeno, da osnutek zakona o denacionalizaciji že sedaj rešuje agrarne skupnosti, medtem ko glede aroncijskih ni droma, da so bile vsaj nekatere krivice in jih je potrebno urediti; vprašanje je le, v katerem zakonu naj bi se ta problematika urejala. Pojasnjeni so bili tudi razlogi na to dilemo (ali v zakonu o denacionalizaciji ali v zakonu o kmetijskih zemljiščih ali v posebnem zakonu), prav tako pa so bili pojasnjeni razlogi in okoliščine, ki so večinoma objektivne narave ter vplivajo na postopek sprejemanja zakona o denacionalizaciji. Nenazadnje smo pojasnili in, upamo, tudi razčistili nekatere nesporazume glede odnosa republiških upravnih organov oziroma njenih predstavnikov do razlaščencev s tem območjem, ki je načeloma povsem enak kot do vseh drugih oškodovanec.

Na podlagi navedenih pojasnil in argumentov iz razprave smo predlagali, da se oškodovanici v bodočem oziru do zakonske rešitve nastalega problema vzdržijo vsakršnih posegov na konkretna zemljišča ter tako nemočno obdelavo sedanju uporabniku zemljišča. Le-ta se mora v tem času organizacijsko prilagoditi novim pogojem

rekruti z vozom

Končno smo dočakali nabor prve slovenske nacionalne vojske. Tradicijo se tudi tokrat naborniki niso iznvernili in klub posodobitvam v cestnem prometu, so rekruti z vozom zapeljali po ribniških ulicah. Stari dobrabi običaj, da počeli simpatije številnih Ribničanov, ki so mladim slovenskim vojakom zaželeli srečno in mirno bivanje v prvih zares slovenskih vojašnicah. Kar zadeva letosnji nabor v Ribnici, pojem, da je klub navidezni težavan minil brez problemov.

Z odpravljanjem starih deiatev nove krivice

Odprto protestno pismo skupščini in IS

Delavci Gozdne gospodarstva Brežice, ki smo ostali brez dela in s tem brez socialne varnosti, odločno protestiramo zoper nedorečenost ukrepov (sklepov) Skupščine R Slovenije in Izvršnega sveta te skupščine.

1. Vaša odločitev o prepovedi sečnje gozdov nas je čez noč postavila v popolnoma negotovo razmere. Nič krivo smo ostali brez rednega dela in zaslužka, s tem pa tudi brez socialne varnosti zase in družine.

2. Vaša odločitev je bila jasno povezana tudi z odpuščanjem delavcem, kljub temu pa niste zagotovili denarja za reševanje odvečnih delavcev, pač pa ste vse breme naložili gozdnim organizacijam, ali še bolj prav, tistim delavcem, ki imajo še delo.

3. Ne moremo razumeti, še manj pa zaupati taki oblasti, ki preko nedolžnih delavcev uresničuje prenajgle predvabilne obljube in s tem dela še večje krivice, kot jih je delala oblast po vojni.

4. Zahtevamo, da skupščina in IS čimprej dopolnila svoje odločitve s programom za reševanje odvečnih delavcev v gozdnih organizacijah in za program zagotovila tudi denar. V program naj se vključijo tudi občinske skupščine.

5. Večina nas živi na manj razvitetih območjih, zato zahtevamo, da vsi organi občinskih in republiških skupščin sprejmemo primerne programe za razvoj teh območij. Namenska sredstva bi ublažila naštiske.

6. Hočemo živeti človeka vredno življenje, zato pričakujemo, da boste našo zahtevo proučili in ukrepali tako, da nam boste omogočili preživetje.

Tisti, ki sprejemate take odločitve, morate sprejeti tudi odgovornost za nastale posledice, ne pa jih prelagati na pleča nemočnih delavcev!

Predsednik Občinske organizacije sindikatov Posavje: JOŽE ČERNOŠA

Vnovič o kiosku

Pojasnilo k bodici

V 17.-18. št. Dolenjskega lista z dne 25. 4. 1991 ste na strani 4 v rubriki »Novomeška kronika« objavili članek z naslovom »Kiosk«.

Avtor je v njem opisal domnevni stoppek v zvezi z odstranitvijo kioska ter na koncu očital komunalnemu inšpektorju tukajšnje uprave, da je poskrbel za »čudežno odstranitev« kioska z imenom, da ga kasneje odpreje k sebi na svojo gradbeno parcelo, ga torej uporabi v zasebne in družinske namene.

Informacija je netočna. Menim celo, da je tendenciozna. Med ugotavljanjem okoliščin primera sem namreč ugotovil, da s postopkom odstranitve kioska in s samim prilastitvijo ali uporabo kioska in s samo prilastitvijo ali uporabo kioska v zasebne namene ne tukajšnja uprava ne komunalni inšpektor nista z ničimer povezana. Obstaja seveda možnost, da se je z omenjenim kioskom ukvarjal kdaj drug, in ne tukajšnje inšpektorjev službe, kar bi moral biti avtorju znano. Pisec članka nemara tudi ni jasno raziskal med komunalnim inšpektorjem in domnevno osebo, ki je dejansko imela opraviti s kioskom.

Načelnik ANDREJ TIRAN

ŠE O ODVOZU SMETI

Ker sem opazila, da mojega pisma g. Zupan ni povsem dobro razumel, se ponovno oglašam. Ni res, da nismo za zdravo in čisto okolje, nasprotno, jaz za to dokažem dobro skrbim. Gre za to, da v današnjem času teh stroškov ne zmoremo. Tu ne gre samo za odvoz, kajti plačati bo potrebno tako kontejner kot odvoz. To pa je skoraj tako, kot da bi imeli sluzkinjo, sami pa bili brez zaposlitev in brez dohodka. Zato si tisti, ki smo na čakanju, tega ne moremo privoščiti. Če stroški zmoremo ali ne, nas ni nihče vprašal, to so nam vslili. Pisala sem Vam, naj nam dajo najprej delo in primeren zaslužek, potem bi čez čas, ko bi to dopuščal zaslužek, lahko uredili tudi odvoz. Danes smo preobremenjeni z vsemi mogočim in potrebo, da bi nas jezile še smeti. In še: kdor je skrbel za okolje do sedaj, bo tudi še naprej, pa če bo odvoz organiziran ali pa ne.

ZVONKA

SPOROČILO ZA JAVNOST

V zvezi z najnovejšimi zaostrevami, do katerih je prišlo in prihaja v Jugoslaviji, je Konfederacija sindikatov

Novi most le nova prometna zanka?

Popravljajam: ne ena, več

Kako prav je imel Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora občine Novo mesto v svojem odgovoru na moj komentar „Novi most le nova prometna zanka?“. Res je, novi most ni prometna zanka sam po sebi, je pa nova prometna ureditev zankovje, ki močno rahlja živce voznikom iz Bršljin, tistim, ki vozijo iz Centra, pa imajo na voljo en sam izhod, pa še ta je neprednosten, tistim, ki pripeljejo po Šmihelski in ne nazadnje vsem, ki uporabljajo Kristanova ulico, kjer se je zaradi spremembe dostopa na stari most močno počival promet. Če je kdo misil, da bo taka situacija šla mimo brez kritike, se moti, seveda pa se popolnoma strinjam, da se bo dalo marsikatero pomanjkljivost še odpraviti. Temu so kritike tudi namenjene in verjemite mi, veliko sem jih slišal, predno je bil most sploh odprt, še več pa sedaj, ko je promet stekel. Polklica dolžnost mi veleva, da jih obdelanim, seveda pa se zavedam, da ne oznanjam edine, pa tudi ne popolne resnice. Zavedam se tudi, da je novo-meska prometna situacija vsota številnih zatečenih problemov, katerim je že zdavnaj zrasla siva brada, sem pa popolnoma prepričan, da jih večina izvira prav iz naslova, ki je tako občutljivo reagiral na mojo kritiko, in da so bile vse, poudarjam vse, podprte s strokovnimi ekspertizami in vse domala brez ugovorov sprejetje na »javnih razpravah«. Kaj je iz tega nastalo, vidi vsakdo, ki se ob prometnih koničkah postavi na eno od novomeških kriziš.

Napak bi bilo reči, da novi most ni velika estetska in siceršnja pridobitev mesta in da ne izboljšuje prometne situacije, vendar je **bistveno** ne izboljšuje, kar pa smo od njega vsi pričakovali. Moja trditev torej ostaja tudi sedaj: trije izhodi iz mesta bi bili voznikom in okolju prijaznejši, oba nova mosta pa naj bosta predvsem v funkciji obvoznic, na kar opozarjajo tudi kažipoti.

T. JAKŠE

GASILCI DELAVNI

KOČEVJE — Gasilska društva iz kočevske občine so lani sodelovala v 73 akcijah, in to zaradi požarov, poplav in podobnega. Poleg tega so opravili 4.925 preventivnih pregledov stanovanjskih in drugih stavb, saj ocenjujejo, da tak nadzor pomaga k zmanjšanju števila požarov. Gasilci so opravili tudi 6.644 servisnih pregledov gasilskih aparatorov. Blizu 500 članov gasilskih društva se je udeležilo dopolnilnega strokovnega izobraževanja. Ob vsem tem pa so skrbeli tudi za sodelovanje s stanovskimi društvami, domaćimi in iz zamejstva.

IZ DOMA JLA

PRIDE NEMIRNO SRCE — V soboto, 18. maja, ob 20. uri bo v domu JLA v Ribnici gostoval narodno-zabavni ansambel »Nemirno srce« iz Ljubljane. Sicer pa je v domu vsako soboto ples. Igra vojaški ansambel SMB.

DAN MLADOSTI — Vsa druga polovica meseca maja bo v domu JLA posvečena dnevni mladosti. V teh dneh bo več predstav za vojake, vojaki pa se bodo javnosti predstavili z raznim kulturnimi dejavnostmi, ki jih goje v okviru kasarne ali doma JLA. K sodelovanju so povabili tudi šolsko mladino.

Prišel trenutek obračuna

Anonimno pismo, ki obsoja preštevanje kosti in grozi — Pot do sprave bo še dolga in naporna

KOČEVJE — Na nedavnjem občnem zboru stranke SKD je potudnik ustanovitve te stranke na Kočevskem in član republike komisije za ureditev grobišč v rogu in komisije za raziskavo povojnih pojbov Bogomir Štefančič prebral tudi anonimno pismo, ki ga je pred kratkim prejel. Glasil se tako:

»Ti prasica belogradistična. Tudi zate je prišel čas obračuna. Ti se zanimaj za svoj poseb ne pa za belogradistične kosti, katere so v Rogu.

Tudi Ti boš prišel na vrsto, tudi Tvoje kosti bodo iskali. Ni treba misliti, da ti bo uspelo, nas je še veliko in smo še živi.

Zdaj si že na spisku na naši listi. Dobili te bomo ne boš vedel ne kdaj ne Kot. Sedaj se ti že ure iztekajo.

Vsi prizadeti!«

Od tebe ne bo ne duha ne sluga. Ne boš ušel roki pravice.

Poseben komentar pisma gotovo ni potreben. Vprašamo pa se lahko le, kaj bo s slovenskim narodom, če sovraštvo ne preneha. Kaj bo s spravo in kaj s potjo v Evropo? Groženj, sovraštvo in pojbov je bilo dovolj. Vse to ni pripeljal do potonevnja in sprave. Tudi nadaljnje take in podobne delitve na verne in neverne, komuniste in belogradiste, revne in bogate itd. lahko pripeljejo le do novih sporov in morje, ne pa do sprave. Prišel je torej trenutek obračuna, vendar obračuna, svojo vestjo, s svojim sovraštvo, s svojim demonom ubijanja.

J. P.

V SOBOTO SREČANJE OB RAŠCI

PONIKVE — Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije bo v soboto, 25. maja, ob 10. uri v Delovnem varstvenem zavodu Ponikve (ob Rašci) priredila drugo državno srečanje mladih s cerebralno paralizo, članov njihovih družin, prijateljev in sodelavcev. Za letošnje srečanje so izbrali Ponikve zavodjo tega, ker je bilo prav letos na območju kočevske, ribniške in grosupeljske občine ustanovljeno območno novo društvo za cerebralno paralizo. Vabljeni!

TABLE ZA ZGODOVINARJE — Kar precej smisla za humor je imel tisti, ki je table, ki so označevala sedeže nekdanjih medobčinskih partizanskih in drugih oblastnikov, nabil kar na leseno balkonsko ograjo. Komur se kolca po starci oblasti, se torej še lahko potroži zadaj za trgovino trgovca Koper na Ljubljanski cesti 8 v Novem mestu. (Foto: J. P.)

Dinos brez cvenka

Pojasnilo, zakaj niso odkuvali surovin

KOČEVJE — Pred kratkim smo prejeli dvoje pritožb, če da Dinos v Kočevju ne odkupeve več papirja in železa. Pri Andreju Beljanu, vodji odkupnega skladista Dinos v Kočevju, smo vprašali, če to drži. Povedal je:

»Papirja in železa do pred kratkim res odkuplovali, ker Dinos ni imel denarja, da bi odkupljeno plačevali. To se je dogajalo od 1. aprila letos, ko se je Dinos Ljubljana preobiloval v delniško družbo. Vzrok, da smo bili brez denarja, pa je ta, da nam kupci odpadnih surovin, se pravje že ležarne in papirnice, niso plačevali, ker pa niso imeli denarja. Prišlo je tako da, da je že ležarne nismo dobili nič, od papirnic pa namesto denarja le njihove proizvode, zato tudi prodajamo toaletne in druge papirje.

Zdaj se je nekaj denarja nabralo in bomo spet odkuvali, dokler bomo imeli denar, če ga bo zmanjkal, pa bomo z odkupom spet prehalevali. Kaže pa, da bo končno le bolje, in upamo, da bo res. Občani pa z našimi odkupnimi cenami niso zadovoljni, ker jim pri izplačilu odbijemo 33,5-odstotni davek, ki je bil uveden pred dvema mesecema. Tako dobri občani pri nas za prodani kilogram papirja 0,22 din (karton) do 0,50 din (beli papir), za časopise pa na primer 0,39 din. Podobno velja za železo, ki ga plačujemo po 0,15 din (odpadni štedilnik) do okoli 1 din kilogram (železo, debelo nad 6 mm), ostale cene pa so vmes.

TOALETNI PAPIR PLAČILNO SREDSTVO

KOČEVJE — Prišli smo že tako da, da denar ni več plačilno sredstvo. Porčali smo, da nekatera podjetja plačujejo namesto z denarjem s čevlj, silovnimi stroji, avtomobili, volno itd. Posobnost pa je kočevski Dinos, ki je dobil odpadni papir plačan s toaletnim papirjem. Prav je, da se naša vojska bori za enoto Jugoslavijo, vprašanje pa je, če bodo oficirji zadovoljni, ko bodo namesto plače v denarju dobili plačo v toaletnem papirju. Seveda, če ne bo kmalu še tega zmanjkal. Ne bi pa bilo slab, če bi s takim papirjem namesto z denarjem plačevali še vse jugoslovanske politike.

F. LUZAR

Odcepitev po jugoslovansko

Bo šla iz Jugoslavije v Evropo vsaka družina posebej? — Protestna odcepitev bosanske družine

Neki občan iz okolice Sarajeva je na svoj način protestiral proti »potujočemu cirkusu«, se pravi proti potovanjem in neuspešnemu dogovaranju šestih predsednikov jugoslovenskih republik. Naredil je nekaj takega, kar verjetno ni še nobeden na svetu: objavil je razdržitev oz. odcepitev od svoje republike Bosne in Hercegovine, hkrati pa tudi od Jugoslavije. Razglasil se je za državljanina Evrope in hkrati, da zanj in njegovo družino ne veljajo pravni predpisi in ustavi Bosne in Hercegovine ter Jugoslavije.

Omenjeni občan je dal tak predlog svoji družini in so zanj poleg njega glasovali še žena in sinova, stara 4 in 12 let. Svojo odcepitev je družina tudi že uveljavila. O njej je obvestila občinsko Visoko, na območju katere je ta najmanjša država na svetu. Odgovorni občinski organi pa so zemljiško parcelo te družine ne razmejili in jo vodijo v katastru kot ozemlje izven pravne sistema matične občine.

Čas bo pokazal, če je bila ta odcepitev družine pametna. Ne gre tu le za posebni gospodarski in obrambni sistem družine, pač pa tudi za to, kako bo z brezplačnim šolanjem, zdravstvenim varstvom itd., da carinske službe in drugega niti ne omenjam. Res, nori časi.

Ta zapis je zanimiv tudi zato, ker razdržitev in odcepitev ne terjajo le republike, ampak tudi že regije, občine in

Čast in mast

Pravljica o ponosu

Ko smo prijatelji pristne šmarnice zvezdeli za sklep vaše vlade, da bodo naši fantje v obodoči služili vojaški rok le 7 mesecev, in to v Sloveniji, se je med name razvila pestra debata. Ali bodo novi vojaški voditelji posnemali sedanj JLA, kar se tice časti »svežih vojakov?« Zdaj dobiti starši rekrutov povabilo, in to (začuda) pisano v slovenščini, naj se udeleže »slovensnosti«, ko bo njih sin tako srečen, da bo lahko prisegel v vojaški službi. Se pravi, da se bo zaboljibil, kakor se na primer zaobljubi v cerkvi redovnica.

Ob ceremonialu zaobljube častniki poudarjajo, da je za fanta vojaka velika čast, da lahko služi domovini, in da je rekrut lahko zato ponosen in srečen. Toda ko poslušamo po radiu čestitke naših poslušalcev, slišimo med voščili tudi željo, naj bi dragemu sinu dnevi v vojaški sukunji čimprej minili. Kje je tu logika? Če drži isto o vojaški časti in ponosu, bi moral v radijski čestitki sinu vojaku zaželeti, naj mu uspe podaljšati vojaški rok, da bi bil potem lahko čim dlje »srečen in ponosen.«

Spolku pri kranjski Janez najbrž ne verjame demagoškim frajam o vojaški časti. Kdor ne služi vojske, je namreč »med vojaškim rokom« zaposlen, službi denar in se mu ta čas šteje v pokojninsko dobo. Oni pri vojakh pa ima le »čast« in ne kaže žepnine.

Debato o vsem tem je zaključil Pomagavč Florijan, rekoč: »Je tako, da imajo junaki radi čast, si romaki pa mast.«

F. LUZAR

celo krajevne skupnosti. Vsi pa hočajo (samostojno) v Evropo. Ker je za take odločitve malo razumevanja, kaže, da je najbolje v Evropo kar po družinskem sistemu. Demokracija je pač demokracija.

M. GLAVONJIČ

(ŠE) NI ZA OBJAVO

RIBNICA: VEČ ZA ELEKTRIKO — Te dni tudi v ribniški občini prihajajo pismena obvestila Elektra o višjih cenah in mesečnih oz. dvomesečnih obrokih za plačilo elektrike. Znani ribniški krajec Miro, ki je sicer na zdomarskem delu v sosednjem Kočevju, je ob prejemu obvestila Elektra vzkliknil: »Orkamadonca, saj plačam več elektrike kot Inles!«

KOČEVJE: DELA NA TEM — Vodjo kočevske revitalizacije je nekdo vprašal, če si je tudi že zase omislil kakšno delavnico ali vsaj parcelo, saj bodo sicer občani menili, da je popolnoma nesposoben. Odgovoril je, da še ne, a da dela na tem. Potrebuje le še 25.000 DEM.

NEIZPROSNI FANTJE

Enajstega maja je prišel v Lukovsk pri Trebnjem ženin po nevesto. Fantje so postavili šrango in zahtevali od ženine kar 20.000 din. To je za čas svatbe kar precej, saj je takrat izdatkov že tak preveč. Prerekanja in »glahnjanje« je bilo toliko, da se je zavleklo že skoraj do ure, določene za poroko. Priča je rekel, da bo pač potrebljeno oditi. Takrat pa ga je glavni organizator šranga porinil stran in če nekaj časa še enkrat. Priči je raztrgal srajco, drugi svatje z ženinom vred pa so bili politi z vinom. Šrangarji so res kupili darilo, a za ženinov denar. Vsa reč je nerodna. V Beli krajini, od koder je bil ženin, so ljudje sicer veseli in spoštujejo narodne običaje, verjetno pa tega ne delajo na takoj krut način, kot so ga pokazali lukovški fantje. Za tega je še toliko bolj smarotno, ker so dobili kar lep »izkupiček«, čas pa je tak, da se denar ne zaslubi prav zlahka.

F. Z.

Janko Potokar

Komu je man denar, ki raste sam?

Bo letos odkup zelišč boljši?

LOKVE — Spomladi se za upokojenca Janka Potokarja iz bolkranskih Lokov začenja nova delovna sezona. Že petnajst let namreč na svojem domu zbirajo in izkušajo raznina zdravilna zelišča, ljube, sploh vse, kar zase ali z svoje partnerje potrebuje novomeščka tovarna zdravil Krka.

Na pragu nove sezone pa ima Janko Potokar kaj mešane občutke. Saj mu je zelo dobro v spominu lastnika, ki je bila včasih vpletka, vendar je nekaj poznejšo počutje, da je to zavleklo kar lep kupček denarja. To je zato, ker je vse dobro, samo nekaj sto kilogramov kar je razumljivo, saj jih je bilo na vnaravi bolj malo, slab pa je bil na odkup drugih rastlinskih vrst, kar je potrebuje Potokarjevem mnjenju zaskrbljeno.

»Kaže, da so ljudje pozabili, da se tudi z nabiranjem zelišč zaslužiti kar lep kupček denarja. To je pomembno zlasti sedaj, ko toliko govorimo o krizi, brezposelnosti, pomanjkanju denarja, socialnih primerih. Včasih je veliko nabrali vsaj šolska mladina, ki je potrebovala denar za šolske potrebuje izletne. Mar denarja ne potrebuje več?« ugiba Janko in pravi, da je najbolj resno nabirajo zelišča in govorijo kmetje, ki so že tak ali tako v jeni delati.

Janko odkupuje veliko vrst zeliščnih trav, korenin in cvetov, verjetno da ne največ nadzoreti od rastlin, ki jih je zaslužiti kar lep kupček denarja. To je zato, ker je vse dobro, samo nekaj sto kilogramov kar je razumljivo, saj jih je bilo na vnaravi bolj malo, slab pa je bil na odkup drugih rastlinskih vrst, kar je potrebuje Potokarjevem mnjenju zaskrbljeno.

»Putišči na kritini cvet odvetevi naravi neobramb v tolikih količinah, kot se dogaja pri nas, je greh, pravi Janko. »Tako je, kot bi se naročevali iz darov in zasluzka, v nam ga narava sama ponuja. Jako odkupujem svežega in posušenega, tako kot vse drugo, in res upam, da bo tako kot lani, ko nisem odkupil niti kilograma.«

• Trenutno je manj demokracije, smo je imeli pred širimi, petimi (Močnik)

• Razpad Jugoslavije bi pomenil razpad Evrope po njenih šivilih (Mandrand)

ranja elektroenergetskih objektov, ki jih gradili iz tako imenovanih energentov sredstev, in izvršila reorganizacija električnega gospodarstva. Le prizadevanju izvajalcev in ustav, ki so ne sposredno zainteresirani ne za izgradnjo

NAGRADA V ČRNOMELJ

Zreb je izmed reševalcev 17. nagradne križanke izbral BRANKA PETRUŠKO iz Črnomelja. Za nagrado bo prejel najnovješo knjigo Iva Zormana Stiska bogov. Nagrjenca čestitamo.

Rešite današnjo križanko in pošljite rešitev najkasneje do 3. junija na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 19.

REŠITEV 17. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 17. nagradne križanke se, branje po vodoravnih vrstah, glasi: VLADE, PLOT, VLEK, OISE, PODPREDSED, VARAN, INN, NAZIV, ČI, OSA, VIJAČEK, ORDAL, AT, SEV, PASAVEC, ALBAN,ISTRATI, TERNA, STOA, AJKA, AJD, OP, TASS, REA.

MJS LJ

Ko svoje fantome objektiviraš in jih kot etikete prilepiš na konkretno ljudi, se ne boriš več s svojimi fantomi, marveč preganjaš ljudi, ki si jih zaznamoval.

S. HŘIBAR

Lepota je svoboda, ki se razdeleva v zunanjem predmetu.

F. SCHILLER

Vse je zaman in vse je večno eno in isto.

M. KRLEŽA

Pamet ni dana samo človeku

Opazovanje opic v njihovem naravnem okolju je postreglo z dokazi o nekaterih duševnih sposobnostih živali — Preprosta pamet in jezik

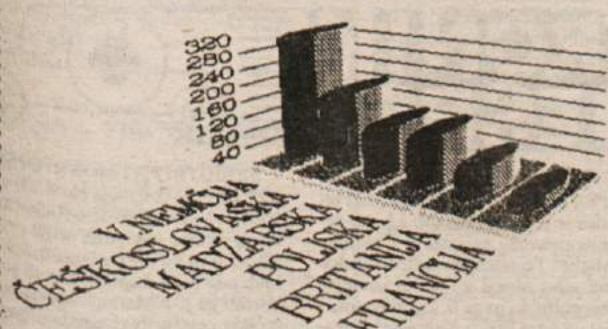
Psihologi že desetletja dolgo z vrsto poskusov dokazujo, da imajo živali precej večji sposobnosti, kot so jim jih bili ljudje doslej bili pripravljeni priznati. Vse živo je v običajni zavesti razdeljeno na dvoje, na človeka in na ostala bitja, samo človeku pa naj bi bila dana pamet oziroma zavest. Danes po zaslugi številnih laboratorijskih poskusov vemo, da višje razvite živali lahko uporabljajo likovne znake za označitev predmetov, da denimo gorile lahko komunicirajo z ljudmi s pomočjo računalniškega programa, da delfini razumejo govorico znamenj, ki jim jih dajejo z rokami, in podobno. Vendar klub tem čudovitim dosežkom psihologom do danes še ni uspelo natančneje izrisati, kaj je z živalsko pametjo, kako in če sploh živali misijo. Dresirane živali so pač nekaj drugega in vpliv človeka je lahko zelo močen pri raziskovanju njihovih pristnih sposobnosti.

Primatologa Dorothy Cheney in Robert Seyfarth, se pravi raziskovalca najvišje razvitenih kopenskih sesalcev, sta se posvetili študiju afriških opic pred več kot desetimi leti. Raziskav sta se ločila z osnovno predpostavko, da je živalska pamet, tako kot so tudi telesni organi, uknjena po zahtevah, ki jih pred posamezno živalsko vrsto postavlja boj za preživetje. V skladu s tem sta menila, da je pač pravilno in najboljši način za razumevanje živalske pameti opazovanje, kaj počno živali, prosto bivajoče v svojem naravnem okolju. V razdobju desetih let sta se večkrat odpravila v kenski nacionalni park Amboseli in tam z opazovanjem krdele opic zbirala podatke, kako živali premagujejo različne naloge, ki jih prednje postavljata živilje in vsakodnevni boj za preživetje.

Na osnovi množine tako zbranih podatkov sta postopoma oblikovala posamezne zaključke in zaokrožala svoje razumevanje o tem, kako opice razmišljajo in kaj vedo. Rezultate raziskav sta po več letih strnila v celoto in svoja

Svet v številkah

UMAZANA DEDIŠČINA
Onesnaževanje okolja v Vzhodni Evropi

Realni socializem se ni poslovil iz Vzhodne Evrope kar tako; za seboj je pustil propadlo gospodarstvo, razdrojene ljudi in hudo onesnaženo okolje. Območje Češkoslovaške, Poljske in nekdanje Vzhodne Nemčije spada med najbolj onesnažena območja na svetu. Graf tega tedna kaže, kakšna je emisija okolju škodljivega žveplovega dioksida v tem območju v primerjavi z nekaterimi drugimi industrijsko visoko razvitim evropskim državami. Višina stolpcev nakazuje letno emisijo žveplovega dioksida v kilogramih na prebivalca.

MINI ZANIMIVOST:	
KRVAVI REKORD	
New York se še naprej drži na vrhu lestvice najbolj krvavih mest. Policijske statistike za lansko leto kažejo, da je velemesto na zahodni ameriški obali prekoslilo svoj lastni rekord. Lani je bilo v New Yorku 2245 umorov, kar je 18 odst. več kot leto poprej.	

Strupeni prišleki osvajajo

Iz sto uvoženih krastač je nastala večmilijonska nadloga — Strup nevaren za domače živali

Toda ali se ni krastačji problem začel prav tako?

Krastač je koristna, a Avstralcem jo je zagodila. (Foto: MiM)

Prenosni halo

Hongkong je tisto območje na svetu, kjer deluje največ celularnih prenosnih telefonov na kvadratni kilometr. Ti sodobni telefoni so postali nepogrešljivi spremjevalci tamkajšnjih poslovnežev in podjetnikov. Uporabljajo jih med poslovnim posredovanjem po mestu, med gledanjem filmskih predstav, med obedom v restavraciji, skratka povsed, kamor jih zaneseta pot in potreba.

Fred Sum, direktor največjega hongkonškega prodajalca prenosnih telefonov Hutchinson Telecommunication, pravi, da je tako silovit razvoj celularne telefonije posledica bližajočega se dneva v letu 1997, ko bo Hongkong ponovno pripadel Kitajski. Iz cvetajočega mesta beži, kdo more, a ker posel še vedno teče z neznanjanim zagonom in profitom, so tisti, ki so ostali v koloniji, prisiljeni več delati. Da posli nemoteno tečejo naprej kljub zmanjšanemu številu zaposlenih, jih je treba opravljati ves čas, vseh 24 ur dneva, podnevi in ponocni, ne glede na uro. Poslovneži in podjetniki izkoriscajo sodobne načine komuniciranja, da so kos povečanim zahtevam. Prenosni celularni telefon je v Hongkongu zato postal nekaj tako vsakdanjega kot druge robec v žepu.

Padli simbol

Prestolnica Belgije slovi kot eno najlepših mest na svetu. Vendar se Bruselj z arhitektonsko pridobitvijo, ki jo predstavlja sedež Evropske komisije, pomembne ustanove Evropske skupnosti, ni nikoli ponašal. Stavba z značilno zvezdasto obliko je za mnoge, ki si jo ogledujejo, grda, za evrokrate, ki delajo v njej, pa neprjetna in nefunkcionalna. Stirkraki arhitektonski spaček je sicer eden od simbolorjev Evropske skupnosti, vendar ga bodo kljub temu v evropskem letu 1992 porušili do temeljev.

K tej odločitvi belgijske vlade niso prisilili estetski oziri, marveč je usodo zgradbe v veliko veselje tamkaj zapolnjenih zapečatil azbest. Merite so namreč pokazale, da ga je v stenah stavbe veliko preveč. Odkar se ve, da je azbest raktovoren, z njim niše. Slovita zgradba torej mora pasti.

Bruselj seveda ne želi izgubiti pomembne ustanove, ki bi jo radi imela tudi druge evropske prestolnice, zato je že razgnal načrt za gradnjo 20-nadstropnega nebobičnika na mestu nepriljubljene stavbe.

ga k staršem, malega špekula...«

Predramil sem se in ne vem zakaj poiskal mornarjevo roko in jo poljubil.

V Peterburg je vlak prispel z večurno zamudo. Bila je že temna noč, ko je mornar pozvonil na vrata našega stanovanja. Odprla je mati in strogo rekla: »Vi ste pa za mudnik, seja traži že več kot uro!« Se strožji je bil mornarjev glas: »Gospa, nisem vabljena na vašo sejo. Rešil sem vašega sina. To so njeni dokumenti.«

Mati je spoznala sestrino pisavo, zajokala in odhitela v salon, kjer so se pogostoma sestajali stričevi »povabljenici«. Oče je počasi, kot bi šel pred sodišče, stopal proti vratom. Ves bled v nekako iztegnjenih rok. Mornar je mene, »vojak« z vrečo na ramah, postavil preden,

»Tukaj ga imate, vašega junaka!«

Od hotel sem k mami in tudi nekako ponosno izjavil: »Saj sem obljubil. Teta ni mogla, pa sem prišel sam...«

Seje v našem salonu so postajale pogosteje in na vsakič bil prisoten tudi mornar.

Seje kasneje sem izvedel, da so bile takšne »seje« takrat v stotinah stanovanj v mestu in okolici.

Bližal se je februar 1917.

Vse več ljudi

Število ljudi narašča hitreje od predvidevanj

Nadaljuje se eksplozija svetovnega prebivalstva vsem ukrepom za omejevanje in kontrolno rojstev na vključ. Sredi prihodnjega stoletja bo na Zemlji živel skoraj dvakrat toliko ljudi kot danes, ugotavljajo sestavljavci najnovješte študije Sklada OZN za prebivalstvo.

Na Zemlji ta čas živi 5,4 milijarde ljudi, število Zemljanov pa narašča hitreje, kot so kazale napovedi strokovnjakov. Demografi so napovedovali, da se bo naraščanje svetovnega prebivalstva umirilo in zaustavilo pri 10,2 milijarde ljudi leta 2085. Sedanji podatki kažejo, da se svet ne drži strokovnih napovedi. Število 10 milijard ljudi bo doseženo prej, po sedanjih gibanjih sedeč, že leta 2050.

Najhitreje se povečuje prebivalstvo na črni celini. Ob koncu tega stoletja bo na afriškem kontinentu živel že 900 milijonov ljudi. Načrtovanje družine sicer prodira tudi v ta zaostala območja sveta, a kot je videti, ne dovolj hitro in ne dovolj uspešno. Na splošno pa le velja, da se načrtovanje družine v deželah v razvoju uveljavlja. Pred četrto stoletja je komaj 10 odst. družin v revnem pasu sveta uporabljalo sodobna kontracepcija sredstva, zdaj pa jih že blizu 50 odst.

Načrtovanje družine sicer prodira tudi v afriški celini. Ob koncu tega stoletja bo na afriškem kontinentu živel že 900 milijonov ljudi. Načrtovanje družine sicer prodira tudi v ta zaostala območja sveta, a kot je videti, ne dovolj hitro in ne dovolj uspešno. Na splošno pa le velja, da se načrtovanje družine v dežlah v razvoju uveljavlja. Pred četrto stoletja je komaj 10 odst. družin v revnem pasu sveta uporabljalo sodobna kontracepcija sredstva, zdaj pa jih že blizu 50 odst.

Načrtovanje družine sicer prodira tudi v afriški celini. Ob koncu tega stoletja bo na afriškem kontinentu živel že 900 milijonov ljudi. Načrtovanje družine sicer prodira tudi v ta zaostala območja sveta, a kot je videti, ne dovolj hitro in ne dovolj uspešno. Na splošno pa le velja, da se načrtovanje družine v dežlah v razvoju uveljavlja. Pred četrto stoletja je komaj 10 odst. družin v revnem pasu sveta uporabljalo sodobna kontracepcija sredstva, zdaj pa jih že blizu 50 odst.

Načrtovanje družine sicer prodira tudi v afriški celini. Ob koncu tega stoletja bo na afriškem kontinentu živel že 900 milijonov ljudi. Načrtovanje družine sicer prodira tudi v ta zaostala območja sveta, a kot je videti, ne dovolj hitro in ne dovolj uspešno. Na splošno pa le velja, da se načrtovanje družine v dežlah v razvoju uveljavlja. Pred četrto stoletja je komaj 10 odst. družin v revnem pasu sveta uporabljalo sodobna kontracepcija sredstva, zdaj pa jih že blizu 50 odst.

Načrtovanje družine sicer prodira tudi v afriški celini. Ob koncu tega stoletja bo na afriškem kontinentu živel že 900 milijonov ljudi. Načrtovanje družine sicer prodira tudi v ta zaostala območja sveta, a kot je videti, ne dovolj hitro in ne dovolj uspešno. Na splošno pa le velja, da se načrtovanje družine v dežlah v razvoju uveljavlja. Pred četrto stoletja je komaj 10 odst. družin v revnem pasu sveta uporabljalo sodobna kontracepcija sredstva, zdaj pa jih že blizu 50 odst.

Načrtovanje družine sicer prodira tudi v afriški celini. Ob koncu tega stoletja bo na afriškem kontinentu živel že 900 milijonov ljudi. Načrtovanje družine sicer prodira tudi v ta zaostala območja sveta, a kot je videti, ne dovolj hitro in ne dovolj uspešno. Na splošno pa le velja, da se načrtovanje družine v dežlah v razvoju uveljavlja. Pred četrto stoletja je komaj 10 odst. družin v revnem pasu sveta uporabljalo sodobna kontracepcija sredstva, zdaj pa jih že blizu 50 odst.

Načrtovanje družine sicer prodira tudi v afriški celini. Ob koncu tega stoletja bo na afriškem kontinentu živel že 900 milijonov ljudi. Načrtovanje družine sicer prodira tudi v ta zaostala območja sveta, a kot je videti, ne dovolj hitro in ne dovolj uspešno. Na splošno pa le velja, da se načrtovanje družine v dežlah v razvoju uveljavlja. Pred četrto stoletja je komaj 10 odst. družin v revnem pasu sveta uporabljalo sodobna kontracepcija sredstva, zdaj pa jih že blizu 50 odst.

Načrtovanje družine sicer prodira tudi v afriški celini. Ob koncu tega stoletja bo na afriškem kontinentu živel že 900 milijonov ljudi. Načrtovanje družine sicer prodira tudi v ta zaostala območja sveta, a kot je videti, ne dovolj hitro in ne dovolj uspešno. Na splošno pa le velja, da se načrtovanje družine v dežlah v razvoju uveljavlja. Pred četrto stoletja je komaj 10 odst. družin v revnem pasu sveta uporabljalo sodobna kontracepcija sredstva, zdaj pa jih že blizu 50 odst.

Načrtovanje družine sicer prodira tudi v afriški celini. Ob koncu tega stoletja bo na afriškem kontinentu živel že 900 milijonov ljudi. Načrtovanje družine sicer prodira tudi v ta zaostala območja sveta, a kot je videti, ne dovolj hitro in ne dovolj uspešno. Na splošno pa le velja, da se načrtovanje družine v dežlah v razvoju uveljavlja. Pred četrto stoletja je komaj 10 odst. družin v revnem pasu sveta uporabljalo sodobna kontracepcija sredstva, zdaj pa jih že blizu 50 odst.

Načrtovanje družine sicer prodira tudi v afriški celini. Ob koncu tega stoletja bo na afriškem kontinentu živel že 900 milijonov ljudi. Načrtovanje družine sicer prodira tudi v ta zaostala območja sveta, a kot je videti, ne dovolj hitro in ne dovolj uspešno. Na splošno pa le velja, da se načrtovanje družine v dežlah v razvoju uveljavlja. Pred četrto stoletja je komaj 10 odst. družin v revnem pasu sveta uporabljalo sodobna kontracepcija sredstva, zdaj pa jih že blizu 50 odst.

Načrtovanje družine sicer prodira tudi v afriški celini. Ob koncu tega stoletja bo na afriškem kontinentu živel že 900 milijonov ljudi. Načrtovanje družine sicer prodira tudi v ta zaostala območja sveta, a kot je videti, ne dovolj hitro in ne dovolj uspešno. Na splošno pa le velja, da se načrtovanje družine v dežlah v razvoju uveljavlja. Pred četrto stoletja je komaj 10 odst. družin v revnem pasu sveta uporabljalo sodobna kontracepcija sredstva, zdaj pa jih že blizu 50 odst.

dežurni
poročajo

IZGINIL JEKLENI POKROV JAŠKA — Nekdo tovrstne suvenirje očitno zbirja, kajti tativna pokrova vodovodnega jaška, do katere je prišlo v noči na 16. maj na Resljevi ulici v Novem mestu, ni bila prva. Tokrat je bila oškodovana Novotehna, pokrov je, med brati, vreden vsaj 350 din.

OB VAJETI IN SEKIRO — V času med 11. in 13. majem je bil Feliks Lavič iz Žužemberka ob usnjene vajeti, ki mu jih je neko ukradel s konjskega komata, in ob sekiro. Lavič je bil tako oškodovan za vsaj 1.200 din.

KDO JE ODPELJAL AVTOMOBILSKO PRIKOLICO? — Še neznan storilec je 15. maja med 6. in 19. ure z dvorišča stanovanjske hiše Ivana Zalejtja Pod Trško goro v Novem mestu neznanom kam odpeljal avtomobilsko prikolicu. Slednja je vredna vsaj 5 tisočakov, na sebi pa je imela registrsko tablico z oznako NM 154-933.

MOTORISTU IZSILILA PREDNOST

MALO MRAŠEVO — 11. maja ob 9.10 se je 22-letna Martina Peterčič iz Podbočja peljala z osebnim avtom po cesti iz Podbočja proti Mraševemu. V krizišu pri gostilni Križaj je izsilila prednost vozniku motornega kolesa, 37-letnemu Jožetu Gerasku iz okolice Šmarje. Prišlo je do trka, v katerem se je motorist hudo poškodoval.

Ob vlotnih v vikende še vlot v avto

NOVO MESTO — Medtem ko v sosednjem sestavku pišemo o podrobnostih vlotnega pohoda 29-letnega S. Š. iz Velikega Podljubljana in njegovem prijetju, smo dolžni v prejšnji številki Dolenjskega lista objavljenu seznamu oškodovanec dodati še nekaj imen.

Tako je bilo med 5. in 14. majem na Vinjem vrhu vlotljeno v vikend Zagrebčana Smiljana Stora, ki je bil oškodovan za 3.000 din, med 9. in 12. majem pa na Golušniku v osebnem avto R-4, last Jožeta Slaka iz Mirne Peči. Vlotilec je odnesel ročno moško uro, lastnika pa oškodoval za tisočak. V noči na 11. maj je bilo na Vinjem vrhu pri Beli Cerkvi vlotljeno v nedograjen vikend Novomeščana Jožeta Tomšiča, ki je bil ob tisočaku, zamara pa je vlotilec skulal tiste dni v Črešnjevi pri vikend Slavka Jeraliča iz Mačkovca. In še vlot, do katerega je prišlo v Gerdenju pri Družinski vasi, kjer je bil Alojz Kopina iz Šmarjeških Toplic ob pet stotakov.

Fičko izdal poštna roparja

Nekaj podrobnosti o ropu v dobrniško pošto — Prodajalka fička prepozna mladeniča — O 400.000 din ni ne duha ne sluha

DOBRIČ — Vse kaže, da bodo mikro sledovi ob še nekaj pomembnih spoznanjih in odkrijih odigrali odločilno vlogo pri dokončni razjasnitvi ropa, do katerega je prišlo pred dnevi na pošti v Dobriču pri Trebnjem in o katerem smo skopoj že poročali. Dogodek nedvomno zasluži še nekaj besed predvsem zavojio izredno učinkovite akcije uslužbenec novomeške UNZ, dejstva, da gre za enega najbolj nazornih primerov tovrstnih kaznivih dejanj, in ne nazadnje tudi, ker je bilo odnesenih kar 400 tisočakov in ker število ropov v Sloveniji letos neverjetno raste. Samo v treh mesecih jih je bilo 58, lani v celem letu pa manj kot 30. Naj omenimo tudi, da postajajo ropa v Jugoslaviji slovenska posebnost. Nekdo je v šali dodal, da zato, ker roparji drugje nimajo več kaj odnosti.

Mladeniča D. S. in J. S., oba iz romskih naselij, prvi iz Stranske vase, drugi iz Korit pri Dobriču, sta, po doslej zbranih dokazih sodeč, rop dalj časa skrbno načrtovala. Očitno sta vedela, kdaj bo denar za pokojnine na pošti in tudi to, koliko ga bo. 21. aprila sta odšla na avtomobilski sejem v Ljubljano in za pet tisočakov kupila starega fička. Ta nakup je bil zanju usoden, čeprav se prodajalki nista predstavila s pravim imenom in naslovom. Zdrdala sta ji neki ljubljanski naslov in pri-

tem zagotovila, da se bodo za prepis vozila zmenili po 1. maju.

Predno sta fička 29. aprila okoli 5. ure parkirala zadaj za pošto v Dobriču, sta mu odstranila registrske tablice. Nemara je bilo tudi to krivo, da je avtomobil ljudem padel v oči in so ga po poti uslužbenec UNZ dokaj natančno opisal. Kako koli že, mladeniča sta imela isto jutro jasen namen. Čakala in dočakala sta poštarja, ki je prišel okoli 6. ure, in verjetno tudi slišala njegov telefonski pogovor, med katerim je omenil, da gre po vreče in denar. Poštar je zatem večnamensko posloplje v Dobriču, kjer ima svoje prostore tudi pošta, zapustil, fanta pa sta neopazno smuknila v stranišče. Ob 6.55 se je poštar vrnil z dvema vrečama, D. S. in J. S. sta zamaskirana z nogavicami preko glave planila iz stranišča in s kolom treščila možakarja po glavi. Poštarja je takoj obilila kri, a je vseeno imel še toliko moči, da se je spustil v boj z napadalcem. Zadali jima je kak udarec, a na koncu obrcan in premagal obležal na tleh.

Roparja sta jo z obema vrečama popihala v fička in se odpeljala po makadamski cesti proti Podlipi. Na njuno smolu se jima je avtomobil kmalu pokvaril; zapustila sta ga in odvrgla vrečo s pošto, s seboj pa odnesla tisto, v kateri je bilo 400.000 din, namenjenih za izplačilo pokojnini.

Akcija iskanja predznih ropar-

jev je bliskovito stekla. Na pomoč je priskočil tudi helikopter, vendar v gosti megli ni mogel kaj prida opraviti, uspešnejši so bili psi. Ti so kmalu našli copate, ki sta jih roparja odvrgla. Na kraju napada je ostalo tudi nekaj izredno pomembnih mikro sledov. Poizvedbe po vsej Dobriči, v iskanje se je uspešno vključil tudi Studio D — so kmalu obrodile sadove in obroč okoli napadalcev se je vse bolj stiskal. Čeprav je bežal peš, je bil J. S. kmalu v okoli 3 kilometre oddelenjem domačem naselju. Nekoliko daljšo pot je imel D. S. Naslednje jutro so oba obiskali uslužbenici novomeške UNZ.

Toda plena ni bilo in o njem ni niti danes ne duha ne sluha. Fanta sta dejana tajila. Toda prvi dokaz je ponudila prodajalka fička — do nje so kriminalisti prišli na podlagi številki motorja in šasije najdenega vožila — ki je ob mladeniča zanesljivo prepozانا kot kupca. Dokončno pa so paleta potrebnih dokazov zapolnilne analize najdenih mikro sledov. Tudi preiskovalni sodnik novomeškega temeljnega sodišča je ocenil, da je obema dokazana krivda in da nimata več možnosti uničiti morebitnih sledov. Priporočni razlogov torej ni bilo več, zato ju je 14. maja izpuštil na prostost. Takšna so — mnogim resda težko razumljiva — pravila njegovega dela.

B. BUDJA

RAZBIL STOLE, MIZO IN BILJARD

ČRMOŠNJICE PRIDOLENSKIH TOPLICAH — Bojan in Jože G. iz Ljubljane sta bila 18. maja zvečer v gostilni Henigman v Črmošnjicah pri Dolenskih Toplicah. Kdovje kaj je tako razčakilo mladeniča, da sta v lokalni okoli 20. ure razbila več stolov in miz, za nameček pa še mizo za biljard. Škoda je za 20 tisočakov, vzroke svojega početja pa bosta morala podrobnejše razložiti sodnikom.

PREVRNIL SE JE S TRAKTORJEM

TRŽIŠČE — 14. maja okoli 22.10 je prišlo do nezgode, v kateri se je hudo poškodoval Anton Vrtičnik iz Tržišča. Možkar je doma nameraval obrniti traktor IMT, h kateremu je imel pripetko tudi enoosno prikolicu. Že je zapejal na rob pobočja, pri tem pa je prikolicu zdrsnila po hribi in potegnila za seboj še traktor. Slednji se je večkrat premagal po pobočju. Vrtičnik je pri tem padel iz kabine in se hudo poškodoval. Zdravni

Pes izsledil vlotilca v vikende

Prijeti S. Š. naj bi v treh dneh kar 37-krat vlotil — V skrivališču v gozdu Jelše ga je po dveh nedeljskih vlotih presenetil miličniški pes

NOVO MESTO — Svojevrsten rekord je, če nekomu uspe v pičilih treh dneh narediti blizu štirideset kaznivih dejanj. Se bolj žalosten pa je podatek, da gre storilca iskati v mladi, komaj 29 let starci osebi, ki pa ima po neuradnih seštevkih doslej na vesti domala 40 kaznivih dejanj. Beseda teče o S. Š. iz Velikega Podljubljana, ki naj bi med 8. in 12. majem na območju Šentjurja, Hmeljnice, Golusnika, Troške gore, Črešnje, Pahe in Vinjega vrha vlotil vsaj v 36 vikendov in

S. Š. je torej star znanc miličnikov in tudi sodnikov. Lani je po splošni amnestiji prišel s prestajanjem zaporne kaznivene leta prej, kot bi moral po pravnomodiščni sodbi. Bil je brez strehe nad glavo in brez denarja za preživljivanje. Potikal se je naokoli s spalno vrečo pod padzuhom. Zdaj je spal v kakšni kleti, zdaj v Ragovem logu. Naposled se ga usmili v novomeškem Centru za socialno delo in mu v dogovoru z Domom starejših občanov priskrbel delo, hrano in strehno nad glavo. Nič ni kazalo, da je kaj narobe, S. Š. je delal, dobil za to hrono, prenočisce in žepnino.

PREHITRO IN BREZ DOVOLJENJA

LOKA — 17-letni Dejan Z. z Loke se je 11. maja ob 11.30 peljal brez vozniškega dovoljenja z motornim kolesom po lokalni cesti. V desemnem ovinku ga je zaradi preveč hitrosti zaneslo v levo, kjer je trčil v osebni avto, ki ga je nasproti pripeljala 40-letna Martina Koritnik z Loke. Dejan se je v nezgodni hudo poškodoval.

V TEM ČASU — V tem času je bilo po Novem mestu in okoličnih nekaj kaznivih dejanj in sum je med drugimi padel tudi na S. Š. Vendar je imel fant vselej dober alibi, saj je določne in večino popoldneva preživil domu, le čeck vikend je bil prost; takrat je s prijatelji hodil naokrog, tudi v sosednje kraje in občine.

Toda že v noči na 1. maj je bilo navidezno mirnega življenja S. Š. konec.

Ura je bila 22, ko ga je na parkiršču ob Roški cesti nasproti nove avtobusne postaje v Novem mestu v kabini svojega

tovornjaka zatolil lastnik: S. Š. je očitno iskal denar. Na podlagi te prijave so miličniki novomeške postaje milice vnovič nekajek podrobnejše pogledali v mladeničev bližnjo preteklost. Če drugega ne, se je pokazalo, da gre na njegov račun tudi decembarski vlot v osebni avto Novomeščana Franca B., katemu je nekdo iz vozila, parkiranega v Kristanovi ulici, odnesel kar lep kupček dinarjev in mark. Tudi za nekaj februarških tativin se je pokazalo, da so delo S. Š.; gre za krajje iz odklenjenih osebnih vozil v Paderščevi ulici, na Grmu in tudi tativna plašča v Lebanovi ulici ujaj naija njegovo maslo. Takšna so podoba odkritja, so privreda do tega, da so miličniki S. Š. pogoste obiskovali. Mladeniči je hkrati postajalo jasno, da je s tem, ko je znova stopil na kriva pota, izgubil tudi stanovanje v Domu starejših občanov. Lahko da sta bila prav stiska in nemčica tista, ki sta narekovala nadaljnji razplet dogodkov.

V sredo, 8. maja, so bili novomeški miličniki zadnji pri S. Š. Triurni pogovor in preprečevanja so bili očitno zamazani. Okoli 17. ure je S. Š. dom zapustil in po tistem ga ni nihče več videl. Ko je v četrtek, 9. maja, na postajo milice okoli 11.20 prišla prva prijava o vlotu v vikend na Hmeljnicu, ni nihče niti pomislil, da je to delo S. Š. in da je le uvod v neverjetno kasnejšo serijo prijav. Te so deževala v petek od počudenja naprej: čeprav ljudje zaradi slabega vremena niso hodili množično v zidaničce, se jih je nabralo za celo mapo. Možje postave so na vsako reagirali in ob ogledu celo sami odkrivali sledove vlotov na sosednjih objektih in o tem obveščali lastnike. Način storitve vlot-

NASILNEŽ ZA ZAPAH

SEVNICA — Uslužbenici sevniske postaje milice so 17. maja preiskovali nemudoma organizirano iskanje ubežnika. V akcijo se je vključilo več miličnikov, ki pa so načinili v temeljnem kazensko obdobju vodljivo preko vrečko. Že to, da se je celih pet ur v mrazu in slabem vremenu uspešno izkmalil prijetek, govorja, da gre za fizično in kondicijsko izredno dobro pripravljen osebo. Ob njenem prijetju pa so miličniki dobili v roke tudi neusporni dokazi, da gre hkrati za izkušenega in izurjenega vlotilca v golfo. Njih ob tem dodamo, da je bil v času, ko so miličniki lovili B. I., ustavljen tudi drugi golfovnik, vagonik pa prijet.

DVOJNI TRK

KRŠKO — 33-letni Ivan Zemljak s Poklek je 8. maja ob 18.25 peljal traktor, h kateremu je imel pripetko enosno oplečno prikolicu, po magistralni cesti od Impolje proti Krškemu. Ko je pripeljal iz naselja Arto, je s traktorjem zavozil na sredo ceste, takrat pa je nasproti z neprimerno hitrostjo pripeljal voznišča avtomobila 27-letni Bojan Kostevec iz Sevnice. Trčil je v traktor, enako kot tudi osebni avto, ki ga je za Kostevecem pripeljal 30-letni Matej Novšak iz Loga. Kostevec se je v nezgodni hudo ranil.

B. BUDJA

Dan odprtih vrat na PM

Novomeška splošna in prometna postaja milice bo sta za občane odprti 29. maja med 10. in 16. uro

NOVO MESTO — Za nadvzročnim in bržkoneč tudi koristno novost se je odločila slovenska policija. V želji po čim boljšem sodelovanju z javnostjo in občani ter zavedajoč se, kako je uspešnost miličniškega dela tudi ali predvsem odvisna od njegovega sodelovanja z okoljem, v katerem deluje, se je republiški sekretariat za notranje zadeve skupaj z upravo milice odločil za takim imenovanju »Dan odprtih vrat«.

Letos bo akcija tekla poskusno, v njej bo sodelovalo le nekaj postaj milic. Izbor je padel na splošno ter prometno postajo milice v Kopru in Novem mestu, oddelek milice Tabor v Mariboru ter PM Vič — Rudnik in Žalec. Dan odprtih vrat novomeške postaje milice bo 29. maja med 10. in 16. uro; v tem času bodo občani lahko obiskali in si ogledali njene prostore, dobili podatke o varnostni problematiki, se seznanili z osebjem, ki dela na postaji, posebej z vodji varnostnih okolišev, kje in kako jih lahko dobiti ter podobno. Prav tako jim bodo miličniki pokazali razpoložljivo tehnično opremo, omenimo le telefonike, alkoteste, kriminalistične kovčke z vsemi potrebnimi pritomski, prisilne sredstva, oružje, itd. Moč si bo ogledati tudi prostore za pridržanje. In ne nazadnje: možje postave bodo skušali prisluhniti tudi posebnim

ESEN MRTEV IN TRIJE HUDO RANJENI

CERKLJE — Do ene najhujših prometnih nezgod na posavskih cestah je prišlo v sredo, 15. maja, nekaj po eni uru počasi, 22-letni Alojz Leške z Viher je peljal osebni avto R-5 campus po regionalni cesti iz Cerklje proti Kostanjevici. Zaradi prevelike hitrosti je v levem ovinku izgubil vlot nad vozilom. Petica je 19 metrov dresela ob robu ceste, se nato prevrnula v jarek in zatem trčila še v drevo. Med prevratjanjem je iz avta padel 23-letni Boštjan Resnik z Viher, nakar se je vozilo prevrnilo nanj. Pri tem je Resnik dobil tako hude poškodbe, da jih je podlegel na kraju nezgod, hudo poškodovan na območju. Lekše in sopotnika, 24-letni Marjan Žibert iz Dolenskih Skopic ter njegov 21-letni brat Marko iz Gorenjih Skopic. Poškodovanci se zdravijo v brežkih bolnišnic.

PO DOLENJSKI DEŽELI

- Na plesišču novomeškega doma JLA se je prejšnji teden odvijal nevskdanlus pes, kakršnega reportar pesne šole Borisov Vokva bojda ne pozna. 21-letni Zoran M. iz Novega mesta je predstavil karate pes, njegova žrtve je bil somščan Andrej B., ki je po koncu predstave poškodovan obležal na plesišču. Zdravniško pomoč je iskal v bolnišnici.
- Minule dni je v prodajalni prečkega Mercatorja stopila stranka in z razstavnega pultu vzela električni kavni mlinc v ročni mešač.
- V spomin na pripomočko je trgovcem pustile embalažo in garancijsko listo. Škoda, da ni pustila še naslova, kamor bi jih velikodusno trgovci lahko poslali izpolnjeni in potrjeni garancijski list.
<li

PRVA PRIREDITEV USPEŠNO POD STREHO — Navzlic muhastemu vremenu je Šentjernejski hipodrom v nedeljo popoldne sprejel kakih 70 kasačev iz Slovenije in Hrvaške, ki so blizu 3.000 gledalcem pripravili dve uri zanimivih obračunov. Škoda le, da kakšna zmaga ni ostala tudi doma. (Foto: B. B.)

Vreme zagodlo atletom

Odprega prvenstva Slovenije in Hrvaške v mnogobojih ni bilo — Prva zmagovalca finala APS Rozman in Rožić-Vivodova

NOVO MESTO — Hladno in deževno vreme jo je pošteno zagodlo novomeških atletskim delavcem, ki so bili v soboto in nedeljo organizatorji prvega skupnega odprtega prvenstva Slovenije in Hrvatske v mnogobojih za odličja Alpe-Jadrana. Neumno bi bilo, če bi odpovedi tekmovalcev in tekmovalcev iz Avstrije in Italije pripisovali slabemu vremenu, zagotovo pa je bilo slednje krivo številnim domaćim odpovedim.

Organizatorjem tako ni preostalo druga, kot da so v dogovoru s predstavniki atletskih zvez ssozobno tekmovanje odpovedali, hkrati pa predlagali slovenski in hrvaški zvezni, naj bi skupno prvenstvo v mnogobojih izvedli 12. in 13. oktobra, ko bo v Puli tekmovanje v mlajših kategorijah.

Na stadionu v Portovaldu so tako v soboto popoldne izvedli dve disciplini finala APS v tekih na dolge proge, hkrati pa mnogobojcem pripravili šte tekmovanje v nekaterih disciplinah. Rezultati bodo šteli za uvrstitev v finale APS 25. in 26. maja v Kranju. Od boljših izidov omenimo Silvo Rožić-Vivod, ki je na 3.000 m dosegla čas 9:22,36. Primc je zmagal v metu krogle s 13,66, Brežičan Jure Rovan pa je v okviru kvalifikacijskega atletskega tekmovanja naskakoval celo mladinski državni rekord v skoku s palico, ki znaša 4,53 cm; zgrebil

ga je za 13 cm.

REZULTATI — ženske, 3.000 m: 1. Rožić-Vivod (TAM Maribor) 9:22,36, 2. Železnik (ZAK) 9:52,02, 3. Živko (Koper) 9:56,83; skok v daljino: Ovcar (TAM) 476 cm; met krogle: Ovcar (TAM) 11,41 m; moški — 10.000 m: 1. Rozman (Kladivar) 29:39,22, 2. Šalamun (TAM) 29:42,05, 3. Vindž (Ptuj) 29:46,65... 7. Počič (Novo mesto)

• Moški finalni tek APS na 10 km je bil verjetno kar najhitrejši v zgodovini atletskih pokalov Slovenije. Celjan Rozman je dosegel čas 29:32,22, pod 30 minut sta tekla tudi Mariborčan Šalamun in ptujski maratonec Vidniš, medtem ko je Novomeščan Počič krepko izboljšal dolenski mladinski rekord.

31:46,85; 100 m: Podvinski (Brežice) 11,83; skok v daljino: Podvinski (Brežice) 614 cm; met krogle: Primc (Novo mesto) 13,66.

KVALIFIKACIJSKO TEKMOVANJE — ženske, skok v daljino: Podkrižnik (Novo mesto) 528, Šepič (IBL Olimpija) 511 cm; met disk: Lukšič 41,24, Šepič (obe IBL) 26,60; moški — skok s palico: Rovan 440, Gregorić 360, Podvinski (vsi Brežice) 320; met kladiva: Kevi (IBL) 62,70, Grubič 59,32, Podvinski (oba Brežice) 52,62 m; met disk: Resnik 57,38, Lenart 56,66, Škedelj (vsi Novo mesto) 53,28 itd.

Brez zmage, a vendar zadovoljni

Navzlic muhastemu vremenu uspešna kasaška prireditev v Šentjerneju — Hud padec Martina Križmanica — Najhitrejša dirka Dekanu, ki je zmagal drugič zapored

ŠENTJERNEJ — Če je še pred leti veljalo, kako bo na dan konjskih dirk v Šentjerneju zanesljivo lepo vreme, zadnje priredeitev tega ne potrjujejo več. Tudi minula nedelja je prinesla Šentjernejskim konjskim delavcem veliko glavobolov, vreme se jih je naposlед le tolikanj usmilil, da so priredeitev nadvise uspešno spravili pod streho. Zadovoljnih je bilo ne le 3 tisoč obiskovalcev, pač pa tudi številni tekmovalci s kar preko 70 kasači iz Slovenije in Hrvaške.

Osrednja točka nedeljske priredeitev je bila zagotovila sedma najhitrejša dirka, v kateri je bilo največ zanimanja za nastop Fine As in Dekana. Slednji je po uspehu v Krškem slavil že drugič zapored, vendar velja tej dirki na rob omeniti še nekaj. Prvi start je namreč prinesel hud padec Šentjernečana Martina Križmanica; vse je kazalo, da gre za hudo poškodbo, a je v olajšanje številnih gledalcev že kmalu sam stopil iz reševalnega avtomobila. Križmanica je potem za vajetmi zamenjal sokrajan Božo Radkovič in s Pantom v tej dirki osvojil zelo dobro četrto mesto.

REZULTATI — 1. dirka, časovni handicap za 3- do 4-letne kasače, 1.800 m, temelj 1:40: 1. Rimini (K. Lučić, Zagreb), 2. Quito B (Crnkočić, Zagreb), 3. Nica (Žan ml., Ljubljana), 4. Pena (Sršen, Ljutomer), 5. Arena (Hannover (J. Košak, Šentjernej); 2. dirka, mehanični handicap za dovoletnike, 1.600 m: 1. Pero III (Kocušan, Ljutomer), 2. Pelejona (Antončić, Šentjernej), 3. Amazona (J. Slavič, Ljutomer), 4. Linal (Molek, Ljutomer), 5. Fin Key (Košak, Šentjernej); 3. dirka, časovni handicap za 3- do 5-letne jugoslovanske

NOVO ZMAGOSLAVJE STAREGA TRGA

ŠMARJETA — Novomeški ŠD Pionir je pred dnevi v Šmarjeti pripravljal ekipo Šahovsko prvenstvo Slovenije za mlajše pionirje in pionirke. Med fanti je zmagalna vrsta z Jesenic; Stari trg, za katerega so igrali Konda, T. Kobe, Muhič, Simčič in Movrin, je bil drugi. Pri dekleh je bila Starotrušanke premičan nasprotnik za vse ekipe, med devetimi ekipami so Butala, Kapš, Madronič, Verge in Vukelč preprčljivo zmagale. Dodajmo ob tem, da je v posebnem točkovovanju slovenskih šahovskih krožkov za "Belo trdnjavico" — pobudnik tega točkovovanja je Ivo Stančič iz Kočevja — drugič zapored zmagala OS Stari trg ob Kolpi.

— ob

DIRKE NA BAZO 20

DOLENJSKE TOPLICE — Ljubitelji gorskih avtomobilskih dirk na Dolenskem bodo 14. julija spet prisli na svoj račun. Avto-moto klub Dolenski, ki ga vodita Jože Tomlje in sin Matjaž, prireja že drugo dirko "Nagrada Dolenske" na cesti Podturn — Lukov dom. Dirka se bo tudi letos štela za državno in republiško prvenstvo.

SREČELOV NK KOLPA

PODZEMELJ — Na sobotnem srečelovu NK Kolpa iz Podzemja so bile izbrane naslednje številke, ki prinašajo glavne dobitke: 323, 1170, 2186 in 1501. Izbranci lahko dvignejo nagrade do 24. maja v Podzemju pri Božku Kobetu.

TREBNJE — Kaksna bo usoda letošnjih dirk motociklistov za državno prvenstvo? Odgovora na to vprašanje ne vinič, z bolj ali manj veliko zanesljivostjo lahko trdimo le, da se dirke za DP prihodnjo nedeljo v Novem Sadu ne bo udeležil nobeden od slovenskih dirkačev. Tudi Brane Rokavec, član AMD Trebnje, ne.

"Prav zaradi takšnega razvoja dovodov ni pričakovati regularnosti letošnjih dirk, bo točke državnega prvenstva, slovenski tekmovalci predstavljamo v tem športu to, kar naši tekmovalci smarujo. Prav zato sem se odločil, da bom letošnjo sezono volil le mednarodne dirke, prav že 26. maja, najverjetneje v Holicah v ČSFR ali v nemškem Nuernbergringu. Cilj je nastopiti na sedmih takšnih FIM dirkah, uvrstiti pa se med prvih pet tekmovalcev v svojem razredu do 80 cm. Koliko so takšne želje in pričakovanja realni, bodo pokazale že prve preizkušnje."

Rokavec bo tudi letošnjo sezono vozil z motorjem znamke »Seel«, edina novost je pravzaprav, da ima nova sponzor. Zanj in njegove naštote bo poslej skrbela delniška družba Revulk v okviru medvodškega Colorja, na pomoč mu bosta prisločila še Gradbeno podjetje Grosuplje in trebanjska Unitelna.

ODBOJKARJI PRVI V SLOVENIJI — Na posnetku je vrsta odbojkarov novomeške gimnazije s trenerjem in vodjo ŠŠD prof. Janezom Mohorčičem. Mladi Novomeščani so na aprilskem turnirju v Novem mestu postali republiški srednješolski prvaki in s tem po svoje obeležili jubilej, ki ga te dni praznuje šola. (Foto: B. B.)

Športno darilo jubileju

Bo šolsko športno društvo novomeške gimnazije letos najuspešnejše v Sloveniji?

NOVO MESTO — Mlade športnice in športniki novomeške gimnazije so dali praznovanje njenega jubileja, 24-letnice delovanja, poseben petek. Vas kaže, da bo gimnazijsko srednješolsko športno društvo letos najuspešnejše v Sloveniji, fantje so si to mesto z dosedanjimi rezultati bržkone že zagotovili, na podobno uspešni poti pa so tudi dekleta.

Sicer pa poglejmo nekaj rezultatov srednješolskih republiških prvenstev. Aprila je bil v Novem mestu odbojkarski turnir, na katerem je nastopilo šest ekip. V prvi skupini so bili doseženi naslednji rezultati: Gimnazija Novo mesto — ŠŠS Ljubljana 2:0, Gimnazija Vič Ljubljana 2:0 in ŠŠS Ljubljana — Gimnazija Vič 0:2; druga skupina: Gimnazija Maribor — ŠŠS Maribor 2:0, Gimnazija Maribor — TSS Nova Gorica 2:0. V finalnem obračunu zmagovalcev skupin je novomeška gimnazija z 2:1 (15:6, 12:15 in 15:13) premagala mariborske vrstnike. Končni vrstni red je bil naslednji: 1. Gimnazija Novo mesto, 2. Gimnazija Maribor, 3. TSS Nova Gorica, 4. Gimnazija Vič, 5. ŠŠS Maribor, 6. ŠŠS Ljubljana. Za zmagovalno ekipo so nastopili: Gotenc, Jakše, Žunič, Mohorčič, Babnik, Rozman, Morečič, Klemencič, Badovinec.

Dekleta so bila od fantov le stopničko niže. Na turnirju, ki je bil prav tako v Novem mestu, je bil zanje usoden pôraz s koprsko SEDS z 0:2 (9:15, 14:16), medtem ko so v drugem srečanju ugnale Gimnazijo Ledina z 2:0 (15:5, 15:4). V finalnem obračunu so nato novomeške gimnazijke izgubile z ekipo II. gimnazije Maribor z 0:2 (12:15, 2:15), medtem ko je ŠŠS Maribor z 2:1 ugnala ŠEDS Koper. Končni vrstni red je bil naslednji: 1. II. gimnazija Maribor, 2. Gimnazija Novo mesto, 3. ŠŠS Maribor, 4. ŠEDS Koper, 5. Gimnazija Bežigrad, 6. Gimnazija Ledina.

In se pogled na košarkarske in rokometne obračune. Boji pod koši so se bili v Celju, Novomeščani so igrali v skupini B, kjer so bili doseženi naslednji rezultati: Gimnazija Novo mesto — ŠŠSTR Ljubljana 62:59, CSŠ Velenje — Gimnazija Novo mesto 87:88 in CSŠ Velenje — ŠŠSTR Ljubljana 67:70. V finalnem obračunu za prvo mesto sta se pomerili ekipi STŠ Celje in Gimnazija Novo mesto, zmagali pa so Celjani s 75:55. Končni vrstni red: 1. STŠ Celje, 2. Gimnazija Novo mesto, 4. ŠŠS Maribor, 5. Gimnazija Novo mesto 1:16, ŠŠS Velenje — Gimnazija Novo mesto 13:12 in ŠC Brezice — Gimnazija Novo mesto 7:15. Prva so bile Velenčanke, druge Ptujčanke, tretje Novomeščanke in četrte Brežičanke.

A. A.-M.

Brane Rokavec: »Letošnjo sezono me na domačih dirkah — če te seveda sploh bodo — ne bo.«

PLESNA TEKMOVANJA

Na osnovni šoli Jurija Dalmatina v Krškem so nedavno izvedli šolsko prvenstvo v družabnih plesih za osnovnošolce. Plesni pari so pokazali veliko znanja, ki so ga pridobili v Krškem pod vodstvom Dušana Vodlane. Učenci vseh osnovnih šol v krški občini se pridno učijo plesnih korakov. Aktivno se pripravljajo in nestрпно pričakujejo občinsko tekmovanje v družabnih plesih za osnovnošolce. Zato vabilo vsem ljubiteljem glasbe in plesa: obiščite nas v soboto, 20. aprila, v športni hali v Leskovcu! Pričetek ob 9.30.

A. A.-M.

ŠENTJERNEJ — Če je še pred leti veljalo, kako bo na dan konjskih dirk v Šentjerneju zanesljivo lepo vreme, zadnje priredeitev tega ne potrjujejo več. Tu-

di minula nedelja je prinesla Šentjernejskim konjskim delavcem veliko glavobolov, vreme se jih je naposlед le tolikanj usmilil, da so priredeitev nadvise uspešno spravili pod streho. Zadovoljnih je bilo ne le 3 tisoč obiskovalcev, pač pa tudi številni tekmovalci s kar preko 70 kasači iz Slovenije in Hrvaške.

kasači, 4. Lekran (Šparovec, Grosuplje), 5. Pelisa (Kovač, Šentjernej); 5. dirka, časovni handicap za 3- do 12-letne kasače, 1.800 m, temelj 1:28,0: 1. Ringo Speed (Hojs, Ljubljana), 2. Fabio (Antončić, Posavje), 3. Deklica (Plečko, Maribor), 4. Nuška (Vivod, Ljubljana), 5. Carlos (Končić, Zagreb); 6. dirka, časovni handicap za 3- do 12-letne kasače, 1.800 m, temelj 1:25,0: 1. Rolisa (Vidic, Triglav Bled), 2. Alfa MS (Slavič ml., Ljutomer), 3. Larnica (Lovrenčić, Ljutomer), 4. dirka, časovni handicap za 3- do 12-letne kasače, 1.800 m, temelj 1:25,0: 1. Dekan (Lešnik, Maribor), 2. Fina As (Slavič, Ljutomer), 3. Trojanko (Vukašinovič, Zagreb), 4. Panto (Radkovič, Šentjernej), 5. Nebo B (Crankovič, Zagreb) itd.

B. B.

Štangelj potrjuje izredno formo

Uspešen nastop Krkinih kolesarjev v Tolminu in Kobaridu

TOLMIN, KOBARID — Posočje je bilo minuli vikend v znanih kolesarskih tehnike in zdravstvene usmeritve, ki si je z zmagama nad Celjani s 6:2 in neodločenim izidom proti Vojski gimnaziji pripravil nastop v finalu. Tu so po ogorenem boju klonili proti CSS Velenju z 2:3. Dodajmo ob tem, da je bil najučinkovitejši strelec turnirja Novomeščan Andrej Primc.

PRIMC DRUGI

GORICA — Minuli vikend je bilo v Gorici atletsko tekmovanje, na katerem so nastopili Italijani, Avstriji in Jugoslavni. Igor Primc je v metu diska s 54,74 m osvojil drugo mesto, Kajtazovič pa je bil v teknu na 800 m četrti z 1:51,42.

REPUBLIŠKI TURNIR V KARATEU

TREBNJE — V tukajšnji osnovni šoli se bo 2. junija začelo republiško prvenstvo v sankukai karate, ki ga pripravlja karate klub Trebnje s trenerjem Zvonetom Bražnikarjem. Merjenje znanja in moči bo potekalo v višji in srednji ter ženski tekmovalni kategoriji. Priprave za tekmovanje sprejemajo karate klub Forum, p. p. 32, 61111 Ljubljana, in sicer do 24. maja.

SRL, moški, 26., zadnje KOLO: INLES RIKO — DOBOVA 30:27 (14:12)

Inles Riko: Lapajne, Djokić 1, Šilc 2, Marolt 1, Mihelič 5, Lesar 8, Tomšič 12, Fajdiga, Jakšić, Abram, Škarper, Pajnić 1.

Dobova: Jurka, Bratanič, Kranjc, Levec 1, Glaser 6, Žibret 3, I. Deržič 6, S. Deržič 3, Starc 2, Černoga, Pavlović.

KRŠKO — EMENS DOL 29:25 (15:9)

Krško: Imperl, Urbančič, Verstovšek 5, Martinčič 3, Kekić, keše 1, Iskra

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 24. V.

SLOVENIJA 1

x8.35 x — 11.10 in 15.05 — 0.20 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
KLOBUK KLOBUK
VELIKI ZASUK, ponovitev 5. de-
la franc. nadalj.
11.00 VIDEO STRANI
15.20 VIDEO STRANI
15.30 SOVA, ponovitev
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 MOZAIK
TEDEK, ponovitev
18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLA-
DE
18.15 NOVOSTI ZALOŽB
18.25 HČI MORSKIH VALOV,
norveška nadalj., 4/6
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 IZGUBLJENI SVETOVI, IZGI-
NULA ŽIVLJENJA, angl. po-
ljudnoznan. serija, 4/4
21.05 V CITYJU, angl. nanič, 2/13
22.00 DNEVNIK 3, VREME
22.20 SOVA:
DRAGI JOHN, amer. nanič, 14/
23 LET PUŠČICE, amer. film
0.10 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
Maribor — 19.00 Alpsi večer Bled 91
(ponovitev) — 19.30 Dnevnik — 20.00
Danes v skupščini — 20.30 Koncert or-
kestra Slovenske filharmonije — 22.00
Ex libris: Bila je slovenska popevka (po-
novitev) — 22.50 Yutel — 23.50 Satelitski
programi

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30
Živeti kakor vsi normalni ljudje — 10.00
Šolski program — 12.00 Poročila —
12.20 Korakaj ali umri (amer. film) —
14.10 Culico na rame — 15.10 Moč kre-
posti (opera) — 16.20 Video strani —
16.35 Poročila — 16.40 TV koledar —
16.50 Poklicimo 93 — 17.00 Pogovori o
znanosti — 17.30 Živeti kakor vsi nor-
malni ljudje — 18.00 Hrvaska danes —
18.45 Prvi vtisi (amer. nanič, 1/8) —
19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 —

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 19.00 Mup-
pet show — 19.30 Dnevnik — 20.15
Umag: Mednarodni TV festival športnih
programov — 21.45 Filmske uspešnice: Murphijeva vojna (angl. film) — 23.30
Yutel — 0.30 Satelitski programi

HTV 1

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30
Spored za otroke — 10.00 Izbor šolskega

PRIDE 500 MLADIH TEHNIKOV

BRŠLJIN — V osnovni šoli bo v petek in soboto XV. republiško tekmovanje mladih tehnikov, ki se ga bo udeleži-

lo preko 500 mladih iz 11 slovenskih regij. Mladi se bodo pomerili v 22 tehničnih panogah. Otvoritev bo v avli šole v petek ob 14. uri. Organizator srečanja je Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije in Novega mesta, pokrovitelj pa Skupščina občine Novo mesto.

VSI SO SE VESELILI — Drago Miklič (v sredini) z očetom in podmladkom v romskem naselju na Ruperč Vrhu z drobnim barvnim listkom, ki jim je prinesel srečo.

Avto zalivali do jutra

Rom Drago Miklič na 3 x 3 zadel alfo romeo 33

NOVO MESTO — Minuli teden je prišlo nekaj sreče tudi v ta konec Slovenije. V 20. kolu iger 3x3 je v soboto zvečer odšel v Novo mesto glavni dobitek fiat panda — Jung, v nedeljskem žrebanju Po-mladni 3x3 pa sta se v Novo mesto odpeljali kar dve alfi 33. Kdo sta dobitnika pade in ena alfa, nismo uspeli izvedeti, zelo hitro pa se je razširila vest, da je eno takšno vozilo dobil tudi Rom Drago Miklič iz naselja Ruperč Vrh.

V nedeljo zvečer se je pri očetu, ki ima barvno televizijo, zbrala vsa Mikličeva žlahtna in napeto spremljala žrebanje. Drago, ki ima končano osnovno šolo, se na številke dobro spozna in je takoj videl, da je sreča s pravo številko v njegovih rokah. Nastalo je splošno veselje v vsem taboru. Ceprav so nekatere družine sprte med seboj, so to noč na to pozabile. Sreča so zalivali z vinjakom do jutra, potem se je de-

ta čas je Drago pozabil tudi na to, da je zaposlen v IMV, sedaj je tri desetletnik bogata med Romi. »Morali smo zadeći, saj že od vsega začetka igramo vse igre na srečo. Enkrat smo zadeči 5000 din, drugič pa brisačo, kaj drugega nam še ni uspelo. To pot smo res imeli srečo. Avto je bil vedno pri hiši, sedaj smo vse prodali in spet hodimo peč, že jutri pa bomo gledali skozi okno novega avtomobila«, je pritegnil oče dobitnika srečke, ki je v romsko naselje prinesla svetaj zarez sreče in upanja. J. PAVLIN

programa — 11.30 Divji svet živali — 12.00 Besede, besede — 12.30 Reprizni progra — 13.20 Čarobni deček (poljski film) — 14.50 Mikser M (zabavna oddaja) — 15.35 Sedmi čut — 15.45 Živele male šole (dokum. film) — 16.15 Narodna glasba — 16.45 Poročila — 16.50 Odprt... — 17.30 TV teden — 17.45 TV razstava — 18.00 Vrtnitev na otok zakladov (TV nadalj., 6/10) — 18.55 Denver, poslednji dinozaver (amer. risana serija) — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Pogovor teden — 20.15 Igrani film — 22.10 Dnevnik 2 — 22.30 Prisrčno vaši — 23.15 Športna sobota — 23.35 Fluid (zabavnoglasbena oddaja) — 0.20 Yutel — 1.20 Poročila

SOBOTA, 25. V.

SLOVENIJA 1
8.05 — 11.40 in 13.25 — 1.35 TELE-
TEKST
8.20 VIDEO STRANI
8.30 TV MOZAIK
8.30 ANGLEŠČINA - FOLLOW
ME, 14. lekcija
9.00 RADOVEDNI TAČEK
9.15 CRICEK ISČE SONCE
9.25 ALF
9.50 PERISKOPOV RAČEK
10.00 ZGODBE IZ ŠKOLKE
11.00 NAŠA PESEM
11.20 VIDEO STRANI
13.40 VIDEO STRANI
13.50 VIDEOGODBA, ponovitev
14.35 KAPITAN NEMO IN PODVO-
DNO MESTO, amer. mlađi film
16.15 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 NAŠE GOSTOLJUBJE, amer.
film
18.30 SKOZI HUDIČEVA VRATA, po-
novitev ang. dok. oddaje, 2/3
19.00 ŽE VESTE?
19.10 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 UTRIP
20.20 ŽREBANJE 3 X 3
20.35 ONA + ON
22.10 DNEVNIK 3, ŠPORT, VREME
22.30 SOVA:
NA ZDRAVJE!, amer. nanič,
13/30
TWIN PEAKS, amer. nadalj.,
19/21
ZLOBNOST, italijanski film
1.25 VIDEO STRANI

NEDELJA, 26. V.

SLOVENIJA 1
8.15 — 0.15 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.40 OTROŠKA MATINEJA:
ŽIV ŽAV
HČI MORSKIH VALOV, nor-
veška nadalj., 4/6
10.15 V ZNAMENJU ZVEZD, nemška
dok. serija, 12/12
10.45 MUPPET SHOW, ponovitev
11.10 VIDEOMEH
11.40 OBZORJA DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 PRISLUHNIMO TISINI
13.10 TITANIC, ponovitev
14.40 SAGA O FORSYTHIH, nadalj.,
19/26
15.33 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MODNA KREATORKA, amer.
film
19.00 RISANKA
19.05 TV MERNIK
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 DIPLOMA ZA SMRT, nadalj.,
HTV, 2/3
20.55 EPP
21.00 ZDRAVO
22.20 DNEVNIK 3, VREME
22.40 SOVA:
KREMPLJI IN PRASKE, amer.
nanič, 13/16
NA POTI K MAVRICI, kanadska
nadalj., 12/14
0.05 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

14.00 Športno popoldne — 19.30 Dnevnik — 20.00 Camel Trophy — 20.30 Ki-
klus filmov R. W. Fassbenderja: Lili Mar-
len (nemški film) — 22.25 Športni pregled
— 23.21 Yutel

Trikrat brez Dolenjcev

Slovenska Talja se je za ves ta-
ten naselila v hrabmi na Obali, da
bi kot stara dobra modrica bdel-
na trojimi republiškimi gledališ-
kimi srečanjem v treh mestih. Sreča-
nje otroških gledališč v Piranu, ki je
bilo najprej, je že za nami. Potekalo
je v pondeljek in torek, obiskovalci
so videli osem predstav prav tolake-
ga števila osnovnošolskih in drugih
otroških gledaliških skupin iz raz-
nih krajev, vendar nobene z Dolenj-
skoga. Podobno je na 21. srečanju
slovenskih lutkarjev, ki poteka od
včeraj v Izoli in ga bodo končali
drevi z zanimivimi seminarjem o
animaciji. Med osmimi skupinami,
od katerih sta prišli dve celo iz za-
mejstva (iz Šmihela na Koroškem in
Gornje Senke v Porabju na Ma-
đarskem), ni dolenjskih lutkarjev.
Dolenjsko nenavzočnost lahko (že
po napovedi programa) ugotovimo
tudi na 4. Linhartovem srečanju
(srečanju slovenskih nepoklicnih
gledališč), ki bo jutri in pojutrišnjem
v Kopru, nastopilo pa bo sedem lju-
biljskih gledališč, pretežno ma-
dinskih oz. srednješolskih. Torej
trikrat zapored republiški »vrhovia«,
pa vsi brez Dolenjcev, ki očitno raje
še naprej pestuje svojo obelo lisos,
kot da bi naredili kak težji korak po
strmini — navzgor. Če že delajo, pa
storijo vse premalo, da bi se prebili
iz lokalne povprečnosti. In če bo šlo
tako klavrn naprej, potem tudi selek-
torji še dolgo ne bodo imeli kaj
iskati »južno od Ljubljane«. Razen,
če jih bodo zvabile gobe ali kaka
druga dolenjska naravna znamen-
ost.

I. Z.

PLESALCI NAVDUŠILI

SEVNICA — Dvorana sevnika
GD je malokdaj tako polna, kakor se je
to primerilo pretekli petek, ko je s vso-
jimi plesalcem gostovala koreografinja
Moja Hrovat iz Ljubljane s svojo ples-
no revijo. Med navdušenim občinstvom
je bilo predvsem veliko mladih. Ti so
občudovali in nagrajevali svoje vrstni-
ke, ki so na evropskem prvenstvu osvo-
jili kopico kolajn, Moja in Maja pa sta
v stepu pred poludrigim mesecem celo
zmagali na svetovnem prvenstvu v
Duesseldorf.

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 TV koledar
— 10.00 Nedeljsko dopoldne za otroke
— 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Poro-
čila — 13.05 Serijski film — 13.55
Družinska oddaja — 14.25 Nedeljsko
popoldne — 18.45 Risana serija — 19.10
TV sreča — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00
Dramski program — 21.35 Poljudno-
nanstvena serija — 22.25 Dnevnik 2 —
22.45 Športni pregled — 23.30 Glasbena
oddaja — 0.30 Yutel; poročila

PONEDELJEK, 27. V.

SLOVENIJA 1
8.35 — 10.50 in 14.45 — 1.25 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
10.40 VIDEO STRANI
15.00 VIDEO STRANI
15.10 OBZORJA DUHA, ponovitev
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK, ponovitev
ZDRAVO
18.30 SPORED ZA OTROKE
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 IME MI JE STEVEN, amer. na-
dalj., 3/4

21.00 NOVOSTI ZALOŽB
21.10 KAVARNA
22.15 DNEVNIK 3, VREME
22.35 SOVA:
ČRNIGAD, angl. nanič, 6/6
NA POTI K MAVRICI, kanadska
nadalj., 14/14
23.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
2 Koper — 19.00 Zvočnost slovenskih
pokrajin — 19.30 Dnevnik — 20.00 Ža-
rišče — 20.30 Žrebanje lota — 20.35
Seks, laži in videotrakovi (amer. film) —
23.20 Yutel

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30
Program za otroke — 10.00 Šolski pro-
gram — 12.00 Poročila — 12.20 Sateliti-
ski programi — 16.30 Video strani —
16.45 Poročila — 16.50 TV koledar —
17.00 Šolski program — 17.30 Program
za otroke — 18.00 Hrvaska danes —
18.45 Preteklost v sedanosti — 19.15
Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Se-
rijski film — 20.55 Žrebanje lota — 21.00
V velikem planu (kontaktna oddaja)
— 22.30 Dnevnik 2 — 22.55 Kino-klub
— 0.25 Yutel; poročila

SREDA, 29. V.

8.35 — 12.35 in 15.05 — 24.00
TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
9.00 ŽIV ŽAV
9.55 Mandragola, predstava PDG
N. Gorica

11.40 IME MI JE STEVEN, amer. na-
dalj., 3/4
15.20 VIDEO STRANI
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK, ponovitev
CAMEL TROPHY
17.40 SPORED ZA OTROKE IN MLA-
DE
19.00 RISANKA
19.20 TV OKNO

ANGLEŠČINA - FOLLOW ME,
16. lekcija
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK
17.05 ČAS NEGOTOVOSTI, dok
serija, 7/6
18.00 SMETI NAŠE VSAKDA-
NJE
18.30 EP VIDEO STRANI
18.35 SPORED ZA OTROKE IN MLA-
DE
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 VELIKI ZASUK, franc. nadalj.,
6/8
21.00 TELETIK
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.25 SOVA:
VI STE PA NAJBRŽ NJEN
MOŽ, angl. nanič, 1/7
SPOVEDOVANJE, angl. nadalj.,
2/3
23.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 20.10 nogomet CZ.Olimpic
16.00 Satelitski programi — 18.30 Alpe
Jadrans — 19.00 Studio Maribor — 19.30
Dnevnik — 20.00 Športna sreda — 22.30
Svet poroča — 23.15 Yutel

Tisoči na Jurčičevem pogrebu

Kako so pred 110 leti časniki pisali ob smrti pisatelja Josipa Jurčiča

V Slovenskem narodu z dne 5. maja 1881 beremo na prvi strani osmrtnico, ki pravi: »Upravni odbor Narodne tiskarne v Ljubljani s tužnim srcem označa prežalostno vest, da je blagorodni gospod Josip Jurčič, slovenski pisatelj, glavni urednik Slovenskega naroda, ustanovnik in solastnik Ljubljanskega zvona, mestni odbornik ljubljanski itd. itd., porojen na Muljavi pri Krki 4. marca 1844 leta, po dolgej in mučnej bolezni, prejemal svete zakramente za umirajoče, 3. maja ob 9/14 ure zvečer mirno v Gospodu zaspal. Telo predraga pokojnika bodo v četrtek 5. maja ob polnem popoludnu v Kolmanove hiši v Gledališkej stolbi št. 3 blagovljeno in potem k sv. Krištofu prevedeno. Svetje zadušne maše služile se bodo v farnej cerkvi frančiškanov.«

Narod slovenski, kateremu je umršč ves čas svojega življenja svoje služil ter posvetil mu svoje najboljše moči hranu blag in hvaležen spomin. V tem trenutku, ko svet ob njegovej smrti z vso svojo grozo tiči na nas, otrpeni smo v takoj meri, da nemamo moči pisati mu nekrologa, njenu, ki je bil glavni steber našemu listu, nam osebno pa blag-

Kmalu se bode zemlja sklenila nad njim, ki je ravnik še deloval mej nami, ki nam je ravnik še razkladal svoje načrte, po katerih je hotel delovati za narod svoj! Ali smrt pokončava vsega življenja, pokončala je tudi to v duševnem obziru tako razvito življenje ter s koščeno svojo roko potra toliko upov, katera smo gojili, in kateri bi se nam izpolnili bili, da nuj genjalnega duha slabotno telo poklicalo v prerani grob.«

Slovenski narod 8. maja 1881!
»Pri tužnem vremenu smo izročili truplo slovenskega pisatelja slovenskej zemlji. Mej danem je deževalo neprenehoma zjutraj in popoludne. A to ni motilo rodoljuba slovenskega. Tisoči so prišeli k mrtvaškemu odrdu umrelga domoljuba, ter občudovali krasoto mnogobrojnih vencev, katero je bilo domoljubje slovenskega naroda iz vseh pokrajin položilo na rakev. Gotovo pa so tudi gorko želeli, da naj bi ponehal neprestani dež in da naj bi se nebo zverilo. In kakor bi bil Bog prošnje tisočnih uslušal, zverilo se je nebo ravno pred pogrebom.«

Le počasi pomikal se je spred, ki je štel gotovo 3000 ljudi. Ko so se odpravile molitve v cerkvi, prenesli so v spremstvu vseh zastav in drustev in nosilcev vence truplo k zadnjemu počitku. Na rakev položenih je bilo 54 vencev.

Prostor, kjer bode spal Jurčič večno spanje, leži na jaksu odličnem kraju tik Baumgartnerja sredi starega pokopališča stojecapele. Z obrazom bode gledal proti dolenskej svojej domovini.« Na Jurčičevem grobu govoril je dr. Valentin Zarnik in med drugim dejal: »Deset let ima slovenski narod posebno nesrečo, kajti leto za leto umrje kak izvrsten boritelj za naše narodne pravice. Danes je spev umrl eden najzvestejših sinov majke Slave Josip Jurčič.«

Zbral: MILOŠ LIKAR

TIKA Trebnje
Stari trg 27
Tel: (068) 44-940

Pridite v našo novo trgovino. V petek, 24., in v soboto, 25. maja, vam bomo predstavili novost na našem tržišču — program GERDENA in ostale novosti za vrt in kmetijstvo. Nudimo še:

- vrtni in laks kosilnice
- semensko blago in travne mešanice
- sadike lončnic in krizantem
- lončene in okrasne lončke
- dueci program za nego lončnic
- štedilnike, hladilnike, hladilne skrinje in še in še

S parkiranjem ne bo težav, se priporočamo!

Avto-moto društvo

bo v Trebnjem organiziralo teoretični tečaj za voznike motornih vozil.

Tečaj bo v osnovni šoli Trebnje in se bo začel 3. 6. 1991 ob 16.30.

Skaleras se predstavi

NA Svobodni katedri sodelavci nove revije Skaleras — Lastnik, izdajatelj in urednik Andro Skaleras po rodu Novomeščan

NOVO MESTO — Na današnji Svobodni katedri, ki bo kot obicajno v Modri sobi hotela Metropol ob 19. uri, se bo novomeški javnosti predstavil zanimiv krog različnih strokovnih usmeritev in poklicev, nit, ki jih bo ta večer povezovala, pa bo nova slovenska revija Skaleras, katere druga številka je pred kratkim izšla. Gostje Svobodne katedre, ki so sicer avtorji prispevkov v reviji, bodo: strokovnjak za alternativno medicino Vuk Stambolović, slavist Dušan Čop, psiholog Miran Čuk, zdravnik Božidar Voljc, študent fizike Urban Kordšček in prior pleterškega samostana p. Janez Hollenstein.

Posebnost revije Skaleras ni zgolj v nenavadnem imenu, iz dokaj pestre množine slovenskih revij izstopa tudi po tem, da je to prva slovenska revijska publikacija, ki bi jo lahko označili kot avtorsko. Njen lastnik, izdajatelj, urednik in oblikovalec je en sam človek, svobodni novinar Andro Skaleras. Ta podatek razloži tudi skrivnostno ime publikacije, ki se da razumeti iz starogrščine kot strgal, strganje, je pa dejansko pravico v njihovi izvirni obliki brez popravkov, naj bodo vsebinski ali slogovni. Kot novinar je spoznal veliko zanimivih ljudi in mislecev, ki so radi odzvali njegovemu vabilu k sodelovanju. Že prva številka, ki je izšla konec lanskega leta, je prinesla prispevke uglednih strokovnjakov z različnih področij, od kulture in religije do znanosti in športa. Večji del prispevkov je ali prvkrat objavljen ali pa sploh napisan posebej za Skaleras. Vsebina je zahtevna, intelektualno zahtevna pa v reviji sproščata poezija in likovna spremjava.

M. MARKELJ

PRIDNE ROKE ZA OTROKE — Ko na vseh koncih zmanjkuje denarja, ga tudi v novomeških vrtcih ni več ravno na pretek za nakup igrač za otroke. Vzgojiteljice in varuške si zato same pomagajo. V ločenskem vrtcu Labod so pred tednom najmlajše razveselite z dojenčki, s katerimi se otiči zelo radi igrajo, oblečenimi v zelo lepa pletena oblačilca (na sliki). Dojenčke je sicer prinesel dedek Mraz, prikupna oblačilca pa so delo vzgojiteljic in varušk. (Foto: Z. L.-D.)

REPUBLIKA SLOVENIJA SKUPŠČINA OBČINE METLIKA KOMISIJA ZA VOLITVE, IMENOVANJA IN ADMINISTRATIVNE ZADEVE

razpisuje
prosta dela in naloge

RAVNATELJA OSNOVNE ŠOLE XV. SNOUB-BELOKRAŃSKA METLIKA

Za ravnatelja je lahko imenovan, kdor izpolnjuje splošne z zakonom določene pogoje, ki so:

- da je učitelj, vzgojitelj predšolskih otrok, svetovalni delavec in drugi strokovni delavec,
- da ima opravljen strokovni izpit,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojnoizobraževalnem delu,
- da ima organizacijske in strokovne sposobnosti, ki jamčijo, da bo s svojim delom prispeval k uresničevanju smotrov in ciljev zavoda, kar dokazuje s svojim minulim delom,
- da je pri svojem pedagoškem delu dosegal rezultate, iz katerih izhaja, da bo lahko uspešno opravil dela in naloge pedagoškega vodje zavoda.

Izbrani kandidat se imenuje za 4 leta.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev pošljijo v 15 dneh po dnevu razpisa na naslov: SOB METLIKA, KOMISIJA ZA VOLITVE, IMENOVANJA IN ADMINISTRATIVNE ZADEVE.

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE TREBNJE GOLIEV TRG 5

objavlja

JAVNO LICITACIJO OSNOVNIH SREDSTEV

Ki bo v ponedeljek, 27. 5. 1991, ob 12. uri v veliki sejni sobi SO Trebnje.

1. Osebni avto Zastava 750, letnik 1982, vozen, izklicna cena 14.400,00 din
2. Osebni avto Zastava 750, letnik 1985, vozen, izklicna cena 22.400,00 din
3. Osebni avto Renault 4, letnik 1985, vozen, izklicna cena 56.000,00 din
4. Počitniška prikolica Adria IMV 700, letnik 1982, osem ležišč, postavljena v avtokampu Straško na otoku Pagu, nevozna, izklicna cena 25.000,00 din
5. Počitniška prikolica, Adria comfort, letnik 1978, štiri ležišča, izklicna cena 15.000,00 din.

Ogled avtomobilov in prikolice pod zap. št. 5 je mogoč na dan licitacije 27. 5. 1991 od 8. do 12. ure.

Plačilo varščine v višini 10% od izklicne cene bo 27. 5. 1991 od 10. do 12. ure v računovodstvu SO Trebnje. Vsem udeležencem, ki ne bodo uspeli pri licitiranju, bomo varščino vrnili takoj pri blagajni. Nakup bo po sistemu video — kupljeno. Zlicitirana osnova sredstva je treba plačati v 3 dneh po licitaciji. Vse davke in druge stroške plača kupec.

ATRIUM

OBLIKOVANJE PROSTORA

Oblikovanje prostora s pohištvo po meri in naročilu.

ATRIUM je program, s katerim je mogoče oblikovati prostor:
— PREDSOBE, JEDILNICE, DNEVNE SOBE, SPALNICE, SAMSKE SOBE, PO-SLOVNE PROSTORE

Program ATRIUM je razstavljen podjetju FENIX v Novem mestu, na Partizanski 19, ogledate si ga lahko vsak dan od 9. do 18. ure.
Vsak ponedeljek od 15. do 18. ure v prostorih FENIX dobite podrobnejše informacije in strokovne nasvetne za opremo vaših prostorov.

LESNA industrija Idrija vam nudi tudi pohištvo za opremo:
OTROŠKI SOB, SPALNIC, MLADINSKEGA POHİSTVA, MIZE ZA RAČUNALNIKE
Gotovinski popusti, ugodni krediti, dostava in montaža.

FENIX INFORMATIKA d.o.o. v Novem mestu razstavlja in prodaja računalniško opremo, avdio in video tehniko, satelitske antene, konsignacijsko prodajo izdelkov znamke NOKIA.

kmetijska zadruga krka
n.sub.o.

MERCATOR-KZ KRKA n.sub.o. Novo mesto
TOZD BRAZDA n.sub.o. Novo mesto
Pot na Gorjance 8, 68000 Novo mesto

Delavski svet TOZD
razpisuje delovno mesto

direktor TOZD — individualni poslovodni organ

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da izpolnjujejo splošne pogoje po zakonu,
- da imajo višjo ali srednjo šolsko izobrazbo kmetijske smeri in 4 oz. 5 let izkušenj v svoji stroki,
- da imajo sposobnost vodenja, organiziranja in usklajevanja delovnega procesa.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Pisne prijave v zaprti kuverti z oznako »za razpisno komisijo TOZD BRAZDA«, z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj naj kandidati pošljajo na gornji naslov v 15 dneh po objavi. Kandidate bomo o izbrilih obvestili v 30 dneh po končanem zbirjanju ponudb.

trimo

industrija montažnih objektov p.o.
68210 Trebnje, Prijatlieva 12, Jugoslavija
Telefon: (068) 44-321

Razpisuje prosta delovna mesta:

- 5 ključavničarjev
2 kleparja
2 varilca

Kandidati morajo imeti končano četrto oziroma drugo stopnjo izobraževanja. Prednost bodo imeli kandidati z opravljenim pripravnim štartom.

Dela so za določen čas, z možnostjo zaposlitve za nedoločen čas in trimesecnim poizkusnim delom.

Pisne ponudbe pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: TRIMO Trebnje p.o., Prijatlieva 12, 68210 Trebnje.

PODPRTI INFORMACIJSKI SISTEMI
INDUSTRIJSKO RAČUNALNIŠTVO
NAČRTOVANJE RAČUNALNIŠKE OPREME
tel. (061) 447-200, (068) 23-122

UGODNA PONUDA PROGRAMSKIH PAKETOV

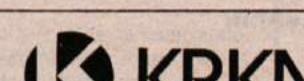
Nudimo vam programsko opremo za uspešno poslovanje vašega podjetja:

- glavna knjiga s saldakonti
- materialno poslovanje
- osebni dohodki
- knjigovodstvo za obrnike
- posebna ponudba za knjigovodske servise

Servis in garancija v Novem mestu.

Demonstracija in usposabljanje pri vas.

Programi se tržijo v sodelovanju s podjetjem PRO/BIT iz Celja.

tovarna zdravil p.o.
Novo mesto

Komisija za cenitev in odprodajo

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

na kateri želi odprodati sledeča sredstva:

kombi IMV 1600 BR, letnik 1981;
kombi Zastava 850 AK, letnik 1985;
več ročnih paletnih viličarjev (kul);
cisterne-emajlirane, 4 m³;
kontejnerje, 1000 l, plastične;
razno demontirano pisarniško opremo;
sesalce in druge.

Licitacija bo v tretki, 28. 5. 1991, ob 14.30 v Krki v Ločni.

DA SE VAM
NE BI
NIKDAR
ZGODILO

Lani so v Sloveniji
v 9960 tatinah
roparji posamez-
nike in družbo
oškodovali za 121
milijonov dinarjev.

V 5761 vložih so
tatovi okradli
2578 avtomobilov,
1041 stanovanj,
890 počitniških
hišic, 525 trgovin,
287 lokalov, 186 šol
in 15 pošt.

ZAVAROVANJE
JE NAJBOLJE
VAROV

**zavarovalnica tilia d.d.
novi mesto**

*Naša poslovost, znanje, sodobna organiziranost
in skoraj stoletna tradicija so najboljše jamstvo.*

TILIA — ime prijazne usode

ABANKA
ABANKA D. D. LJUBLJANA

Z ABANKO LAHKO VARČUJETE
NA VSEH POŠTAH V SLOVENIJI

Varčevalci ABANKE že vedo, da lahko polagajo in
dvigajo denar s svojih hranilnih knjižic in tekočih
računov brez plačila provizije na vseh poštah v
Sloveniji.

Po novem lahko hranilno knjižico z vpogledno ali
vezano vlogo na pošti tudi odprejo.

Vaš čas in vaš denar sta dragocena!
Z ABANKO lahko varčujete tudi na vaši pošti!

**BANKA PRIJAZNIH IN
PODJETNIH LJUDI**

LASTNIKI TRGOVIN IN BUTIKOV POZOR!!!

GROSISTIČNA PRODAJA ITALIJANSKIH ČEVLJEV
pod ugodnimi pogoji v Ljubljani

RIVA d.o.o.

Parmova 41, Ljubljana
Tel: (061) 318-152 in (061) 312-988, int. 38

PRODAJA NA POSOJILU! PRODAJA NA POSOJILU! PRODAJA NA POSOJILU!

BOSCH **FISHER** **ARISTON** **BLAUPUNKT** **COMING** **NOKIA** **SAMSUNG**

PRODAJA NA POSOJILU! PRODAJA NA POSOJILU! PRODAJA NA POSOJILU!

LOEWE **FENNER**

TEHNIČNA TRGOVINA

DALMATINOVA 1 (pri hotelu Metropol) NOVO MESTO Telefon: (068) 22-118

delovni čas 9:00 — 12:00, 16:00 — 19:00
Sobota 9:00 — 12:00

PRI PLAČILU Z GOTOVINO POPUST!!

NOVOTEHNA DANES

**EKSKLUSIVNA SEJEMSKA PRIREDITEV
ŠPORTNA DVORANA NOVO MESTO,
od 25. do 29. maja 1991**

V teh majskih dneh Novotehne si boste lahko na več kot 1000 m² ogledali celotno ponudbo izdelkov za vaš dom, (ameriško vozilo Pontiac, belo tehniko, gradbeni material, zaščitna sredstva...) si ogledali atraktivne demonstracije razstavljalcev

in kupili razstavljeno blago po posebnih sejemske pogojih.

Tudi tokrat nismo pozabili na zanimiv program, ki bo spremljal celotno prireditev.

- 25. maj ob 10.00 Slavnostna otvoritev
- 25. maj ob 17.00 Koncert pihalnih orkestrov
- 26. maj ob 17.00 Čarovnik in njegove iluzije
- 27. maj ob 17.00 Moped Show
- 28. maj od 15.00 — 19.00 Video risanke za najmlajše
- 29. maj ob 17.00 Modna revija, ki jo bodo pripravila podjetja LABOD, NOVOTEKS, BETI

in

**DNEVI NAKUPA POD UGODNIMI POGOJI
V POSLOVALNICAH NOVOTEHNE**

- Do 20 % popusta za nakup blaga v vrednosti nad 500,00 din
Popust velja tudi za člane stanovanjske zadruge
- Od 20. maja do 1. junija prodaja blaga na potrošniško posojilo 1+5 ali na čeke 1+2

NOVOTEHNA
Bolje kot doslej

POSLOVALNICE NOVOTEHNE:
NOVO MESTO, METLIKA, TREBNJE, KRŠKO, KOSTANJEVICA

Komisija za volitve, imenovanja
in administrativne zadeve skupščine občine Novo mesto
razpisuje
na podlagi 35. člena in 70. člena zakona o zavodih (Uradni list
RS, št. 12/91) ter 137. člena zakona o osnovni šoli (Uradni list
SRS, št. 5/80, 29/86, 31/86)

prosti delovni mesti

1. ravnatelja osnovne šole Martina Kotarja Šentjernej
2. ravnatelja osnovne šole Frana Metelka Škocjan

Kandidati morajo poleg pogojev, določenih z zakonom o zavodih in zakonom o osnovni šoli, izpolnjevati še naslednje pogoje po statutu osnovne šole:

— da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj pri vzgojnico izobraževalnem delu

— da imajo opravljen strokovni izpit.

Na podlagi sklepa komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve morajo kandidati predložiti komisiji svoj program dela in optimalne organiziranošt šole.

Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta.

Kandidati naj svoje prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev posredujejo Komisiji za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine občine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2, v roku 15 dni po objavi razpisa z oznako »za razpis«.

KOMISIJA ZA VOLITVE, IMENOVANJA
IN ADMINISTRATIVNE ZADEVE
SKUPŠČINE OBČINE NOVO MESTO

Izvršni svet SO Trebnje objavlja na podlagi 9. člena Pravilnika o dodeljevanju posojil iz sredstev občinskega proračuna za pospeševanje razvoja obrtništva in podjetništva v občini Trebnje, ki bo objavljen v Skupščinskem Dolenjskem listu,

RAZPIS za dodelitev posojil za pospeševanje razvoja obrtništva in podjetništva v občini Trebnje

Vsebina in pogoji razpisa:

1. Skupni znesek razpisane posojila znaša 1,600.000 din.
2. Namen posojil:
 - nakup, graditev, prenova in adaptacija prostorov v stanovanjskem objektu, namenjenem za poslovno dejavnost
 - nakup opreme
 - odpiranje novih delovnih mest, razširitev in posodobitev obstoječih proizvodnih in storitvenih kapacitet
 - pridobivanje novih programov
 - pridobivanje projektno dokumentacije
3. Za posojilo lahko zaprosijo:
 - samostojni obrtniki
 - podjetja v zasebnih lastih
 - občani, ki so pri pristojnem občinskem upravnem organu vložili zahtevo za izdajo obrtnega dovoljenja oz. dovoljenja za izpolnjevanje pogojev za opravljanje podjetniške dejavnosti na podlagi priglasitve v sodni register in priložili vse predpisane dokumente za ustanovitev obratovalnice oz. podjetja
4. Posojila se prednostno dodeljujejo prosilcem po naslednjem prioritetenem vrstnem redu, in sicer za dejavnosti:
 - ki zagotavljajo nova delovna mesta
 - ki zagotavljajo boljšo oskrbo storitvenih dejavnosti in preskrbe prebivalstva
 - ki dopolnjujejo proizvodne in druge programe gospodarstva v občini
 - ki so ekološko neoporečna
 - ki uvajajo sodoben tehnološki proces.
5. Doba vračanja posojila je do 5 let.
Obrestna mera:
Nominalna vrednost glavnice se veže na DEM.
Obresti za posojila so enake proviziji, ki jo določi banka za svoje posle.
6. Rok za vložitev prošenj za dodelitev posojil je 30 dni po dnevu objave v Skupščinskem Dolenjskem listu.
Prošnje za posojilo s potrebnimi prilogami vloži prosilci na naslov:

SKUPŠČINA OBČINE TREBNJE Sekretariat za družbeno planiranje in gospodarstvo

Nepopolne vloge se ne upoštevajo.

7. Prošnji za posojilo mora biti priložena naslednja dokumentacija:

- ime, priimek oz. firma, naslov obratovalnice oz. podjetja, opis in predračunska vrednost investicije ter višina zahtevenega posojila
- potrdilo o vpisu obratovalnice v register obratovalnic oz. potrdilo, da je investitor vložil zahtevo za izdajo obrtnega dovoljenja oz. dovoljenja za opravljanje podjetniške dejavnosti pri upravnem organu ter priložil vse predpisane dokumente za ustanovitev obratovalnice oz. podjetja
- potrdilo o plačilu vseh zapadlih davkov in prispevkov dokazila glede na namen posojila: pri nakupu poslovnih prostorov kupoprodajno pogodbo, overjeno na sodišču, pri gradnji ali adaptaciji poslovnih prostorov gradbeno dovoljenje oziroma odločbo o priglašenih delih in predračun, če je prosilec lastnik, zemljiškognjični izpis oz. dokazilo o lastništvu, če je prosilec najemnik, soglasje lastnika oz. upravitelja poslovnih prostorov, da dövoli nameravana dela, in najemno pogodbo, ki mora biti sklenjena najmanj za dobo vračanja posojila
- pri nakupu opreme in nadomestnih delov za generalno popravilo predračun ali račun in kupoprodajno pogodbo pri nakupu generalno obnovljene opreme pa še pisema garancija izvajalca generalnega popravila, s katero zagotavlja življensko dobo opreme
- pisna izjava ustanoviteljev podjetja, da bo odgovorna oseba sklenila delovno razmerje v tem podjetju najkasneje v roku 6 mesecov po odobritvi posojila — v primerih, ko odgovorna oseba še ni v delovnem razmerju v tem podjetju.
- 8. Izvršni svet SO Trebnje bo sprejel sklep o dodelitvi posojil najkasneje v 30 dneh po dnevu poteka roka za vložitev prošenj. Sklep o dodelitvi posojila se posreduje prosilcem najkasneje v 8 dneh po sprejemu.

Številka: 403-31/91-3
Datum: 10. 5. 1991

IS SO Trebnje

Družboslovna in ekonomska srednja šola Novo mesto, Ulica talcev 3a,

razpisuje prosta dela in naloge:

- učitelja matematike
- učitelja angleškega jezika ali angleškega jezika in nemškega jezika
- učitelja strokovno teoretičnih predmetov — dipl. oec.

Kandidati naj pošljejo prijave za razpisana dela in naloge z ustreznimi dokazili v 15 dneh na naslov:
Družboslovna in ekonomska srednja šola Novo mesto, Ulica talcev 3a

SERVIS VAKO
Kolodvorska 56
68340 ČRNOSELJ
Tel. 068/52-073, 52-555
Telefax: 068/52-073

Cenjene potrošnike obveščamo, da smo pripravili izredne ugodnosti za uporabnike naših storitev:

1. Ukinitev obračuna kilometrine, delovne ure po najkonkurenčnejših cenah.
2. Pri prejemu računa dobite kupon s številko. Vsako zadnjo soboto meseca bo izštebano 6 številk. Pri vsakem žrebanju bodo prisotni trije lastniki kuponov, prav tako pa bodo udeleženi pri žrebanju, ki bo v Studiu D. Čas žrebanja bo objavljen po radiu.

Zadetki prvega žrebanja:

- skrinja 380 I
- hladilnik,
- dve popravili servisa do vrednosti 2.500,00 din.
- tri popravila do vrednosti 1.500,00 din.

Kupone shranite do konca leta za novozletno žrebanje.
Se priporočamo!

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat, stric in tast

LEOPOLD ŠTERK

Kočevje 6, Črnomelj, krojaški mojster v pokoju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Hudoklinovi in zdravstvenemu osebju pljučnega oddelka Splošne bolnice v Novem mestu, dr. Specovi in patronažni službi Zdravstvenega doma Črnomelj. Zahvaljujemo se Obrnemu združenju za organizacijo pogreba ter govornikom OZ, ZB, NK Bela krajina in sosedom. Hvala tudi g. kaplanu za opravljen obred, godbi na pihala v pevem za lepo zapete žalostinke.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 63. letu je po težki bolezni umrla draga mama, stara mama, tašča in sestra

STANKA VESELIČ- BABIČEVA STANKA

Vrhovci 2

Iskrena hvala za pomoč sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste darovali cvetje in pokojnika spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: hčerki Marica in Anka z družinama ter ostalo sočudstvo

Vrhovci, 14. maj 1991

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat in stric

ANTON RAMUTA

s Štrekjevcu 25

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in vaščanom, ki so nam izrazili sožalje in darovali cvetje, ter sosedom za izjemno pomoč. Posebna zahvala pevcom iz Črnomlja, GD Štrekjevec, IMV Adria iz Črnomlja, govornikoma Metki Golobič in Ivanu Sepharju ter g. kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, tašča, sestra in teta

IVANA PUST

Svetlinova mama,
z Vrhovega pri Mirni Peči 9

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter našo mamo spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo sosedom za kakršnokoli pomoč ter gospodu župniku za lepo opravljen obred. Hvala tudi SGP Pionir MKI tozd El in SI za izrečeno sožalje, venec in denarno pomoč ter LD Mirna Peč. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sin France in hčerka Anica z družinama ter ostalo sočudstvo

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolečina je bila močnejša od življenja.

V 87. letu starosti se je od nas za vedno poslovila naša draga mama, stara mama, babica, prababica, sestra in teta

MARIJA AVSEC

z Malega Slatnika 16

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom, znancem in delavkam Marketa Dolenjka Drska za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Hvala g. Tekstorjevi za lepo poslovilni govor, g. župniku za opravljen obred in vsem, ki ste našo mamo v takoj velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi, ki smo jo imeli radi

LEOPOLD ROŽIČ

iz Črnomlja

29. maja bo minilo žalostno leto, odkar je v našem domu ostala praznina. Žalost in nemirljiva bolečina, le grob tvoj so še naša srečanja s teboj.

Vsi njegovi

V 64. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama, tašča, sestra, teta in svakinja

ANČKA SLAPNIČAR

roj. Avguštinčič,
iz Dol. Podboršta 5, Mirna Peč

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, jih darovali vence in cvetje in jo v takoj velikem številu spremili k prernemu počitku. Posebna zahvala vaščanom za pomoč, nevrološkemu oddelku bolnišnice v Novem mestu, tovarni Beti Mirna Peč, gospodu župniku in organistki Sonji.

Žalujoči: hčerka Ani z družino in ostalo sočudstvo

TRAVNIK (54 arov) na Veliki Loki zelo ugodno prodam. ☎ 44-294. 3441
GRADBENO PARCELO (750 m²) v Podhori pri Dolenjskih Toplicah prodam. ☎ 65-642. 3443

prodam

OLJNI GORILEC za centralno kurja, rabljen. prodam. ☎ (068)25-827.
126 P, letnik 1985, prodam. Franc Banič, Konec 18, Novo mesto. 3317
TELICO, brez 8 mesecev, prodam. ☎ 27-807. 3331
BARVNI TELEVIZOR, ekran 67 cm, ugodno prodam. Cena po dogovoru. ☎ (068)21-484. 3332
SEDEŽNO GARNITURO, staro 4 meseca, ugodno prodam. ☎ 21-972.

KAVČ in dva fotela po zelo ugodni ceni prodam. Informacije na ☎ 3352

CRNE PUDLE, srednje velikosti, stare 8 tednov, ugodno prodam. Informacije vsak popoldan na tel. (068)22-990. 3375

DVE KOZI z mladiči prodam in kupim kavo za zakol. ☎ 84-315. 3382

ELEKTRIČNI STEDILNIK Gorenje, z uro, star eno leto, in plinski stedilnik Kekec Gorene prodam. Krško, ☎ (068)34-659.

OTROŠKO POSTELJICO in nov otroški kombiniran voziček Roki po zelo ugodni ceni prodamo. ☎ 26-632. 3399

HLADILNIK, 250 l, garažna železna vrata (4 x 3) in radiatorje prodam. ☎ 84-619. 3400

DNEVNO SOBO, tridelno okno, balkonske vrata in strešno okno prodam. ☎ (068)21-021. 3410

OBLEKO za obhajilo prodam. ☎ 27-781. 3413

MLADE KOKOŠI NESNICE prodam. Humek, Irča vas 18, Novo mesto. 3417

ZAKONSKO POSTELJO poceni prodam. ☎ 25-473. 3419

KRAVO, stare 6 let, brez 8 mesecev, prodam. Cvelbar, Šmarje 5, Šentjernej. ☎ 32-492. 3421

VULKANIZERSKO PREŠO GE 1, letnik 1988, prodam. ☎ (068)62-628.

MIZARSKO kombinirko Livingincible 2000 D SCM prodam. Informacije na ☎ (068)22-703 in 25-977. 3428

KOZE z mladiči prodam. ☎ (068)75-552. 3437

ZAMRZOVALNO OMARO (120 l), hladilno torbo, sesalec Progres, stropno in stečeno svetilko Meblo prodam. ☎ 26-358.

KOZO z mladičem prodam. ☎ 73-248.

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ (3 KW) prodam. ☎ 26-755. 3444

STREŠNO OPEKO (Dobruška vas), rabljeno, 100 — 200 kosov, prodam. ☎ 28-250.

RДЕЧЕ VINO ugodno prodam ali zamenjam za hlevski gnoj. Franc Kapš, ☎ (068)56-428. 3445

razno

PREPROSTA, KMEČKA dekleta in ženske, ali imate srca za dolenske fante? Oglasite se AFRODITI v Kranju in osrečite njih in sebe. ☎ (064)324-258. 3299
APARTMAJE na Rabu, z dvema ali triema ležišči, oddajam od 15. junija do 1. septembra 1991. Poklicite na ☎ (045)21-3302.
STALNO ODKUPUJEM stare razglednice, pisma, denar in ostalo stare dokumentacijo. Vse vrste starinskih predmetov jemjem v komisjsko prodajo. Trgovina »Danilo«, Čitalniška 2, Novo mesto, ☎ (068)21-982. Odprto od 10. do 12. ure in od 14. do 20. ure, sobota od 9. do 12. ure.

1

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiko k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

ALOJZIJE VIDMAR

iz Sp. Mladetič pri Krmelju

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in našo dragu mamo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju ZD Krmelj in Sevnica za lajšanje bolečin, govornikoma za poslovilne besede, g. župniku za lepo opravljen obred in sosedom za nesobično pomoč. Vsem in vsakemu posebej še enkrat naša iskrena hvala!

Žaluoči: sinova Darko in Miro ter hčerki Pavla in Slavka z družinami

2

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiko k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite...

Kratka in zahrbtna bolezen je vzela iz naše sredine dragega moža, očeta in starega očeta

LUDVIKA VOVKOTA

z Rateža 39

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje in podarili vence in cvetje. Posebna zahvala velja družini Papež, Vovko in družinemu Nosan. Hvala zdravstvenemu osebju internega oddelka novomeške bolnišnice za nego v zadnjih dneh njegove bolezni. Prav tako smo dolžni zahvaliti sodelavcem Revoza obrat I. ter izobraževalnega centra in kadrovskega oddelka, DO Dolenjskega Novo mesta in Prodajalnega kruha za podarjene vence in pomoč, govorniku Borisu Krhinu za poslovilne besede ob odprttem grobu, pevkam za zapete pesmi in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste pokojnika v življenju cenili in spoštovali ter ga v tako velikem številu pospremili do njegovega poslednjega doma.

Žaluoči: žena Marija, sin Božo, hčerki Majda in Jelka z družinama ter bratje in sestri

3

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiko k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite...

Kratka in zahrbtna bolezen je vzela iz naše sredine dragega moža, očeta in starega očeta

LUDVIKA VOVKOTA

z Rateža 39

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje in podarili vence in cvetje. Posebna zahvala velja družini Papež, Vovko in družinemu Nosan. Hvala zdravstvenemu osebju internega oddelka novomeške bolnišnice za nego v zadnjih dneh njegove bolezni. Prav tako smo dolžni zahvaliti sodelavcem Revoza obrat I. ter izobraževalnega centra in kadrovskega oddelka, DO Dolenjskega Novo mesta in Prodajalnega kruha za podarjene vence in pomoč, govorniku Borisu Krhinu za poslovilne besede ob odprttem grobu, pevkam za zapete pesmi in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste pokojnika v življenju cenili in spoštovali ter ga v tako velikem številu pospremili do njegovega poslednjega doma.

Žaluoči: žena Marija, sin Božo, hčerki Majda in Jelka z družinama ter bratje in sestri

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je zapustil dragi mož, oče, sin in brat

JANEZ NOSE

z Repč

Zahvaljujemo se vsem vaščanom, sorodnikom in znancem, GD, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence, tovarni Novoles Račje selo za denarno pomoč in vence. Posebna zahvala kolektivu Trimo Trebnje za organizacijo pogreba in pevcem, podarjen venec in denarno pomoč ter župniku za opravljen obred in vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Žaluoči: vsi njegovi

službo dobi

AKVIZITERSTVO! Prodaja zanimivega artikla (tekstil). Če želite honorarno zaposlitve, pokažejo po 20. uru na ☎ (068)75-663. 2985

PRIDRUŽITE SE dobro utečeni ekipi za prodajo na terenu. Visok honorar. ☎ 23-640.

DELAVKO za delo v bifeju honorarno zaposlim. ☎ (068)69-138. 3300

DEKLE za pomoč v kuhinji išče gostilna Zajc, Lahovče pri Brnikih. Hrana in stanovanje in hiši. ☎ (064)42-200. 3307

AKVIZITERJI, POZOR! Vključite se v prodajo zelo aktualnega in koristnega artikla ob dobrem zaslužku. ☎ (068)56-377.

DVE DEKLETI, v manjšem bifeju zaposlim. Poklic ni pomemben. ☎ (068)65-471. 3362

NUDIMO honorarno delo za prodajo tekstila z najboljšimi pogoji. ☎ (068)34-896. 3386

PRTOBUEJEMO še nekaj potnikov za prodajo konfekcije na terenu. Velika izbira artiklov, odličen zaslužek z takojšnjim izplačilom provizije. ☎ 85-325, po 20. ur.

DNEVNO SOBO, tridelno okno, balkonske vrata in strešno okno prodam. ☎ 84-619. 3400

MLADE KOKOŠI NESNICE prodam. Humek, Irča vas 18, Novo mesto. 3417

ZAKONSKO POSTELJO poceni prodam. ☎ 25-473. 3419

KRAVO, stare 6 let, brez 8 mesecev, prodam. Cvelbar, Šmarje 5, Šentjernej. ☎ 32-492. 3421

VULKANIZERSKO PREŠO GE 1, letnik 1988, prodam. ☎ (068)62-628.

MIZARSKO kombinirko Livingincible 2000 D SCM prodam. Informacije na ☎ (068)22-703 in 25-977. 3428

KOZE z mladiči prodam. ☎ (068)75-552. 3437

ZAMRZOVALNO OMARO (120 l), hladilno torbo, sesalec Progres, stropno in stečeno svetilko Meblo prodam. ☎ 26-358.

KOZO z mladičem prodam. ☎ 73-248.

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ (3 KW) prodam. ☎ 26-755. 3444

STREŠNO OPEKO (Dobruška vas), rabljeno, 100 — 200 kosov, prodam. ☎ 28-250.

RДЕЧЕ VINO ugodno prodam ali zamenjam za hlevski gnoj. Franc Kapš, ☎ (068)56-428. 3445

V SPOMIN

25. maja bo minilo prvo žalostno leto, odkar je prenehalo biti plemenito srce naši nadvse dragi in skrbni ženi in mami

MARIJI ŽLOGAR

iz Radovice 73

Hvala vsem, ki ste jo ohranili v lepem spominu.

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše dobre žene, mame, babice, hčerke in sestre

MARIJE HORVATIČ

rojene Lavrič

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, kolektivu Dolenje Črnomelj, Gozdnušu gospodarstvu Črnomelj, IMV Novo mesto, P.E. Telegraf-Telefon Ljubljana in Zvezni borcev Črnomelj, ki ste tako številno pospremili na njeno zadnjo pot in darovali cvetje. Hvala vsem, ki ste nam izrekli ustno in pisno sožalje in z nami sočustvovali. Hvala g. dr. Strmevi, g. župniku za pogrebni obred in besede tolažbe, Dolenjskemu oktetu in godbi na pihala Črnomelj.

Vsi njeni

ZAHVALA

Niti zgromog nisi rekel,
niti roke nam podal,
smrt te vzel je prerano,
v sрih naših boš ostal.

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, tasta, starega ata, brata, strica, svaka in nečaka

RUDOLFA ŽUNIČA

iz Vrče pri Semiču

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in nam kakorkoli nesobično pomagali. Posebno se zahvaljujemo sosedom, govorniku, nekdajnemu sodelavcu Belta, kolektivom Iske Semič, učnih delavnic Črnomelj, OŠ Komenda-Moste, Obrotnemu združenju Črnomelj, Društvu upokojencev Semič, pevcom in župniku za opravljen obred.

Žaluoči: žena Marija, hčerka Bernarda, sinova Ivan in Dušan z družinami, sin Tine, sestre Martina, Regina, Polda, brata Tone in Stane z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Rad si delal, rad živel
in nas vse si rad imel.
Zdaj, ko te več med nam nini,
vemo, koliko nam pomenil si.
Solza v očeh se je utrnila,
a nikdar se več med nas ne
bo vrnila.

V 68. letu nas je po težki bolezni zapustil dragi mož, oče, star oče in brat

JANEZ MIKLIC

z Dol. Dobrave 1, Trebnje

Portret tega tedna

Jožica Bradač

Če bi mlado novomeško profesorico klavirja Jožico Bradač, ki na Glasbeni šoli Marjana Kozine v Novem mestu poučuje klavir in nauk o glasbi, povprašali po treh stvareh, ki jo poleg glasbe resnično najbolj zanimajo, bi gotovo odvrnila, da je to pod a b in c samo glasba in vse, kar je z njo povezano. Torej glasba kot zasebna in službenega dejavnosti, kot poklic in notranji ključ, srečna spojitev istega, s čimer služiš daru, ki ti je dan, s tistim, od česar živiš in čemu se po domače reče plača.

V svet glasbe je stopila igranje, in to dobesedno. Takele se spominja začetka: »Bila sem še otrok, ko mi je oče prinesel iz Italije čisto majčeno harmoniko, igračo, na katero se je dalоigrati. Vzela sem jo v roke in na presenečenje domačih začela igrati. Očetu je bilo to tako všeč, da mi je kmalu prinesel večjo, kar je kar pravo harmoniko. In spet sem veselo igrala vse melodije, kar sem se jih spomnila. Nekoč me je oče posnel na kaseto, in ko je posnetek zavrtel prijateljem, so mu rekli: Ti, ta pa ima dar in posluh, ali kaj razmišljaš, da bi jo dal solat? To je bilo odločilno in kmalu sem privrnila prestopila prag novomeške glasbene šole. Doma so seveda želeli, da bi se učila po notah igrati na harmoniku, jaz pa sem, sama ne vem zakaj, vztrajala, da bi rada igrala klavir. Ostalo je pri mojem, v hiši pa smo dobili pianino.«

Nižjo glasbeno solo je Jožica z takšno izdelovala, enako osnovno solo, in ko je bilo to za njo, se je odločila za šolanje na srednji

I. ZORAN

»Smo prvi od vseh zborov na Dolenjskem, ki gremo na tekmovanje, in že to je prav gotovo velik uspeh in za nas posebna čast,« pravi Jožica. »Potrudili se bomo, da se bomo v kar najlepši luč predstavili občinstvu in žiriji ter častno zastopali dolenjsko zborovsko petje.«

I. ZORAN

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

»Tone ni bil Tone — Vozi avtobus prav ali netočno? Učenke trdijo, da so jih opeharili, drugi, da gre za dogovor — KATV v Smolenj vasi — Pohvala — Točnost

V četrtek se je dežurni telefon kar pridno oglašal. Bralka iz Vinice pri Smarjeti je opozorila, da so v Vinici pri Smarjeti trije Toneti, vendar ni noben od njih v četrtek pred prvomajskimi prazniki klical dežurnega novinarja na Dolenjski list. Devetega maja je Dolenjski list nameč zabeležil mnenje »Toneta iz Vinice pri Smarjeti« o ne-gospodarnem avtobusnem prevozu šolarjev. Če torej v uredništvo res ni klical nobeden od treh viniških Tonetov, si je nekdo pa sposodil tuje ime, ker si s svojim ne upa naglas kritizirati.

Zenski glas iz okolice Škocjanja je povedal, da ne vozi po veljavnem voznom redu avtobus na progi Sevnica—Novo mesto. Ob 13.15 naj bi šel iz Škocjanja, vendar gre po njenem včasih prej, včasih pozneje. Priprimo smo predali prometniku Gorjancev. Po njenem se voznik avtobusa drži voznega reda. Morda je poticno zmotilo, da po novem v Škocjanu samo ustavi in odpelje dalje in ne čaka, kot je prej. Avtobus prispe v Novo mesto ob 13.50, iz Sevnice pa odhaja ob 12.15. Verjamemo,

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dalí kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.

da bo šofer po tehle vrsticah naredil vse za veljavo voznega reda, če vseeno prihaja do kakih napak, katerim niso vzrok zastoji na cesti.

Skupina učenk gostinske šole v Novem mestu je sporočila nezadovoljstvo z obnašanjem osebja gostinskega lokal Loka v Novem mestu. Ob nedavnem zaključku revije pevskih zborov na Loku so nekateri učenki in učenci pomagali streči, za to delo pa, se dejale, jim je lokal plačal manj od dogovorjenega.

Kot so še povedale dijakinje, so na Luki opazile, da osebje »golufija goste«.

Povprašali smo na Loko in izvedeli o placi-vu tole: vodstvo lokalne se je z dijaki predhodno pogodilo, da jim bo plačalo na uro največ 50 din, lahko pa manj, če bo malo prometa in če ne bodo dobro delali. Izplačalo jim je po 30 din. Med drugim naj bi si zmanjšanje dijaki prislužili tudi s tem, da vsi niso vestno dela-

li in da so hoteli nekaj špekulirati glede odstotnosti iz sole. Gled了解e Šolark, da njihovega dela na Luki ni nihče niti omenil v poročilu v tovarniškem glasilu Gorjancev, ni bilo odgovora.

Brčas pa pisec poročila ni iz vrt osebja Loke, »Golufijo«, kot so rekle Šolark, pa kritizirani gostinci razčiščujejo. Tudi s pomočjo učenk-prič bodo zadevo v kratkem pripeljali do konca. Niso izključene ostre kazni osebju, če bi se govorice o nepoštenih računih izkazale za resnico.

Občan Vidrik iz Smolenje vasi je vprašal, kdaj bo lahko spremljal program kabelske televizije. Več let je že vse plačano, vgrajeni da so že kabii, manjka le še priklikitev na omrežje. Na sedežu KATV v Novem mestu so povedali, da je za stoj povzročilo sosedsko nesoglasje o napeljavi omrežja. Marjan Hribnik, katerega smo tudi vprašali o zadevi, je v imenu izvajalca del priporočil vaščanom, naj se dogovori za soglasje, saj je izvajalec v sedanjih smolenjskih razmerah praktično nemočen.

Gospodin iz Novega mesta je povabilna prodajalna plina na Cikavi pri Novem mestu. Jeklenko ji je eden mlajših trgovcev odnesel

Vinska vigred ima močne korenine

Tudi mrzlo in nepriajazno vreme, ki je pestilo metliško Vinsko vigred že tretjič zapored, tej prireditvi ne more do živega — Okoli 10.000 obiskovalcev

METLIKA — V treh dneh ob koncu prejšnjega tedna se je ponovno pokazalo, kako trdno zakorenjena je metliška Vinska vigred in kako so ljudje to največjo belokranjsko prireditve povsem sprejeli za svojo. Niti zelo slabo vreme ji ne more do živega.

V petek, soboto in nedeljo je bilo v Metliki približno toliko obiskovalcev Vigredi kot lansko leto, se pravi kakih 10.000, zaradi izredno hladnega vremena jih je bilo najmanj v petek zvečer, v soboto zvečer in pozno v noč pa je bilo na metliških trgih kot ponavadi ob Vigredi močno živahnino in polno veselih in zadovoljnih obiskovalcev iz Bele krajine, sosednje Hrvaške, z druge strani Gorjancev in tako rekoč iz vse Slovenije. Od kje vse pridejo ljudje na Vigred, pove tudi to, da je prvo nagrado, kattro, na loteriji Nogometnega kluba Kolpa iz Podzemja zadel obiskovalka z Vrhnik.

Po prvih podatkih so na letošnji Vigredi stičli okoli 6.000 litrov belokranjskih vin, spekli 120 jancev, 500 kg mlečega mesa in kotletov ter na raznju vrteli celega vola, ki je šel že posebej v slast. Po prodanih kozarčkih sodec, je bilo v grajski kleti na degustaciji najboljih belokranjskih vin več kot 3.000 ljudi. Skupni promet na Vigredi znaša okoli 1,7 milijona dinarjev, s čimer, računajo, se bo prireditve ne samo finančno pokrila, ampak bo tudi nekaj dobitka.

Bogat Kulturno-zabavni program so v celoti izpeljali, od modne revije Beti do nastopov domačih in gostujocih skupin in posameznikov. Za pleš je na metliških trgih v treh dneh igralo kar osem ansamblov. Celoten kulturno-zabavni program je veljal okoli 13.000 DEM, seveda v dinarski protivrednosti. Letos je aktiv kmečkih žena spet pripravil zelo lepo, bogato in dobro obiskano razstavo belokranjskih jedi v Ganglovev razstavišču v metliškem

DOMAČE DOBROTE — Že vsa leta ob Vinski vigredi aktiv kmečkih žensk Metlika pripravi kulinarično razstavo. Letos je jedi in dobrote za to močno obiskano razstavo v Ganglovev razstavišču v metliškem gradu pripravljalo več kot 40 kmečkih žensk pod vodstvom mentorice aktiva Grete Avguštin.

RIBNICA, KOČEVJE — V nad 900-letni zgodovini Ribnici in nad 600-letni zgodovini Kočevju so se tokrat prvič sprehajali sloni po ulicah teh dveh mest. Domačini, predvsem otroci, pa so slone tudi jahali. Na fotografiji: slon na ribniški ulici. (Foto: Drago Mohar)

gradu, za katero je jedi in pecivo kuhalo in peklo blizu 40 kmečkih žensk.

Morda pa gre hladnemu vremenu pripisati tudi kakšno zaslugo, na primer to, da glave niso bile preveč razgrete, saj ni bilo omembne vrednih incidentov, pa

PRISLUHNITE TRŠKOGORSKIM ZVONOVOM

NOVO MESTO - V nedeljo, 26. maja, bodo obiskovalci Trške gore lahko priča svojevrstnemu doživetju. Ob treti uru, po zaključku majskej šmarnic, se bodo v zvonu oglasile melodije štirih bronastih zvonov, ki jih bodo iz njih vabile ekipe pritrkovalec z vsemi konci Dolenske. To nedeljo bo namreč regionalno srečanje Dolenskih pritrkovalev. Podoba srečanja prirejajo te dni po drugih koncih Slovenije, izbrane najboljše ekipe pa bodo svoje znanje pokazale na republiškem srečanju pritrkovalev, ki bo 15. septembra v Dolenskih Toplicah.

SLONI V RIBNICI IN KOČEVJU — V nad 900-letni zgodovini Ribnici in nad 600-letni zgodovini Kočevju so se tokrat prvič sprehajali sloni po ulicah teh dveh mest. Domačini, predvsem otroci, pa so slone tudi jahali. Na fotografiji: slon na ribniški ulici. (Foto: Drago Mohar)

Sloni strašili po Ribnici

Ribničanka se je onesvestila, ko se je pred njo znašel slon — Veselje za otroke, težave za starše

RIBNICA, KOČEVJE — V nad 900-letni zgodovini Ribnici so tokrat prvič korakali sloni (kar trije) po ribniških ulicah. Neko 18-letno dekle je tokrat iz stranske ulice stopila na glavno ulico in se znašlo iz oči v oči s slonom. Od presenečenja in strahu je zlezla skupaj in so imeli očividci precej dela, da so jo odnesli v bližnjo trgovino in jo v vodo spet spravili k zavesti.

Spet drugemu občanu je slon med sprehodom po Ribnici poškodoval z rilcem avtomobil. Neustrašni lastnik avta pa je kar na kraju samem izterjal od predstavnika Cirkusa Gärtner, ki je lastnik slonov, 2.000 din. V kuhinji osnovne šole so tiste dni opazili nenevadno ješčnost šolarjev. Zmanjševalo je vsega, celo kruha. Potem so ugotovili, da otroci tlaciojedila za srajco ali za pas in z njimi krmijo slone.

V posebno veselje kočevskih šolarjev so cirkus s sloni in drugimi živalmi postavili tudi v Kočevju — kar pod okna Bradičeve šole. Otroci so tiste dni severači včas zanimačja za slone kot za računstvo v slovenščino. Vodstvo šole ni moglo krotiti šolarjev, ki so jih razen slonov vabilni in motili pouč ţe razni igralni avtomati, splošen cirkuski živžav, avtomobili in drugo. Učitelji so negodovali nad tistimi, ki so dovolili cirkus prav pri šoli, ne da bi prej vprašali

za mnenje njeno vodstvo. Prav ob koncu šolskega leta se kaj takega ne bi smelo zgoditi. Sicer pa je bil nekaj že sprejet sklep, da v Kočevju cirkus lahko obratuje le med šolskimi počitnicami.

J. P.

D studio Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenskega lista dodelil nagrado TONE BARTOLJ iz Novega mesta. Nagrjenki čestitamo!

- 1 (2) Dom je zavjet sreče — LIPA
- 2 (1) Prvi poljub — ANSAMBL L. SLAKA
- 3 (6) Lepa so jutra — ANSAMBL T. VERDERBERJA
- 4 (3) Po Koroškem — ANSAMBL A. ISKRE
- 5 (5) Pod Gorjanci pa nismo pijanci — FIS
- 6 (4) Pri nas se poj — ANSAMBL R. PRAPROTNIKA
- 7 (9) Ohcet — ANSAMBL J. ŠUMAHA
- 8 (10) Venček narodnih — TONČEK PLUT
- 9 (8) Preko plota — ANSAMBL SLAVKA PLUTA
- 10 (—) Sramežljivi zapeljive — ANSAMBL VESNA

Predlog za prihodnji teden: Kaj je sreča — ANSAMBL MARELA.

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

približali tisti iz leta 1931, ko so jo uredili po načrtih arhitekta Manjana Mušiča in ob sodelovanju ta-

kratnega predsednika novomeškega planinskega društva Ferdinanda Seidla.

A. B.

ZALOSTNA GOSPODIČNA — Pri izviru Gospodične, ki sedaj kaže bolj žalostno podobo, je predstavnik novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Andrej Hudoklin predstavljal glavne stvari iz konservatorskega programa sanacije in ureditev tega slovenskega kulturnozgodovinskega spomenika. (Foto: A. B.)